

Zakaj Zahod ne prisluhne Zahodu?

ANA KOVAČ

Leto dni je nekdanji bremenski župan preživel v mestu brez mostu. Leto dni v Mostarju Hansu Koschnicku ni vzelo poguma, krepko pa je načelo njegovo vizijo o miroljubnem sožitju različnih narodov in ver. Hinavščina Zahoda je neznosna, je pred dnevi zaklical londonski konferenci skupine za stike. Vendar je njegov glas utonil nekje na poti. Zakaj Zahod ne prisluhne niti glasu Zahoda?

Socialdemokrat Koschnick je edini zahodnoevropski politik, ki bosansko vojno okusa od znotraj. Znašel se je v prostoru in času, ki ga vsakdo razume po svoje, vsakdo nosi in izraža bolečino na svoj način. Hans Koschnick se je znašel med dvema ognjema zahodne diplomacije in življenja v Bosni. Kot prevodnik enega k drugemu in obratno.

Koschnick z zahodnimi očmi iz Bosne gleda Zahod in njegove podobne niso lepe, vidi hinavščino in prazno slamo, ki jo klatijo v sejnih dvoranah. Koschnick vidi z druge strani in od tam je trapasto govoril o diplomatskem uspehu, ko Moskva in Washington enkrat rečeta isti stavek. Z druge strani je Moskva prav tako odgovorna in zainteresirana kot druge države. Z druge strani Srbi nimajo razloga, da ne bi verjeli, kako lahko od Zahoda iztržijo se kaj več kot polovico ozemlja. In z druge strani so dosedanja Natove akcije naravnost smešne.

Vojna, ki naplavi mnoge skrajnosti, tako v politiki kot vsakdanjem življenju, zahteva odločnost tudi od Zahoda. Odločnost pa je kaj nerodna reč, še zlasti, če je ima tvoj nasprotnik več kot ti. Vse glasnejši Koschnickovi kliči z one strani so zato neprijetni. Celo tako neprijetni, da jih slišijo le redki, ki se zavedajo, da ima Zahod v Mostarju kapital, s katerim se ne morejo kosati vse londonske in ženevske konference tega sveta. Zato bo Zahod v tistem trenutku, ko bo pomislil, da je Koschnick izgubil kritično distanco do sveta okoli sebe, res lahko požvižgal le še rakom v vaškem potoku.

V šolskem odboru odslej tudi dvojezična šola iz Špetra

TRST - Predstavniki slovenske manjšine so svojo nalogo na srečanju z ministrom za solstvo Lombardijem dobro opravili, ne glede na rezultate. Solski odbor, ki se je sestal včeraj, z ministrstva se ni dobil nobenega odgovora na zastavljena vprašanja in na vabilo o obisku slovenskih sol v FJK. Poudarjeno je bilo, da je bila odloči-

tev o prizivu na »racionalizacijo« pravilna, obravnava bo januarja '96. Odbor pa je včeraj zadobil deželno razsežnost z vključitvijo Dvojezičnega solskega centra v Špetru. Porečih vprašanj je veliko, a se najbolj sta trenutno opredelilev organika slovenskih sol v Italiji in status Sindikata slovenske sole.

Na 3. strani

Padanje cen bencina bo pocenilo počitnice

RIM - Po zaslugi sedemkratne pocenitve bencina v zadnjih treh mesecih bodo italijanski avtomobilisti prihranili pri stroških za potovanje na počitnice. Skupni prihranek naj bi znašal kar 110 milijard lir, saj se je liter super bencina od 8. maja, ko je stal 1.888 lir, znižal na 1.830, liter neosvinčenega pa od 1.830 na 1.710

lir. Včeraj se je za 10 lir pocenilo gorivo na črpalkah Esso, od danes pa bo za 5 lir cenejši bencin znamke Agip in po napovedih tudi Erg. Glavna »krivca« za postopno nizevanje cen pogonskega goriva sta pocenitev nafte na svetovnih trgih in ovrednotenje lire v menjavi z dolarjem, ki je denarna enota pri trgovanju s to surovino.

Na 2. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / NAPADI NA MUSLIMANSKE ENKLAVE NE POJENJAJO

Srbi so silovito obstreljevali Bihać in Žepo NATO izdelal operativni načrt bombardiranja

Akaši: Žepi ni več mogoče pomagati - Kozirjev se bo v Beogradu srečal z Miloševićem

SARAJEVO - Bosanski Srbi so včeraj silovito napadli muslimanske enklave Žepo in Bihać. Kot vse kaže je trenutno glavni cilj Srbov, da bi razdelili bihasko enklavo na dva dela. Kot poročajo vojaški opazovalci ZN se na področju zahodne Bosne konflikt iz ure v uro stopnjuje, se posebej po tistem, ko je Zagreb obljubil vojaško pomoč Bosni.

V Bruslju se je včeraj zaključilo tridnevno srečanje visokih vojaških predstavnikov držav članic Nata. Vojaški strokovnjaki so pripravili predlog načrta letalskega bombardiranja srbskih ciljev v primeru, da bodo ti napadli muslimansko enklavo Gorazde. Na sedzu Nata v Bruslju je bil prisoten tudi posebni odposlanec ZN Jasusi Akasi, ki je novinarjem povedal, da modre celade obkoljeni Žepi ne morejo več pomagati.

V Beograd je odpotoval posebni odposlanec ruskega zunanjega ministra Andreja Kozirjeva z nalogo, da informira srbskega predsednika Miloševića o sklepih londonske konference. Kozirjev je izrazil upanje, da bosanski Srbi ne bodo napadli Gorazda.

Na 15. strani

BLIŽNJI VZHOD / PALESTINSKI SKRAJNEŽI STOPNJUJEJO NAPETOST V IZRAELU

Bomba na izraelski avtobus

V samomorilskem napadu palestinskega terorista je izgubilo življenje najmanj 6 ljudi, kakih 30 pa je bilo ranjenih - Začasno prekinili izraelsko-palestinske pogovore

TEL AVIV - V včerajšnjem samomorilskem napadu palestinskega skrajneža na mestni avtobus v Tel Avivu, desetem od decembra 1993, je življenje izgubilo šest ljudi, več kot 30 pa jih je bilo ranjenih. Odgovornost za napad naj bi prevzela zloglasna teroristična organizacija Hamas, ki nasprotuje bliznjemzgodnemu mirovnemu procesu.

Izrael in PLO sta včeraj le nekaj minut po napadu prekinila pogajanja o širitvi palestinske avtonomije, vendar bosta pogovore po pogrebnih slovesnostih nadaljevala. Izraelski premier Jicak Rabin je včeraj ukazal poostreitev varnostnih ukrepov ter zaprtje mej med Izraelom, Gazo in Zahodnim bregom, oblasti v Tel Avivu pa so arabske delavce pozvale, naj zapustijo mesto.

Na 14. strani

Vremenoslovna služba napovedala, da bo Apeninski polotok zajel val peklenske vročine

RIM - Kdor se že zdaj pritožuje zaradi neznosne vročine, ta naj se kar potolaži. V prihodnjih dneh bo živo-srebrni stolpec se bolj poskočil in se marsikje po Italiji močno približal 40 stopinjam Celzija, a najnižja dnevna temperatura se bo sukala med 20 in 30. V Perugii in Olbii (Sardinija) bodo po vremenoslovskih napovedih sredi tedna izmerili rekordnih 37 stopinj, le malo manj pa v Bocnu (najnižja temperatura 19 in najvišja 36), Firencah (20 in 36), Trstu (24 in 33), Milanu in Bologni (22 in 34), Rimu (19 in 35), Turinu (20 in 32), Genovi (25 in 31) itd.

V osrednjem centru za meteorologijo in klimatologijo vedo povedati, da bo sicer lahko prišlo do zmerne ohlavitve, vendar se le od nedelje naprej in se to samo za krajši čas.

Pravzaprav se bo nad Alpami že jutri zacelo oblačiti, tako da bodo imeli tu in tam kaksno nevihto, to pa bo tudi vse. Skratka, Apeninski polotok čakajo dnevi (morda tedni?) peklenske vročine, kar je bilo sicer najavljeno že pred kratkim na podlagi podatka, da se toplotna fronta, ki je v združenih državah Amerike terjala najmanj 400 smrtnih žrtev, hitro premika proti Evropi. No, temu je res tako in tudi v Italiji je že nekaj ljudi podleglo neusmiljeni ujmi.

Ljudje naj se torej pripravijo na najhujše in se primerno zavarujejo pred sončnimi žarki, razen tega pa naj dosledno upoštevajo nasvete zdravnikov glede prehrane. Nobene maščobe in alkohola, pač pa veliko sadja in zelenjave!

TRGI

**Dolar
zdrsnil
pod
1.600 lir**

RIM - Po več kot šestih mesecih se je dolar včeraj vrnil pod raven 1.600 (po tečajnici Banke Italije je veljal 1595 lir), italijanska valuta pa je ugodne okoliscine izkoristila za okrepitev do vseh glavnih bankovcev, vključno z marko (1.152 lir). Trgi zdaj verjamejo, da krepitev lire ni naključje, k ugodnemu gibanju njenega tečaja pa sta največ prispevala znižanje inflacijske stopnje in sprostitvev privatizacij.

Na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Jutri manifestacija za Bosno

Jutri bo po vsej Italiji dan solidarnosti z Bosno in Hercegovino

Stran 3

Vedrejšje vzdušje med železarji

Skedenjskim železarjem bodo izplačali odpravnino s sredstvi iz jamstvenega sklada INPS.

Stran 5

Polemike v deželni svet

Nelahki odnosi med Trstom in Furlanijo so spet polemično odjeknili na seji deželne sveta, ki se še dalje ukvarja s proračunskimi spremembami.

Stran 6

Ranjen motociklist iz Sovodenj

V prometni nesreči v Dolu se je včeraj težko poškodovao 29-letni motociklist iz Sovodenj

Stran 8

Sindikati o goriški pokrajini

Politične stranke naj vendarle zagotovijo upravo na goriški pokrajini

Stran 8

Uspel turnir Fita v Sovodnjah

Lokostrelci Našega praporja so v Sovodnjah organizirali 1. mednarodni lokostrelski turnir Fita.

Stran 19

BENCIN / PO SEDMIH ZAPOREDNIH ZNIŽANJH CENE

Pot na počitnice bo za 110 milijard cenejša

Od začetka maja se je liter bencina pocenil za 60 lir

RIM - Dobre novice za italijanske avtomobiliste, ki se odpravljajo na počitnice. Med poletnimi »presečenji«, v tem primeru pozitivni, bo tudi prihranek za več kot 110 milijard lir, kolikor jim bo ostalo v zepu zaradi odločitve naftnih družb, da pocenijo neosvinčeni in super bencin. V zadnjih slabih treh mesecih so se namreč cene bencina znižale že za več kot 55 lir pri litru in če upoštevamo, da avgusta povprečna poraba tega goriva preseže vrednost dveh milijard lir, bo prihranek v družinskih proračunih občuten in bo vsaj delno kompenziral tistih 100 lir davčnega pribitka na liter goriva, ki ga je Dinijeva vlada uvedla s februarjskim javnofinančnim manevrom.

Od letosnjega 8. maja, ko so cene bencina dosegle vrhunec zaradi močnega vzpona kotacij nafte na mednarodnih trgih in vzporednega prav tako močnega razvrednotenja lire v razmerju z dolarjem (ki je denarna enota pri trgovanju z nafto),

se je bencin postopoma cenil z ritmom po 5 do 10 lir naekrat. Super je padel od 1.888 na trenutnih 1.830 lir, neosvinčeni pa od 1.767 na 1.710 lir. V manj kot treh mesecih je tako prišlo do sedmih zaporednih pocenitev in tudi v tem primeru imata glavno zaslugo znižanje kotacij surovine na svetovnem trgu in rahla okrepitev lire v menjava z zelenim bankovcem.

Po prvih izračunih je italijanski bankovec v zadnjih nekaj manj kot treh mesecih pridobil v razmerju do dolarja približno 50 lir, saj je od 1.660-70 lir za dolar v času najvišje cene bencina, prešel na sedanjih približno 1.600 lir. Nafta pa je maja veljala od 18,30 do 19 dolarjev na sod, kar je za 2, 5 do 3 dolarje več kot leta 1994, medtem ko je v zadnjih dneh njena cena v Londonu padla na 15,71 dolarja, to pa je najnižja raven od 16. decembra lani.

Naftni družbi Agip Petroli in Esso Italiana sta včeraj napovedali no-

vo znižanje cene bencina, prva za 5, druga pa za 10 lir pri litru. Gorivo na njunih crpalkah se je tako od maja pocenilo za 60 lir pri litru. Pocenitev Essovega bencina je začela veljati že včeraj, Agipov pa bo cenejši od danes, ko se bo po napovedih pocenil tudi bencin družbe ERG. V tiskovni noti, ki jo je včeraj objavila Enijeva družba Agip Petroli, je zapisano, da pomeni 60 lir pocenitve litra bencina v zadnjih treh mesecih več kot 10 odstotkov njegove cene pred obdavčitvijo. Na crpalkah Agipa in IP pa je medtem v največjih italijanskih mestih, ki jih pesti zračna onesnaženost, še naprej na voljo manj onesnažujoč bencin, ki ga prodajajo po normalnih cenah. Gre za neosvinčeni bencin, ki ne vsebuje več kot 1,4 odstotka benzena na prostorninsko enoto, za super bencin z največ 1,8 odstotka žvepla na prostorninsko enoto in za plinsko olje, ki ne vsebuje več kot 0,05 odstotka žvepla na utežno enoto.

ŠOLSTVO / OKROŽNICA

Dokument za sodobnejšo šolo

Med določili tudi tesnejše sodelovanje med ravnateljmi, profesorji, dijaki in starši

RIM - Tezke solske torbe, polne knjig, ki jih včasih solariji niti ne potrebujejo. Poseganje v didaktične načrte učiteljev in profesorjev. Slike iz solskega vsakdana, ki naj bi v bližnji prihodnosti (se pravi že z naslednjim solskim letom) izginile iz italijanskih izobraževalnih ustanov. Predlogi in protesti staršev, profesorjev in nenazadnje tudi dijakov so, kot kaže, zalegli. Minister za javne službe Franco Frattini in minister za izobraževanje Giancarlo Lombardi sta namreč izdala dokument o solskih storitvah, ki je bil na uradnem listu objavljen že junija in ga bodo morale do oktobra osvojiti vse italijanske državne in uradno priznane sole. Cilj ministrskega določila je »ustvariti solo po meri človeka«.

Dokument bo moral sprejeti zavodski svet po psvetovanju s profesorjskim zborom in bo za solo zavezujoč. Med drugim je v njem predvideno tesnejše sodelovanje med različnimi solskimi komponentami: starsi, dijaki, profesorji in ravnateljstvom. Slednja

bodo morala, tudi v sodelovanju z drugimi javnimi ustanovami, dijakom nuditi možnosti za cimbolj široko in razvejano izvensolsko dejavnost. Zapolnene birokratske procedure naj bi v prihodnje postale jasnejše in dostopnejše, solski prostori pa bolj cisti in varni. Poleg tega bo dokument scitil dijake pred profesorji, ki jih ustrahujejo in jim grozijo s kaznimi.

Ravnateljstva sol - tako svetuje ministrska okrožnica - bodo morala poskrbeti, da bodo bili starsi, učno osebje in dijaki cimprej seznanjeni z vsebino dokumenta, ki jih zadeva. V ta namen so predvidena srečanja in predavanja, pri katerih naj bi morebiti sodelovali tudi izvedenci. Ravnatelji sami se bodo morali udeležiti tovrstnih informativnih pobud, ki jih bodo priredila solska skrbništva. Na deželni ravni bodo pristojni organi poskrbeli, da bodo sole pravilno in dosledno izvajale določila in jim ob tem nudili potrebno pomoč in podporo pri udejanjanju principov dokumenta.

SCHIO / DRUŽINSKA TRAGEDIJA

S sekiro ubil ženo in sinka

Trgovski potnik se je pred časom zdravil zaradi psihičnih moten

Enrico Turrini, trgovski potnik iz Schija, je včeraj brutalno umoril ženo Paolo Facci in 8-letnega sina Marca.

Tragedija se je zgodila v novejši stanovanjski hiši v Ul. Monsignor Bortolan, v rezidenčni četrti. Zastopnik zmrznjenih prehranbenih izdelkov, na videz brez vsakršnih družinskih problemov in z večkrat podaljšanim mandatom na delovnem mestu, je včeraj zjutraj okoli starih pograbil sekiro, s katero je začel udarjati po speci zeni. Paola Facci je poskusila zbežati, nakar jo je Turrini dohitel v hodniku stanovanja in jo ponovno usekal, tokrat v hrbet. Preiskovalci so nasteli na trupu Faccijske skupno šest udarcev s sekiro. Takoj po prvem umSCHIO - oru, se je morilec napotil v otroško sobo, kjer sta spala sinova Marco in 14-leten Matteo. Turrini se je razbesnel nad malim Markom ter začel udrihati s sekiro po otroku. Matteo je

teroriziran rotit očeta naj preneha, njegove krike pa sta slišala tudi zakonca Bacellati, ki živita v nadstropju nad stanovanjem družine Turrini. Matteo je nato stekel do vrat Bacellatijev, ki sta poklicala karabinerje. Turrini je sinu sledil in ga povabil, da se vrne v svojo posteljo. Na videz sokiranega, v krvavih oblacilih, so Turrinija karabinerji našli in nato odpeljali v schijsko vojašnico. Ko so ga zaslišali, je Turrini priznal, da je nameraval "končno opraviti" s celo družino, zaradi cesar karabinerji sumijo, da si je Turrini nameraval tudi sebi vzeti življenje. Matteo naj bi usel smrti, ker je pred vrati sosedov prepričal očeta, naj se vrne v stanovanje in se umiri. Po zaslišanju so morilca premestili v videntinski zapor.

Turrini je že v preteklosti trpel zaradi psihičnih motenj, zaradi cesar se je tudi zdravil, toda očitno neuspešno.

Protipožarne akcije naravovarstvenih organizacij Wwf, Legambiente in Oikos

RIM - Poleti so požari nedvomno bolj pogost pojav kot v ostalih letnih casih. Kot poroča državni gozdarski zbor, je bilo lani poleti kar 8655 požarov, ki so skupno unicili približno 120.000 hektarov zemlje. Nekatere naravovarstvene organizacije, kot na primer Wwf, Legambiente in Oikos, se zavzemajo za to, da bi to stevalo v letosnjih poletnih mesecih kar se le da upadlo. V ta namen so za poletne mesece priredile različne pobude in protipožarne akcije, na katerih bo delovalo na stotine prostovoljcev. Vabljeni pa so tudi vsi mladi, ki bi se tovrstnih pobud želeli udeležiti.

Naravovarstvena organizacija Wwf je nedvomno najbolj aktivna na tem področju. Za letošnje po-

letje je priredila kar 23 taborov proti požarom na italijanskih otokih, državnih in deželnih parkih, oazah in rezervatih. Predvidenih je 930 dni različnih aktivnosti, katerih se bo udeležilo preko 900 prostovoljcev, ter 10.000 ur nadzora raznih naravnih območij. Wwf prireja med drugimi destnevni tabor na liškem otoku Palmaria, od 1. in 11. avgusta (cena udeležbe je 480.000 lir), ter do 20. septembra razne tabore v Toscani, v zalivu Baratti (cena udeležbe je 450.000 lir). Poleg teh prireja Wwf se nekaj protipožarnih taborov na Sardiniji, ki je ena od požarov najbolj prizadetih pokrajin, v državnem parku Gennargentu (od 6. do 13. avgusta ter od 20. avgu-

sta do 2. septembra, cena udeležbe je 550.000 lir) in v naravnem rezervatu v Porto Pinu (496.000 lir). Drugi tabori se bodo zvrstili se na Siciliji, Umbriji, Laziu in drugih južnoitalijanskih deželah. Zasluga za tako številne pobude Wwf gre nedvomno skladu za italijanske gozdove.

Legambiente je za letošnje poletje priredila 7 protipožarnih taborov, vse na zaščitnih področjih pri Viterbu, L'Aquili, Palermu, na otokih Elbi in Capri. Naravovarstvena organizacija Oikos pa prireja do 30. septembra razne protipožarne akcije na naturalistično najbolj zanimivih področjih južno od Rima. Ti bodo trajali 15 dni, cena udeležbe pa je 130.000 lir.

GIBANJA / PO NAJNOVEJŠIH PODATKIH BANKE ITALIJE

Zadolžitev države je konec letošnjega marca presegla dva milijona milijard

Gre za državni dolg po novi opredelitvi, ki ne upošteva železnic, monopolov

RIM - Konec letošnjega marca je zadolženost italijanske države presegla dva milijona milijard. Po podatkih Banke Italije, ki sicer se niso dokončni, je državni dolg konec prvega trimesečja znašal 2 milijona in 185 milijard lir in je tako prvič presegel zgornjo mejo dveh milijonov milijard. Govorimo seveda o ožjem pojmu od javne zadolžitve, saj v državni dolg po novi opredelitvi niso vsteti dolgov železnic, monopolov, telefonije in poste. Po starem načinu obracunanja in torej z upoštevanjem teh agregatov, je namreč državni dolg dva milijona milijard presegel že februarja, trenutno pa bi moral znašati približno 2 milijona in 48 tisoč milijard lir.

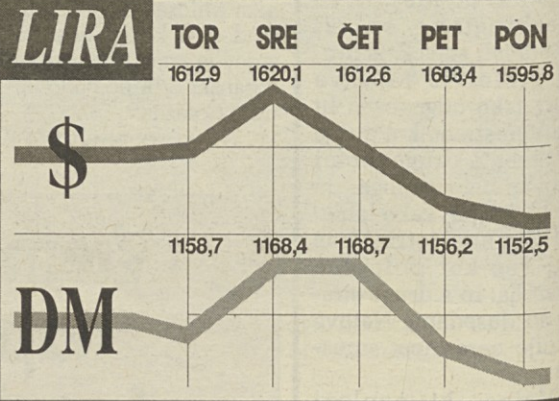
Kakorkoli že, glede na prvo trimesečje leta 1988 se je državni dolg letos podvojil, največji delež zadolžitve italijanske države pa odpade na njene vrednotnice. Srednjeročne in dolgoročne (BTP in CCT) so konec letošnjega aprila veljale 1 milijon 160 tisoč milijard lir, medtem ko je vrednost kratkoročnih obveznic (BOT) v rokah varčevalcev presegala 409 tisoč milijard lir. Postne vloge, za katere prav tako jamči država, so konec maja presegle 188 tisoč milijard lir, skupna vrednost notranjega dolga pa se je konec marca se zadrževala pod mejo dveh milijonov milijard. Ceznjo jo je potemtakem potisnilo 93 tisoč milijard lir zadolžitve v tujini.

Bančni sistem še preveč razdrobljen

RIM - Kljub živahnemu procesu združevanja in spajanja bank, je italijanska kreditna panorama še vedno zelo razdrobljena. Na 987 denarnih zavodov, kolikor jih je v začetku leta popisala Banka Italije, jih je le 9 takih, ki so razširjeni po vsem državnem ozemlju, v kategorijo »velebank« (tistih, ki zberejo več kot 60 tisoč milijard lir prihrankov na leto) pa jih sodi samo 8. Na osnovi novih zakonskih kriterijev, ki razvrščajo banke po njihovi podjetniški razsežnosti in po ozemeljski razširjenosti, je bilo januarja letos v Italiji 8 velikih bank, 16 večjih, 37 srednjih, 99 manjših in kar 827 majhnih. Večina (635) jih je združenih kreditnih bank, delniških družb je samo 202, 99 pa je ljudskih bank. V statističnem pregledu centralne banke najdemo tudi podatek, da banke še naprej trpijo zaradi naraščanja težko izterljivih posojil: januarja letos se je njihova vrednost v primerjavi z enakim lanskim mesecem povzpela za 28 odstotkov.

Po pol leta dolar spet pod 1.600 lir

RIM - Dolar je včeraj zdrsnil pod 1.600 lir, kar se ni zgodilo že šest mesecev, od 20. januarja, trgi pa končno začenejo verjeti v trajnejšo okrepitev lire, ki se je včeraj popravila tudi do marke (1.152 lir). Italijanski devizi je očitno koristilo tudi pozitivno mnenje mednarodne finančne skupnosti o sprostivni načrtovani privatizaciji in še posebno o znižanju julijske inflacijske stopnje.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmiceva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

RIM / JUTRI PO VSEJ ITALIJI

Dan solidarnosti z izmučeno Bosno

Pobuda ima najširšo podporo - Bivši tajnik DSL Occhetto kritičen do mirovnikov

RIM - Ustavitev spopadov, prekinitev obleganja Sarajeva, okrepitev prisotnosti modrih čelad, varstvo bosanske države, strogo spoštovanje embarga, sprejemanje beguncev: to so glavni cilji, ki so si jih zastavili pobudniki jutrišnje vsedržavne manifestacije »mir v Bosni, mir na Balkanu«. Manifestacije, ki bodo po vsej državi, sledijo apelu, ki so ga v prejšnjih dneh podpisale osrednje sindikalne organizacije in velika večina političnih sil in v katerem so poudarili, da »pravi mir mora sloneti na pravici in na večetnosti«.

Na včerajšnji tiskovni konferenci, na kate-

ri so predstavili zadnjo pobudo, je prišlo tudi do polemike med bivsim tajnikom DSL Occhettom ter predstavnikom solidarnostnega konzorcija za bivšo Jugoslavijo Benettollom. Occhetto je namreč omenil »zamude protiimperialističnega mirovnistva« ter težnjo zahodnih velesil, da posegajo, ko gre za petrolejske vrelce, ne pa za življenje žena in otrok. Po njegovem mnenju je bilo tudi zgrešeno, da so razorožili Muslimane, a sedaj bi morali Srbom naposled le dokazati, da njihovo početje ne bo v nedogled ostalo nekaznovano. Benettollo je zavrnil kritike

pacifistom, čes da so se z vsemi sredstvi in od vsega začetka zavzemali proti vojni v bivši Jugoslaviji. K jutrišnji manifestaciji bodo pristopili tudi videmski pokrajinski svetovalci in zupani 137 furlanskih občin.

Potem ko je deželni svet Furlanije-Juljske krajine v prejšnjih dneh odobril resolucijo, s katero se je zavzemal za ustavitev spopadov v Bosni, je nacelnik svetovalske skupine DSL Travanut naslovil predsednici deželnega odbora Guerrovi pismo, v katerem vabi odbor, naj to solidarnost tudi konkretizira, na primer s finančnim prispevkom.

TRST / NA VČERAJŠNJI SEJI OCENILI SREČANJE Z MINISTROM

Šolski odbor vključuje odslej tudi Benečijo

Izrazili zadovoljstvo nad nastopom delegacije v Rimu

TRST - Šolski odbor je na nedavnem srečanju z ministrom Gincarlom Lombardijem in visokim funkcionarjem ministrstva za solstvo Antoniom Augentijem svojo nalogo dobro opravil, čeprav bo treba na konkretne rezultate se počakati. Z ministrstva odbor, ki se je za obračun »rimske ekspedicije« sestlal včeraj dopoldne, ni dobil se nikakršnega pisnega odgovora na zastavljena vprašanja in na vabilo o obisku slovenskih sol v Italiji. Na včerajšnji seji, ki jo je vodila prva tajnica Sindikata slovenske sola Marta Kopun Kosuta, so izrazili zadovoljstvo nad nastopom delegacije v Rimu, kar seveda ne more zakriti negativnih odgovorov ministra, in se posebej zahvali

li sen. Darku Bratini za posredovalno vlogo. Razpravljali so o sestavi odbora in sklenili, da bo odslej v njem polnopravno zastopana tudi Benečija z Dvojezičnim solskim centrom v Spetru, že včerajšnjega sestanka se je udeležila ravnateljica sole Ziva Gruden. Dogovorili so se tudi o nadaljnjem delovanju odbora, ki se bo moral se v dopustniškem obdobju soociti z dvema izredno perečima problemoma: gre za status Sindikata slovenske sole in za opredelitev organika slovenskih sol v Italiji.

Kot je povedala Marta Kopun Kosuta odhaja Sindikat slovenske sole v kratkem na dopust, vendar pa ne ve, kako bo lahko po krajšem poletnem premoru nadaljeval

delo. Po novih zakonskih določilih o sindikatih bi namreč ne odgovarjal zahtevanim pogojem (5 ods. vpisanih pripadnikov posamezne kategorije na državnem ozemlju), da bi lahko deloval v dosegljivih okvirih. Ni se povsem jasno, kaj bodo prinesli sprejeti ppravki v parlamentu, predvsem pa gre preveriti, če je pravilna in izvedljiva pot do uveljavitve statusa (do pravice sindikalistov, da so začasno oproščeni poučevanja) preko mitrovega odloka, kakor je v Rimu svetoval Antonio Augenti. Glede opredelitve organika, kar je seveda vprašanje življenjskega pomena, pa je bilo včeraj sklenjeno, da se v najkrajšem času izvede prvi poskus sirse politične

senzibilizacije, in sicer z vložitvijo nujnega parlamentarnega vprašanja. Nalogo bi moral prevzeti senator Bratina.

V zvezi s specifičnimi vprašanji navedenimi v spomenici, ki jo je »rimska delegacija« predala ministru za solstvo in o kateri smo obsirno in izčrpno poročali, kot je bilo med drugim včeraj pohvalno naglašeno, je bilo na seji znova poudarjeno, da je bila odločitev o prizivu na odločitev o »racionalizaciji« pravilna. O tem je poročal tržaski občinski svetovalec Andrej Berdon, ki je tudi sestavil rekurz in vprašanje predstavil ministru Lombardiju. Negativno je ocenil dejstvo, da minister ni zavzel niti stališča o »zamrzitvi« sklepa, dokler se pač ne izkaže, cigavo tezo bo podprlo sodstvo. Tako pa se bo naslednje solsko leto začelo brez ravnateljstev na prosek in rojanski nižji srednji soli. Obravnava bo 19. januarja naslednjega leta.

Odbor, ki se bo ponovno sestal v ponedeljek, 28. avgusta, je včeraj ob podrobnejši obravnavi ostalih vprašanj, o katerih so razpravljali z ministrom in bolj naklonjenim funkcionarjem, razpravljal se o vrsti drugih, ki so tudi zelo pomembna, vendar manj pereca. Med operativnimi bi omenili predlog o sestavi nekakšnega tehničnostrokovnega telesa, ki bi sodeloval z odborom. Govor je bil tudi o vlogi posvetovalne deželne komisije za vprašanja slovenske sole, ki deluje na osnovi zakona Skerk-Belci. (bip)

CAPRI / TRGOVCI NA OTOKU SO OSTALI RAZOČARANI

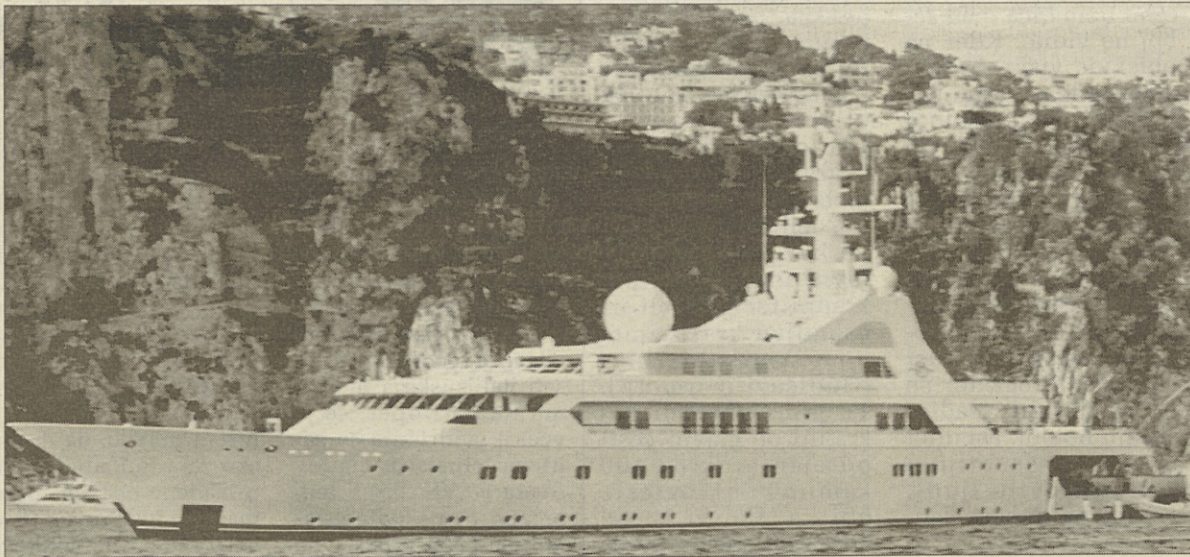
Saudska princesa Haber ni v trgovinah pustila niti centa

Redovedneži pa so prišli na svoj račun ob ogledu obeh ladij saudskega princa, pravih tehnoloških draguljev s čudovito opremo

CAPRI - Medtem ko so si domačini in turisti napasli oči ob pogledu na čudovito ladjo saudskega princa Abdula Aziza Khaleda, so lastniki najbolj luksuznih trgovin na otoku ostali dokaj razočarani. Pricakovali so namreč »shopping« princeze Haberjeve in seveda lep zaslužek, princeze pa ni bilo od nikoder in saudski bogataši so včeraj popoldne odpluli proti Grčiji. Na Capriju sta bili Khaledova »Golden Odyssey« kot spremna ladja »Golden Odyssey« vsega skupaj 40 ur, potem ko so agenti finančne

straže in carine nasli na krovu pravi arzenal, puške, pištole, municijo. Orožje je služilo za varnost in je bilo tudi regularno prijavljeno, vendar sta ladji zavili izven načrtovane smeri in so ju zato ustavili.

Obe plovili sta prava tehnološka dragulja s čudovito opremo. Med drugim razpolagata z operacijsko sobo, stirmi saloni (v enem so veliki klavirji), velikanskim akvarijem, v primeru potrebe se lahko potniki poslužijo 20 m dolgega gliserja in šestih manjših hitrih plovil ter celo hidroplana.

Jože Pirjevec

Vidov dan

Odlomek iz knjige »Jugoslavija 1918-1992«

Pri koprski zalozbi Lipa bo v kratkem izšla nova knjiga trzasega zgodovinarja Jozeta Pirjevca z naslovom »Jugoslavija 1918-1992.«. Gre za obširen zgodovinski pregled dogajanj v nekdanji Jugoslaviji od njenega nastanka do današnjih dni. Z avtorjevim privolenjem objavljamo daljši odlomek, ki obsega razdobje od leta 1944 do kominforma.

VOJNA

Leta 1944 je slonel britanski koncept vojne politične ureditve Sredozemlja na obnovitvi prijateljskih monarhij v Italiji, Albaniji, Jugoslaviji in Grčiji. Ta vizija je bila Churchill pri srcu ne samo zaradi njegovih rojalističnih simpatij, pač pa tudi zaradi prepričanja, kot piše zgodovinar Gaetano Salvemini, da bodo domače dinastije v teh deželah sredstvo za angleško prevlado. Sir Winston je v jugoslovanskem primeru, zaupajoc svoji diplomatski spretnosti, presedlal z enega konja na drugega, v prepričanju, da bo tako le prišel do cilja kot zmagovalc. V Titu pa je naletel na nasprotnika, ki mu je bil kos, ki je bil sposoben prikriti svoje namere ter

zastaviti dialog brez apriorističnih pregrad, istočasno pa izkoristiti vedno izdatnejšo zavezniško podporo za utrditev lastne oblasti.

Na začetku januarja so Nemci prisilili Tita, da je z vrhovnim štabom zapustil Jajce in se zatekel globlje v Bosno, v Drvar, kamor je z britansko pomočjo prišla tudi sovjetska vojska misija. Za jugoslovanske komuniste je to pomenilo veliko politično in psihološko potrditev, toliko bolj, ker so meseca maja tudi sami poslali svojo misijo v Moskvo in tako navezali neposredni stik s Stalinom, ki je bil v njihovih obeh edini pravi zaveznik. Vodja misije Djilas je iz pogovorov z njim sklepal dvoje: da lahko jugoslovanski komunisti odslej lahko računajo na sovjetsko podporo in da morajo se naprej ostati v dobrih odnosih z zahodnimi zavezniki, vendar ne brez opreznosti, saj so ti sposobni vsakršnih nizkih udarcev, med katerimi ni mogoče izključiti celo atentata na Tita. Tako se je začela med Jugoslovani, Sovjeti in Britanci pretanjena igra, katere cilj je bila zagotovitev političnega vpliva na Balkanu, edino pravilo pa skupna zavest, da je najprej treba premagati Nemce.

V prepričanju, da bo mogoče najti spora-

zum s Titom glede monarhije, je Churchill skušal v prvih mesecih leta 1944 pregovoriti kralja Petra, naj se tudi sam odreče Mihailoviću. Doseči to pa je bilo vse prej kot enostavno, kajti srbski politiki, ki so bili kralju blizu, so se takšni ideji odločno upirali. Britanski premier seveda ni bil clovek, ki bi dovolil, da bi »pasti srbske politike« ovirale njegove načrte: najprej je sklenil organizirati proti četniškemu vodji vojaški puc, ko pa je uvidel, da v Mihailovičevem okolju ni castnika, ki bi lahko prevzel tako zahtevno nalogo, je od te namere odstopil. »Skoda,« je komentiral Eden, hkrati pa ugotovil, da je treba čim prej zrušiti jugoslovansko vladov izgnanstvu ter iz nje izločiti Mihailovića. V začetku marca 1944 se je Peter II. vrnil iz Kaira v London, da se poroči z grsko princezo Aleksandro. Ob tej priliki se je pogovarjal tako z britanskim premierom kot z zunanjim ministrom, ki sta ga skušala prepričati, čeprav sprva brez uspeha, naj sprejme njuno usmeritev. Da bi v Jugoslaviji okreplil svoj vpliv, je začel Churchill pošiljati Titu velike količine orožja in hrano za lačno prebivalstvo na osvobojenem ozemlju.

(Se nadaljuje)

NOVICE

V senatu 350 amandmajev k pokojninski reformi

RIM - Komisija za delo v senatni zbornici je prejela približno 350 amandmajev k vladnemu zakonskemu osnutku za reformo pokojninskega sistema, kar je komaj desetina tistih, ki so bili vloženi v poslanski zbornici. Okrog nekaterih amandmajev, npr. tistih, ki zadevajo sklad za družinske doklade, prispevke za materinstvo in za težaska dela, so se že sporazumele vse senatne skupine, medtem ko so ostale predsedniki večinskih skupin strnili v sedem dodatkov, o katerih bodo danes razpravljali s predsednikom vlade Dinijem. Od predlogov manjšinskih skupin jih je 19 vložila Forza Italia, 76 Nacionalno zavezništvo, okrog 20 pa »grmicki« desnosredinskega pola.

Bossi pošilja Rimu »zadnji opomin«

MANTOVA - S tribune »mantovanskega parlamenta« je lider Severne lige Umberto Bossi naslovil včeraj na Rim in njegov politični razred »zadnji opomin« za uresničitev federalizma. V nasprotnem primeru je zagrozil z možnostjo neke vrste referendumuma med prebivalstvom severnih dežel, s katerim bi preverili, ali si želi ustanovitve »Severne republike«. Pred Bossijevim govorom, ki je trajal dve uri, je »mantovanski parlament« odobril zakonska osnuta o spremembi 138. člena ustave, ki ju bo Severna liga vložila v rimskem parlamentu. »Senatur« je v svojem vročernem nastopu spet obtožil rimske politike, da hočejo volitve zato, da bi pometli z Ligo, za Berlusconi pa si je tokrat omislil novo opredelitev: imenoval ga je »sifozfrenični Marsovec«, ki mu je uspel cudez, da je poravnal dolgove s povečanjem svojega osebnega bogastva.

MAGDA ŠTURMAN

Obisk pri rojakih v daljni Avstraliji (13)

Leteči zdravnik za osamljeni kmetije - Šola po radiu - Skrivnostni okrogli kamni

V Avstraliji je veliko osamljenih in zelo obsežnih kmetij, kjer gojijo krave ali ovce. Družina, ki živi na t.i. Cattle station, ima v posesti na stotine hektarjev površine in pa na tisoče glav živine. Do najbližje kmetije, naselja ali glavne ceste je kmetija lahko oddaljena tudi več 100 km.

Problem lahko nastane, če se kdo na kmetiji ponesreči ali zbolí. Zaradi ogromne razdalje bi lahko dolgi prevoz do najbližjega zdravnika bil za bolnika usoden. Ta pereči problem je rešil John Flynn, ko je dal pobudo, da bi zdravnik obiskal bolnike z letalom. Leta 1933 je bila ustanovljena služba t.i. letečega zdravnika ali flying doctor service, brez katere bi zdravljenje bolnikov na samotnih krajih bilo nemogoče.

Danes obstaja na celi avstralski površini 13 postaj letečega zdravnika, ki skrbijo za dve tretjini vsega celinskega ozemlja in za več kot 100 tisoč pacientov. Vsaka osamljena kmetija ima radijsko postajo s pomočjo katere v primeru bolezni ali nezgode pokliče najbližjo zdravniško ambulanto. V primeru lažje bolezni, zdravnik sporoči po radiu vsa potrebna navodila za zdravljenje. Če pa je primer hujši, tako imenovani leteti zdravnik takoj prileti na kmetijo in, če je potrebno odpelje bolnika

v najbližjo bolnišnico. Zdravnik občasno obišče tudi skupnost, kjer živijo staroselci. Od države služba letečega zdravnika dobi le delno finančno podporo. Ostali dohodki pa prihajajo s strani prostovoljcev ali raznih ustanov.

Drugi zelo važen problem je solanje otrok, ki živijo na kmetiji. Tudi ta problem so učinkovito razrešili s pomočjo radijske postaje, ta dejavnost se pa imenuje School of the air ali Solanje preko radijskih valov. Na celotni površini Avstralije obstajajo radijske postaje oz. sedeži take šole. Na vsaki postaji so učiteljice, ki se vsak dan istočasno preko radijskih valov povežejo z vsemi otroci, ki naj bi obiskovali določen razred in so drug od drugega zelo oddaljeni. Na ta način poteka čisto navadna šolska ura, le da se učenci in učiteljica med seboj ne vidijo. Kdor pa obiskuje višjo srednjo šolo, se le občasno poveže z navadno šolo v najbližjem mestu. Ob koncu šolskega leta mora po navadi dijak priti v šolo in polagati izpite.

Proti večeru sem zapustila rudarsko mesto Mt. Isa, sredi noči pa izstopila v vasi Tennant Creek ter se napotila proti mladinskemu hotelu. Na ulici je bilo presenetljivo veliko število ljudi. Razlog za to sem ugo-

tovala komaj naslednje jutro, ko me je zbudil strašen ropot. V Tennant Creeku so enkrat na leto prirejali tekme dirkalnih avtomobilov, tekmovalci pa so prisli iz vseh krajev države severnega teritorija, gledalcev tudi ni manjkalo.

Tennant Creek je, podobno kot Mt. Isa, manjše rudarsko naselje. Na tem mestu kopičijo zlato od leta 1930, v petdesetih letih pa so tu odkrili se velike zaloge bakra. Tennant Creek se nahaja v državi Severnega teritorija. Ta država je zelo malo obljubljena, saj povprečno živi tu le en prebivalec na devetih kvadratnih metrih.

Na avtobusni postaji sem poizvedovala za kak poldnevni izlet za ogled naravne zanimivosti Devils Marbles. Odpotovali naj bi opoldne. Vodnik avtobusne postaje, ki je poleg drugih opravil skrbel za organizacijo izleta, je bil obenem tudi voznik in vodič izleta. Ker nas je prijavljenih bilo le štiri, smo odšli kar z vodničevim osebnim avtomobilom.

Vozili smo se kakih 90 km proti jugu po ravni in enolični pokrajini ter prispeli na osamljen kraj z imenom Devils Marbles (Hudicevi marmori). Tu je na obsežni pokrajini ob glavni cesti posejanih okrog 100 kamnov okroglaste oblike. Veliki so od enega do starih ali več metrov, sestavljeni so iz granita in so razvrščeni po skupinah ali posamezno. Nekoč je ta bila edina napol tekoča masa iz granita pod zemeljskim površjem. Deli granitne mase so začeli siliti navzgor in zemljo na površju oblikovali. Z močnim vetrom, ki občasno piha v teh krajih, je površina zemlje odšla, ostal je le otrdel granit v obliki številnih okroglih figur, ki jih danes lahko vidimo.

Staroselci so si ta naravni pojav razlagali po svoje. Verjeli so, da so kamni jajca ogromne mavricne kače, ki je nekoč hodila po tisti zemlji. Ustanovila naj bi se druge pokrajine v okolici. Po mnenju staroselcev se kača včasih po dežju se vedno pojavi v obliki mavrice.

Med kamni smo se sprehajali kake tri ure. Na nekatere smo se tudi splezali. Edini dve nevšečnosti sta bili huda vročina in pa ogromno število nadležnih muh, ki so stalno silile v nos, oči, usesa in celo usta.

LESE / SENJAM BENEŠKE PESMI

Tradicija ljudskih pevcev se nadaljuje

Kakovost predstavljenih pesmi prispevala k uspešnosti jubilejne izvedbe prireditve

LESE - »Ga slisil, kadar pride, je ku snieg, ki pada na tla/ ti pogledas uon an se ne bojis./ Na čuješ, da te kliče, ima oči, ki zmieran guorijo, ima usta, ki gledajo in te vprašajo./ Cajt, ki gre, cajt, ki te veseli, / cajt, ki bo, cajt, ki no malo boli, / cajt, ki manjka, kadar se mudi, / cajt, ki imamo za dielat an za trpiet.«

To so besede skladbe »Cajt«, ki jih je napisal mlad beneski kantavtor Michele Obič, eden od nagrajencev na letošnjem Senjamu beneske pesmi, ki se je končal v nedeljo ob prisotnosti velikega števila občinstva. Veliko izmed prisotnih je med »beneskim festivalom« ugotovilo, da je to bila ena najboljših izpeljanih izvedb Senjama, ki je poslušalcem ponudil res lepe in za uho vabljive skladbe.

Občinstvo, ki je imelo tudi nalogo, da izbere tri najboljše pesmi, je za kraljico Senjama izbralo skladbo »Hej, nono hej«, ki sta jo zapela Ljuba in Renzo. Na drugo mesto se je uvrstila skladba »Ti si muoj dan« v izvedbi Igorja Černa in Klobučanov, tretje mesto pa so gledalci dodelili skladbi »Zrak«, ki sta jo zapela

Cristina in Francesca. Posebna ocenjevalna žirija je kot najboljše besedilo izbrala skladbo Micheleja Običa »Cajt«, za najboljšo glasbo pa nagradila Davida Clodiča, ki je predstavil skladbo »Partir«.

Senjam je tudi tokrat uspel predvsem zaradi prizadevnosti domačega kulturnega društva Rečan, ki sodi med najbolj aktivne tovrstne skupine v Beneciji. To sta na nedeljskem večeru potrdila tudi zupan iz Grmeka Paolo Canalaz in predsednik Zveze Slovencev iz videmske pokrajine Viljem Černo, ki je izpostavil vlogo beneskih kulturnih društev pri ohranjanju in vrednotenju domače kulture.

Senjam beneske pesmi, ki so ga letos uokvirili v niz pobud na Postaji Topolovo, je izprical, da se tradicija beneskih ljudskih pevcev z uspehom nadaljuje. Velika večina nastopajočih je namreč sodila k mlajši generaciji, kar pomeni, da je tudi v mladih prisotna želja po uveljavljanju narečja, seveda na način, ki je sodoben in za mlade privlačen.

Rudi Pavšič

IZKLOP ODDAJNIKA NA BELEM KRIŽU

Večina članov sveta RTVS za preklc ukrepa

Stevilnim protestom proti odločitvi vodstva RTV Slovenije, ki je 18. t.m. izklopila srednjevalovni radijski oddajnik na Belem Križu nad Piranom, tako da na severovzhodu Italije, v hrvaškem delu Istre in v Dalmaciji ne morejo več slišati italijanskega programa Radia Koper, se je včeraj pridružila se zahteva trinajstih članov Sveta RTVS (kar v tem organu predstavlja večino), da takoj vzpostavijo prejšnji položaj. To pomeni, da bi morali znova vklopiti tako oddajnik na Belem Križu kot tudi v Domžalah in v Lendavi. V dokumentu, ki ga je podpisala omenjena trinajsterica, med drugim piše, da pooblaščenim namestnikom generalnega direktorja Andreja Rot »zavrača izdajo ustreznega naloga, ker sklep Sveta RTVS formalno ni bil izdan. Predsednik in podpredsednik sveta sta na dopustu.«

Dokument se pojasnjuje, da se vodstvo RTV Slovenije že prejšnji teden ni odzvalo na številne proteste vladnih in parlamentarnih organov in drugih ustanov in nadaljuje s trditvijo, da »neupoštevanje volje večine članov najvišjega organa RTV lahko razumemo samo kot nov dokaz očitnega sprenevedanja in samovoljnega obnašanja. Vedno bolj jasno je, da so »tehnični in ekonomski« razlogi, s katerimi so utemeljevali izklop oddajnikov, le izgovor in da so resnični razlogi povsem drugačni.« Vodstvo Radia Koper tudi zavrača odgovornost za programsko in politično škodo ter

izpad prihodkov, ki nastaja zaradi izklopa oddajnika na Belem Križu. Solidarnost časnika-rjem in operaterjem Radia Koper so izrekla tudi deželna tajništva CGIL, CISL, UIL iz Furlanije-Juljske krajine, ki so se pridružila protestom ob izklopu oddajnika na Belem Križu. Deželna tajništva pravijo, da dejansko zaprtje Radia Koper prizadene bistven informacijski instrument italijanske manjšine v Slove-

niji in na Hrvaškem in nasploh informacijski instrument vseh prebivalcev ob Jadranskem morju. Zaprtje je v nasprotju s potrebo po zaščiti italijanske manjšine, ugotovljajo se sindikati, ki so jo že prizadele odločitve v zvezi s TV Koper. Zato bodo deželna tajništva CGIL, CISL in UIL posegla pri italijanski vladi, naj se obrne do Slovenije z zahtevo po kontinuiteti radijskih oddaj v italijanskem jeziku.

KOPER / NA FESTIVALU FOLKEST

Židovska pevka Noa navdušila poslušalce

Končan koprski del festivala ljudske glasbe

KOPER - Koprski večeri Folkesta so se v soboto končali z nastopom pevke Noe (na fotografiji), ki sta jo spremljala kitarist Gil Dor in basist Jossi Fine. Pred nastopom skupine, ki sodi po zadnjih uspehih v svetovnem merilu ze med zvezdnike folk glasbe, je na koprski oder stopil slovenski go-

dalni trijo Tolovaj Mataj. Občinstvu je predstavil nekaj slovenskih entičnih melodij.

Noa (njeno pravo ime je Achinoam Nini) je na Folkestu nastopila ze lani in pozela nesluten uspeh; podvig se ji je posrečil tudi tokrat. Občinstvo, ki sicer ni bilo tako številno kot za koncert Baezove,

Za nova delovna mesta ob meji

GRADEŽ - Zaradi odprave carinskih pregrad med Italijo in Avstrijo po nedavnem pristopu severne sosedice k Evropski skupnosti je bilo v obmejnih predelih ob službo veliko ljudi; samo na območju med Trbizem in Tabljo je ostalo na cesti kakšnih sto spediterjev in približno ravno toliko carinikov. Kako zajeziti zaposlenosti osip oziroma omogočiti ponoven gospodarski razmah mejnih krajev v Furlaniji-Juljski krajini in avstrijski Koroski?

Na vprašanje so odgovorili med večerajšnjo novinarsko konferenco v Gradezu, kjer je predsednik meddeželnega sindikalnega odbora v sklopu CISL Lucio Gregoretti napovedal odprtje tako imenovanega obmejnega evrookenca. Slo bo za posvetovalna urada na Trbižu in v Beljaku, ki bosta povezana z evropsko telematsko mrežo za podajanje informacij o trgu dela (350 okenc). Pobudo meddeželnega sindikalnega odbora bo finansirala Evropska skupnost s sredstvi iz strukturnih razvojnih skladov, deželna uprava FJK pa je že najavila, da bo v prihodnjih treh letih namenila tovrstnim razvojnim projektom približno 700 milijard lir.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročniška služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Narocnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ŽELEZARNA / IZ JAMSTVENEGA SKLADA INPS

Odpravnino bodo naposled le dobili

Kmalu po velikem šmarnu naj bi končno podpisali pogodbo o privatizaciji tovarne

Predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL ter stanovskih organizacij kovinarjev FIOM, FIM in UILM so včeraj zjutraj seznanili delavce skedenjske železarne z izidom petkovih razgovorov na ministrstvu za delo v Rimu.

O ministrskem sestanku smo v glavnih obrisih poročali že v soboto, zdaj pa lahko na podlagi izjav, ki so nam jih dali v sindikalnih krogih, napovemo dvoje: prvič, da bodo najpozneje v petek, 18. avgusta, v prestolnici končno sklenili sporazum o izplačilu odpravnin železarjem, kakor tudi dogovor o njihovem prehodu pod okrilje nove družbe Servola; in drugič, da bodo izredni komisarij obrata AFS Pinan-gelo Fanchiotti, Giampaolo de Ferra in Franco Asquini podpisali z glasniki je-karske grupe Luigija Lucchinija in traderske družbe Bolmat, ki jo vodi Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza, pogodbo o prodaji tovarne v drugi polovici prihodnjega meseca - zelo verjetno le nekaj dni po velikem šmarnu.

Izplačilo odpravnin bo terjalo izdat-ek 30 milijard lir, ki bi jih bilo moralo potegniti iz mošnjčka poprejšnje last-nistvo. Ker pa tega denarja zaradi prav dobro znanih podjetniško-pustolov-

skih prigod od nikoder ni in ga tudi ne bo, se je osrednja izvršna oblast obve-zala, da ga bo črpala iz nalašč za tak-sne primere ustanovljenega vsedrža-nega garancijskega sklada v režiji skr-bstvenega zavoda INPS. To seveda ne bo mogoče kar tako, temveč bo potre-bno izdati poseben zakonski odlok, kar ne predstavlja sicer nikakšne težave.

Skratka, v sindikalnih krogih so zmerno optimisti, a pesimizma ni več niti med samim delavstvom, ki je vče-raj napolnilo tovarniško menzo in sle-dilo obrazložitvam Waldyja Catalana (FIOM-CGIL) ter drugih sindikalistov brez se do nedavnega kar običajne živ-nosti in jeznih medklincev. Vzdušje je bilo vedreje, saj se datum lastniškega prehoda naglo bliza, z njim pa tudi dan, ko bo delo v železarni že spet ozi-velo. Kdaj? Zelo verjetno v prvi polovi-ci oktobra, kajti se prej bo treba teme-ljito resanirati celovito območje, na ka-terem se raztezajo tovarniški objekti z železnisko progo in operativno obalo vred.

»Zdaj samo upamo, da se kaj ne za-takne,« nam je povedal Catalano in na ta način izrazil mnjenje delavcev, ki za vsak primer držijo fige. (dg)

Z UDELEŽBO NA TRGU UNITA'

Podprimo boj za ustavitev balkanske vojne

Poziva Zveze slovenskih kulturnih društev in sindikatov

Nekaj stotin kilome-trov od nas se že pre-dolgo bije kruta vojna. Mednarodna sku-pnost, poklicana, da diplomatsko poseže v ta krvavi spopad, ne-močno zre v dogodke, ki se v Bosni stopnju-jejo po krutosti in ne-cloveskosti. Krsijo se dogovori, kratijo najo-snovnejše cloveske pravice, nemoteno ne-kateri odločajo o zi-vljenju in smrti svojih nekdanjih sosedov in po narodnosti bratov. Zdi se, kot bi ne bilo pomoči za vojno doga-janje, ki nevarno ruši vsaj navidezno ravnove-sje sil v evropskem prostoru. Kar je se hu-je, pa se zdi, da se manjša tudi splošna občutljivost do krutega vojnega dogajanja, ki se - konec koncev - odvija zelo blizu nas.

Mnogo je ze bilo pobud, ki so izšle prav iz najširše osnove nase družbene organiziranosti. Nedavni napad na Srebrenico je izzval se zadnji odločni protest iz vrst naprednih strank, sindikalnih organizacij, združenj prostovoljstva in sploh organizacij civilne družbe. Jutrišnji dan je oklican za dan solidar-nosti z Bosno: v znak odločnega poziva za mir v tej bivši državi SFRJ in na Balkan-skem polotoku na-sploh se bo na trgih in po ulicah večjih itali-janskih mest zbralo ve-liko število ljudi.

Tudi Trst se je odv-zal vabilu na javno množično manifestaci-jo, ki naj bi z vidno

prisotnostjo čim večje-ga števila ljudi opozo-rila na res skrajno nuj-nost posega, da se spo-padi v sosednji Bosni nehajo. Vabilo k ude-ležbi gre vsem, ki ve-rjamejo v vrednote mi-ru, solidarnosti, sožitja v veckulturnem pro-storu. Se posebno ob-cuteno vabilo na Trg Unità, jutri od 18. ure dalje, pa velja s tega mesta vsem članom slovenskih organizacij, ki so se pridružile or-ganizacijskemu odbo-ru, in torej članom Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Zveze slovenskih kul-turnih društev in Slo-venske prosvete.

K solidarnostni po-budi so pristopila tudi pokrajinska vodstva osrednjih treh sindi-kalnih organizacij CGIL, CISL in UIL, ki so apelirala na vse de-lovne ljudi, upokojen-ce in študirajočo mla-dino, naj se kar naj-množičneje udeležijo manifestacije na trgu pred trzaskim zupan-stvom. Ne samo, sindi-kalisti se toplotno pri-poročajo delojemalcem, naj svojo solidarnost s trpecimi na Balkanu izpricajo tudi stvarno, se pravi na ta način, da se odzovejo zbiranju najnujnejših življen-j-skih potrebščin na omenjenem trgu od 18. ure naprej. Žrtve vojne potrebujejo predvsem higijenske in sanitarne artikle, zdravila in bol-nišnično opremo, se-veda tudi nekvarljivo hrano, pa se vžigali-ve, sveče, spalne vreče in zepne svetilke.

NOVICE

Nujen poseg Dinija za tržaški Off-shore

Pred nekaj dnevi se je delegacija trzaskе Trgovin-ske zbornice v spremstvu senatorja Magrisa srečala v Rimu s sefom kabineta zakladnega ministrstva dr. Lamando. Tema pogovora je zadevala ustano-vitev trzaskе Off-shora, senator Magris pa je se po-sebno poudaril, da je poseg predsednika Ministr-skega sveta malodane nujen.

Tržaška univerza gosti ukrajinske študente

Delegacija studentov univerze iz Donetska je na obisku v našem mestu kot gost tukajšnjega univer-zitetnega združenja AIESEC. Obisk je sad plodnega sodelovanja med združenji AIESEC v obeh univer-zah. Ukrajinske goste bosta v sredo pozdravila tudi podzupan Damiani ter predsednik Trgovinske zbornice Donaggio.

Javno srečanje o novih fiskalnih dogovorih

V sredo 6.julija se bo odvijalo v sejni dvorani Vse-državnega združenja za obrt in manjša podjetja na Trgu Venezia 1 javno zasedanje, na katerem bo dr. Paolo Valenti, predsednik vsedržavnega združenja komercialistov, predstavil davčno zakonodajo, ki zadevajo se posebej manjša podjetja.

Zaplenili hašiš in marihuano

Agenti finančne straže pri Fernetičih so v dveh lo-cenih operacijah zaplenili okrog 25 gramov hasisa in marihuane ter dve odgovorni osebi prijavili so-dnim oblastem. Omenjeni osebi sta se pridružili četverici, ki jo je podobna usoda doletela že pred dnevi, saj je v Italijo skušala vnesti nekaj več kot 11 gramov hasisa in 17 tablet metadona.

Tihotapil je bencin ter kurilno olje

Ko je agent finančne straže na mejnem prehodu pri Fernetičih v vozilu nekega italijanskega državljana odkril posodo s 40 litri bencina, ga je moski skušal prepričati, naj zatisne oko ali kar obe. Agent mu ni ustregel, zato ga je moski začel zaliti in tako se je znašel s tremi obtožbami na ramenih: tihotapljenje bencina in kurilnega olja, navajanje h korupciji in zaljenje javnega funkcionarja. Pri podrobnejšem pregledu vozila so odkrili in zaplenili se nadaljnjih 400 litrov kurilnega olja. Seveda se ni ustavilo pri tem. Agenti so na domu arogantnega tihotapca na-sli se 2600 litrov kurilnega olja.

Pospešili preiskavo proti Polveriniju

Potem ko so znanemu izvedencu poverili nalo-go, da prouči vso dokumentacijo v zvezi s Pol-verinijem, ki je obtožen, da je pred enim letom umoril svojo bivšo zaročenko Marino Mosca in njeno truplo odvrnil v kanal v Zavljah, je na-mestnik državnega pravdnika Nicoli včeraj spet pospešil preiskavo: pregledali so namreč stano-vanje Polverinijeve sestre v Codroipu, stricevo hišo in očetov kamper. Medtem ko Polverinije-va obramba vztraja, da je bil umor nenameren, sta Nicoli in sodni zdravnik Costantinides do-slej menila, da je šlo za namerno dejanje. Morda pa je Nicoli sedaj prišel do zaključka, da gre ce-lo za naklepen umor: razlike so bistvene, saj je za naklepen umor predvidena dosmrtna ječa.

STANOVSKA ZDRUŽENJA / CTS

Trgovci zahtevajo več pozornosti

Od Dežele pričakujejo kreditne olajšave

Razsiranje možnosti olajšanega kreditiranja na trgov-ska podjetja, strožji nadzor nad širjenjem novih prodaj-nih centrov in velikih distribucijskih struktur, integra-cija storitev železnega turizma s storitvami gostinskega sektorja, ureditev in nadzor nad urniki trgovskih de-ja-vnosti ter revizija deželne zakona o trgovini: to so glavne zahteve, ki jih je deželna zveza za trgovino, tu-rizem in storitve CTS naslovila na deželno upravo. O teh vprašanjih so v Trstu s predsednikom deželne zve-ze Adalbertom Donaggiom, ki je tudi predsednik trža-skega pokrajinskega združenja trgovcev, razpravljali predsedniki stanovskih združenj trgovcev iz Vidma, Pordenona in Gorice, Claudio Ferri, Alberto Marchiori in Giovanni Bisesi.

V ospredju zahtev in pričakovanj trgovskih združenj sta zascita in podpiranje razvoja mreže srednjih in ma-lih trgovskih podjetij, kar bi morala Dežela omogočiti po eni strani z ustreznimi posegi za kreditne olajšave, po drugi pa s strožjim nadzorom nad širjenjem velikih pro-dajnih struktur, ki dusijo kaplarno razširjeno drobno tr-govsko mrežo. Trgovci nestrpno čakajo tudi na nov de-zelni zakon o kmečkem turizmu, ki bi moral omogočiti dopolnjevanje njegovih storitev s praviimi gostinskimi, kar naj bi preprečilo pojave nelojalne konkurence alter-nativnih prodajnih dejavnosti. Glede urnikov poslova-nja trgovin pa CTS vztraja pri nujnosti spoštovanja izi-dov nedavnih referendumov in zavrača praznično odpi-ranje prodajaln, ki da koristi le velikim distribucijam, malim trgovcem pa povzroča težko premostljive težave.

SPORAZUM / CRT-BANCA IN AUTOVIE VENETE

Plačevanje cestnine s kreditno kartico

»Elektronski« denar vse bolj - pa ce-prav v primerjavi z razvitim svetom se prepocasi - izpodriva papirnatega, s tem pa se sproščajo ozka grla in odpravljajo čakalne dobe za placevanje najrazličnej-sih javnih in zasebnih storitev. Tako je tudi z avtocesto, kjer so magnetne kar-tice za placevanje cestnine se premalo razširjene, zato je konvencija, ki sta jo te dni podpisali družba Autovie Venete in tržaska CRT-Banca, se toliko bolj dobro-dosla. Sporazumeli sta se namreč, da bosta združili moči za razšitev in izpo-polnitev avtomatiziranega placevanja cestnine na vseh prometnicah, ki jih upravljajo Autovie Venete.

Banka bo v ta namen nudila tehnično pomoč za razširitev naprav za placeva-nje cestnine s kreditno kartico, kar je trenutno poskusno v rabi samo na ces-tninskih postajah v Moščenicah in v La-tisani. Pri tem je treba reci, da lastniku kartice ni treba odtipkavati osebne ste-vilke, kar ne samo skrajša čas placila, ampak zagotavlja tudi večjo varnost. Poleg kreditne kartice, bodo po besedah upravnega direktorja dužbe Autovie Ve-nete Claudia Brana še naprej v rabi tudi posebne avtocestne kartice »viakard« in

»adriakard«, za katere sicer obstajajo posebni avtomati. Predsednik CRT-Ban-ce Roberto Verginella je predstavitev sporazuma na tiskovni konferenci izko-ristil se za predstavitev nove personali-zirane kreditne kartice »Key Client - Cr-trieste«. Uvedli jo bodo septembra in bo namenjena lastnikom tekocih računov CRT. Kartica bo vključena v mednaro-dni krog Visa in Eurocard-Mastercard, upravljala pa jo bo sama tržaska banka in tako omejila njene stroške.

Na pomen sporazuma s CRT je v imenu predsednika družbe Autovie Ve-nete Micheleja Baldassija opozorila cla-nica njenega upravnega sveta Federica Seganti, ki je podčrtala prizadevanja za varnejši in hitrejši promet na cestnem omrežju v deželi in napovedala načrto-vano razširitev avtoceste do Mester na tri vozne pasove. Poskusna uvedba pla-cila s kreditno kartico na dveh avtocest-nih postajah je dala zadovoljive rezul-tate s povprečno skoraj 10 tisoč placili mesečno, bodočega sistema elektronskega placevanja pa se bodo lahko na osnovi sporazuma med družbo Autovie venete in Deutsche bank posluževali tu-di tuji vozniki.

UPORABILI BODO HELIKOPTER

Zaradi del ponovno zaprta Obalna cesta

Zapora pa ne bo popolna - Utrjevali bodo pobočje pred naravnim predorom

Avtomobiliste in nasploh vse, ki se poslužujejo Obalne ceste, danes spet čakajo nevsečnosti, ki pa so neizogibne, če hočejo dela na tamkajšnjem odseku do-koncati, ne da bi tvegali varnost mimoidočih. Utrditi in zavarovati morajo namreč pobočje pred naravnim predorom (v smeri proti Trstu), kjer se je pred časom utrgal plaz kamenja in zemlje. Ukrep Anasa je bil nu-jen, ker se bo podjetje, ki dela izvaja, poslužilo tudi he-likopterja. Voznja ali nasploh prehod področja ob he-likopterju, ki bo letel tik nad cesto, pa bi lahko bila zelo tvegana.

Cesto bodo zaprli za ves promet, tudi za kolesarje in pesce, in sicer vsakih osem minut v obeh smereh. Pre-dvideno je, da bo zapora trajala od 9. do 16. ure, ce pa bodo delo dokončali prej, bo promet stekel normalno.

DEŽELNA SKUPŠČINA / SPREMEMBA PRORAČUNA

Odnosi Trst-Furlanija: prepir o gledališčih

Prispevek za šolabus tudi nabrežinski občini

Nelahki odnosi med Trstom in Furlanijo so povzročili pravi prepir v deželni svet, ki se ni mogel na noben način zediniti o podporah videmskemu simfoničnemu orkestru in tržaškemu gledališču Verdi. Po ostrih polemikah (v njih je prednjacil listar Gianfranco Gambassini) se je skupščina odpovedala načrtovani podpiri videmskemu orkestru (900 milijonov lir v treh letih), medtem ko je odobrila desetletno izredno podporo Verdi (500 milijonov lir letno), s priporočilom, naj postane res gledališče z deželnimi razsežnostmi.

Jalovo in demagoško polemiko je sprožil Gambassini, ki je protestiral zaradi podpore videmski glasbeni skupini. Njegov nastop (listar je takoj potem zapustil sejo) je sprožil pravo "verizno reakcijo" furlanskih svetovalcev in polemike, ki so se kmalu izrodile v prepir. Sergio

Ceccotti je zaradi tega odstopil z mesta načelnika svetovalske skupine Severne lige, vzdusje pa sta na koncu nekoliko umirila Paolo Polidori (SL) in odbornik Roberto Antonione, listar, ki je prestopil v "Forza Italia". Tržaška svetovalca, ki sta člana večinske koalicije (odbor sicer podpira tudi Gambassini) sta se jasno ogradila od kampanilističnih in demagoških stališč prekajenega melonarja.

Skupščina je v nekoliko manj napetem razpoloženju na koncu nekaj pred 20. uro le odobrila podpore za Verdi, medtem je furlanski orkester ostal brez deželne pomoči. To je bilo vsekakor le poslednje dejanje v maratonskem soočenju o proračunskih spremembah, ki je spet dokazalo, da v bistvu ni sozvočja med odborom predsednice Alesandre Guerre in pisano večino, ki ga podpira.

Svetovalci so v dopoldanskih

urah na predlog Miloša Budina (DSL) povisali deželno podporo občinam za nakup solabusov. Med tridesetimi upravami, ki pridejo v postev za pomoč, je tudi Občina Devin-Nabrezina.

Pred živahno razpravo o podporah videmskemu orkestru in tržaški gledališki ustanovi je deželni svet z glasovi večinske koalicije zavrnil popravek o izredni finančni podpori (200 milijonov lir) tržaški Ljudski univerzi. Popravek z isto vsebino so ločeno predložili Budin in svetovalci Nacionalnega zavezništva. Gre za denar, s katerim Ljudska univerza v bistvu sofinansira skupno izdajo reskega dnevnika "La Voce del Popolo" in tržaškega Piccola, ki je namenjena v prvi vrsti italijanski skupnosti v Sloveniji in Hrvaški. Ko so svetovalci večine ugotovili, da so z zavrnitvijo popravka prizadeli le Italijane onkraj meje, je bilo prepozno.

S.T.

V PRIREDBI KRAŠKEGA KROŽKA

V Zgoniku uspel praznik glasil SKP

Lipovec in Venier sta zelo ostro obsodila nedavno izklopitev oddajnika Radia Koper

V Zgoniku se je sinoči končal praznik tiska Stranke komunistične prenove, ki je v starih dneh privabil na razstavni prostor pred županstvom res veliko število obiskovalcev. Pobudo za praznik glasil SKP Liberazione, Iskre in A sinistra je dal strankin krozek Kras, ki združuje strankine somisljenike iz zahodnega in vzhodnega Krasa.

V nedeljo sta o aktualnih političnih vprašanjih spregovorila tržaški občinski svetovalec Jacopo Venier in član strankine slovenske komponente Sergij Lipovec. Poudarila sta, da je velika udeležba na praznikih komunističnega tiska odraz življenjskosti in zakorenjenosti SKP v družbenem tkivu, saj ne gre pozabiti, da gre po številu volilcev za četrto stranko v državi. Stranka odločno nasprotuje uničenju socialnih pridobitev in divji prevladi finančnega kapitala, kar dosledno povezuje s politično bitko proti desnici.

Berlusconijeva vlada ne bi padla - sta poudarila govornika - če ne bi ljudje lansko jesen množično in odločno stopili na ulice in nastopili proti načrtovani pokojninski reformi. S to usmeritvijo se SKP bistveno politično razlikuje od ostalih levicarskih sil, posebno od DSL, ki govori o normalizaciji socialnih bojov, sta se dejala Venier in Lipovec.

Govornika sta zelo ostro obsodila znani sklep RTV Slovenije o izklopitvi oddajnika italijanskega Radia Koper, ki pomeni grobo diskriminacijo italijanske manjšine. V drugih krajih pa je sklep RTV zelo prizadel madžarsko narodnostno skupnost. Gre za sklep fasistične narave - sta poudarila Lipovec in Venier - ki bo hčes nočes prizadel tudi slovensko manjšino v Italiji.

Na sliki (FOTO KROMA): nastop nabrežinske godbe na pihala.

NOVICE

Zaskrbljenost zaradi planetarne krize

Obdobje hladne vojne je mimo, to pa se ne pomeni, da je mimo tudi kriza, ki lahko privede do konflikta svetovnih razsežnosti. Na to opozarja v zaskrbljenem sporočilu vodstvo vsedržavnega združenja ANPI - VZPI. Vojna v BiH in jedrski poskusi so po iceni vodstva italijanskih partizanov pojavi, ki od javnih ustanov zahtevajo, da le-te zavzamejo jasno stališče in okrepijo prizadevanja za ohranitev svetovnega mira.

Ogled mestnega muzeja o zgodovini italijanskega preporoda

Nocni ogledi tržaskih muzejev se z uspehom nadaljujejo. Danes si bo mogoče od 20. ure dalje z vodčim ogledati muzej o zgodovini italijanskega preporoda (Ul. 24. maja 5). Ogled bo vodila dr. Tullia Catalan, obiskovalci pa si bodo lahko ogledali tudi filma »I Mille di Garibaldi« in »I soldatini di piombo«. Vstopnice stanejo 3.000 lir.

OPERA VERDI / POZIV TRŽAŠKIM PARLAMENTARCEM

Gledališče bo lepo, ustanove pa ne bo več

Prenovitvena dela potekajo po predvidenem načrtu - Nevarnost »nepravilne« reforme

Staro gledališče Verdi bo - tako kaze - v predvidenem roku in z zagotovljenimi sredstvi preurejeno, slabši časi pa se pišejo ustanovi. Včeraj so si v spremstvu inž. Franca Malgrandeja potek obnovitvenih del ogledali sen. Magris in poslanca Niccolini in Menia (foto KROMA). Predstavniki gledališča pa so tržaskim parlamentarcem predložili negativne posledice, ki se tržaški operi napovedujejo v okviru reforme italijanskih opernih gledališč. Tako bi se lahko primerilo, je bilo rečeno, da bi imeli lep operni dom, ne pa ustanove.

OBISK / ZASIDRANA JE V ZALIVU

»Theodor Roosevelt« v Trstu

Letalonosilka na jedrski pogon ima 5.000 mož posadke

stu, ima preko 5000 članov posadke (oficirjev, podoficirjev, mornarjev, marincev in letalcev). Ker je letalonosilka na jedrski pogon, je pristanisko poveljstvo prepovedalo plovbo in ribolov poldrugi kilometer okoli njenega sidrišča.

Včeraj je v Trst prispel tudi admiral Donald Philling, poveljnik sestege ameriskega brodovja v Sredozemlju, ki se bo udeležil številnih srečanj s civilnimi in vojaškimi oblastmi.

Italijansko-amerisko združenje FJK je tudi tokrat obnovilo že običajno pobudo; tržasko družino naj povabijo na kosilo ali večerjo ameriskega mornarja, ki bo potem njihovo gostoljubnost poplaval z vabilom na ogled letalonosilke »Roosevelt«.

Na sliki mornarji z letalonosilke »Roosevelt« na tržaskem nabrežju (Foto: Krizmancic/KROMA)

TRST - Ameriška letalonosilka »Theodore Roosevelt«, ki je v okviru organizacije Nato zadolžena za nadzorstvo nad Jadranskim morjem, se je

včeraj jutraj zasidrala v tržaskem pristanišču, da bi obnovila zaloge. Ladja, ki se je kot tudi druge enote Nato v prejšnjih mesecih že ustavila v Tr-

TURIZEM / POMORSTVO

Infrastrukture za zasebna plovila

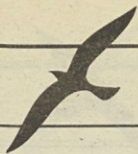
Zakaj država ne ovrednoti pomembnega vira dohodkov?

Pomorski turizem na italijanskem Jadrnu med kulturo, naravo, problemi in perspektivami: to je bila vodilna tema seminarja, ki je potekal včeraj v popoldanskih urah na sedežu Tržaške trgovinske zbornice. Seminar, ki ga je priredilo združenje Assonautica, je uvedel večdnevno Srečanje ob Jadranu, pobudo, ki poteka letos že sedmic in je v celoti posvečena problemom zasebne turistične plovbe.

Udeležence srečanja sta najprej po-

zdravila predsednik trgovinske zbornice Adalberto Donaggio in predsednik ustanove za turistično promocijo Elio Tafaro. Njuna posega sta v glavnih orisih zacrtala temo seminarja: oba sta se polemčno izrekla o politiki, ki jo mesto Trst in v sirsrm obsegu italijanska država vodi ta v odnosu do zasebne turistične plovbe. V Italiji primanjkujejo strukture, ki bi omogočale razvoj te veje turizma in s tem pripomogle k ekonomski rasti in nastanku novih delovnih mest.

OPERETA / DRUGA PREMIERA FESTIVALA 1995 V DVORANI TRIPCOVICH

Romantična Sissi razpeta med realnostjo in mitom

Prva italijanska uprizoritev Kreislerjeve operete

Precej čudno je, da je opereta »Sissi« dunajskega violinista in skladatelja Fritz Kreislerja, pršla prvič na enega od italijanskih odrov šele 63 let po njenem nastanku, prav nič čudno pa ni, da se je to zgodilo v Trstu, mestu poudarjene srednjeevropske kulturne tradicije in v marsicem tudi miselnosti, danes tako pogosto omejenjeni. Realistično-mitna zgodba o dunajski cesarici Elizabeti, imenovani Sissi, zeni cesarja Franca Jozefa, je namreč poleg zgodbe o človeškem liku te zanimive, lepe, svojstvene, za svoj čas moderne in svobodnjake ženske tudi zgodba o takratnem narodnostnem vrenju znotraj avstro-ogrskega cesarstva in tudi o začetu njegovega razpada. Po udarci svobodnjakov kot v njegovem okviru živeli narodev. Zgodba torej, ki se je v tem smislu odvijala tudi pri nas. Kam torej bolj kot v Trst je sodila njena italijanska premiera in že zato, poleg tehničnega in umetniškega napora za njeno postavitev, je treba organizatorjem tržaškega mednarodnega operetnega festivala 1995 izreči vse priznanje.

Fritz Kreisler je bil na prelomu in v prvi tretjini sedanega stoletja eden vodilnih violinskih virtuozov, takorekoč vzornik melodioznega muziciranja, bil je ustanovitelj več komornih ansamblov (triov in kvartetov), njemu v posvetitev so ugledni skladatelji njegovega časa namenjali znamenite violinske skladbe, sam je napisal nekaj izvrstnih violinskih skladb, med katerimi znameniti Caprice viennois in Tambourin chinois, vrsto skladb na ljudske, motive za glas in dve operi, poleg Sissi (1932) se pred njo Apple blossom (1919). Ves njegove skladateljski opus odraža invencijsko živahnost v različnih slogih od romantične zasanjanosti do prekipevajoče živahnosti tja do bachovskih, schubertjanskih in beethonovskih prizvokov.

Mnogo tega, predvsem romantičnosti, je tudi v opereti »Sissi« komponi-

rani na besedilo bratov Ernsta in Huberta Marischka, za tržaško uprizoritev v italijanski verziji Daniela Spinija in v prireditvi Luigija Gregorija in Alda Malinvernija, svoje pa je dodal se inventivni režiser in koreograf Gino Landi.

Zgodbe same najbrž ni treba podrobneje obnavljati. Zajema čas od Elizabetine-Sissine mladosti in poroke s cesarjem Francem Jozefom, preko zanj bolj mučnih kot radostnih let vladanja, materinskih, miselnih in nazorsko svobodnjakov pogledov na življenje in svet okoli sebe, občutkov utesnjenosti v konservativnih in absolutističnih okvirih dunajskega dvora. Preko njenih nesimpatij do italijanskih svobodniških pojavov (Milano 1858) do njenih simpatij za madžarske patriote in njenega kronanja za kraljico Madžarske, do nasilne smrti leta 1898, ko jo je v Svici smrtno zabolil italijanski anarhist Luigi Lucheni.

V tem dokaj realnem zgodovinskem okviru, v katerem je nastajal in se ohranil mit o cesarici Sissi, (tudi po zaslugi Romi Schneider v istoimenskem filmu), sta avtorja besedila vpletla zgodbo, v kateri igrajo za ponazarjanje casa ob Sissi in Francu Jozefu, večjo ali manjšo vlogo številne zgodovinske osebnosti od Sissinih ter njene sestre Helene (Nene) staršev vojvode Maksimiljana (-Maxa) Bavorskega in njegove zene Ludovike (Luisine), nadvojvodinje Sofije, cesarjeve matere in Ludovikine sestre, do feldmarsala Radetzkega, madžarskega patriota grofa Gyula Andrássyja pa poleg teh se druge osebe. Z bolj ali manj poudarjeno operetno vlogo, kar velja se zlasti za jecljajočega polkovnika von Kempna in majordoma barona Hrdlicko, izraziti komični pojavi. Posebno vlogo v spremljanju življenjske usode Sissi sta avtorja namenila ženski prikazni realne Elizabete (Sissi), ki se je pojavljala kot pripovedovalec. Če k vsem tem številnim nastopajočim doda-

mo se streznike, plesalce, kmete in kmetice, otroke in se koga, potem je razumljivo, da je bil režiser in koreograf tudi zaradi neprestanega menjavanja scen, postavljen pred zahtevno nalogo vodenja in usklajevanja tolikšnega števila ljudi na odru, pa seveda tudi karakterizacije posameznih vodilnih oseb. Če izvzamemo nekaj tehničnih spodrsiljev (zlasti na koncu), ki pa niso delovali moteče, je režiser in koreograf Gino Landi s svojimi sodelavci nalogo odlično opravil in ustvaril predstavo blizu muzicala, ki je delovala sproščeno, živo, briljantno, resno in komično obremenjeno, prepleteno z neznanimi romantičnimi navdihi ob izpostavljanju tipičnosti okolij in casa. Koliko je v scensko dogajanje poleg koreografskih zasnov vnesel svojih izvirnih domislic ali predelav je težko zaznati ob nepoznavanju izvirnika, predstavljamo pa si lahko, da je izkoristil vso svojo inventivnost.

Glasbeno vodstvo je bilo na ramenih domačega dirigenta Guerrina Gruberja. Pod njegovim vodstvom je orkester dostojno podajal kompleksno partituro, v katero je skladatelj vključil tudi vrsto svojih violinskih skladb, s katerimi je zaslovel kot virtuoz, v podkrepitev posameznih prizorov pa celo zbor iz Verdijevega Nabucca (v prizoru obiska Franca Jozefa in Sissi v milanski Scali), cesarsko himno in slavnostno Lizstovo »Cesarsko maso za kronanje« madžarske motive ob kronanju Sissi v Budimpešti, Radetzki mars ob prihodu feldmarsala Radetzkega na oder in Chopinovo Polonezo. Na nekaterih mestih je orkester sicer pregledal pojoče in govoreče (te se posebej) soliste, je pa po drugi strani, lepo uveljavil romantični zvok godal.

Prva dama scene je seveda, po pričakovanju, bila sopranistka-subretka Daniela Mazzucato, na moč mikavna v svoji pojavnosti in iglarski veščini, nežna pa tudi odločna, kapriciozna pa romanti-

cna, uporna v omrambi svojih pogledov in razumevanja. Pevsko je suvereno obvladala ne vedno lahko partituro in jo tolmačila z mojstrskim obvladovanjem svojega glasu. Lahko rečem, da smo umetnico spoznali v drugačni se dodatno oplemeniteni luci. Lepi so bili njeni dueti s sestro Nene in s Francem Jozefom. Vlogo cesarja je tolmačil mladi tenorist Alessandro Safina. Zal svoji cesarski partnerici ni bil dorasel ne pevsko ne iglarsko, deloval je dokaj togo, glasovno ne dovolj čisto in sproščeno, je pa v soigri z Danielo Mazzucato ustvaril vrsto prijetnih prizorov. Njegovo mater, avtoritarno in konservativno nadvojvodinjo Sofio, je igrala Lidija Kozlovic s skrbno izdelano pojavnostjo in izbruseno dikcijo. Maxa in Ludovico, starša Sissi in Nene, sta s komičnimi poudarki bolj iglarsko kot pevsko, podajala Antonio Conte in simpatična Aurora Banfi, prvi s prostodušnostjo nekonvencionalnega človeka, druga s prekipavjo značajsko prešernostjo. Helena Taigi je ustvarila vseeno in tudi pevsko ustrezno Nene, grofa Gyula Andrássyja je podajal tenorist Max Rene Cosotti iglarsko in tudi pevsko dopadljivo, dvojico polkovnika von Kempa in barona Hrdlicko sta igrala Tommaso Pernice in Gian Fabio Bosco z ustreznimi komičnimi učinki. Nastopili so se Paola Bonesi kot Sissina družabnica in kraljica Maria Saska, Giovanni Moschella kot feldmarsal Radetzki, Maddalena Lubini kot kraljica Elisa Pruska, Gianfranco Saletta kot služabnik Oskar, Maurizio Rapotec kot ceremonial in anarhist Lucheni. S cisto izgovorjavo (zal včasih prekrito) je prikazen Elizabete podajala profesionalno vzorno Antonella Voci.

Plese z lepimi koreografijami je izvajal baletni zbor gledališča Verdi, zbor je uvečbal Franco Monego, bogate in stilno v glavnem ustrezne kostume je zasnoval Mario Catalano, njegova je bila tudi scena, kompleksna in tudi komplicirana, a kljub temu funkcionalna, lahko pa bi se izgonila kaksnemu odvečnemu kicu. Občinstvo, ki je do poslednjega sedeža napolnilo dvorano Tripicovich, je predstavilo prelozo na navdušenjem in z dolgotrajnimi aplavzi pri odprti sceni in na koncu.

Jože Koren

PARK GLOBOJNER
Padriče
danes, ob 21. uri
igra skupina
KRAŠKI KVINTET

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 25. julija
JAKOB
Sonce vzhaja ob 5.40 in zatone ob 20.42 - Dolžina dneva 15.11 - Luna vzhaja ob 3.48 in zatone ob 18.57.
Jutri, SREDA, 26. julija
ANA
VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 30 stopinj, zračni tlak 1013,7 mb ustaljen, veter 34 km na uro vzhodnik, vlaga 46-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Jacopo Bais, Luca Poretti, Feerica Riosa, Denise Lagatolla.
UMRLI SO: 83-letna Giorgina Stancich, 87-letna Rosa Montanelli, 91-letna Erminia Meula, 89-letna Valeria Scherch, 83-letni Pasquale Gambale, 86-letni Giuseppe Sponza, 50-letna Erica Luches, 66-letni Ottavio Brazzati, 46-letna Rita Causo, 88-letni Giuseppe Norbedo, 90-letni Marco Kistoris, 71-letna Maria Fabris, 48-letni Bruno Apollonio.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 24., do NEDELJE, 30. julija 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (tel. 572015), Ul. Costalunga 318/A (tel. 813268), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevored 1.

225141-225340) - samo po telefonu za nujne primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 (tel. 630213). Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilijce) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

NAROCNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 12. do 18. ure

KINO

ARISTON - 21.30 »Rob Roy«, r. Michael Caton-Jones, i. Liam Neeson, Jessica Lange, Tim Roth.

GRAD SV. JUST - Zaprt.

EXCELSIOR - Zaprt zaradi počitnic do 24.8.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.20, 20.10, 22.00 »Sostiene Pereira«, r. R. Faenza.

AMBASCIATORI - Zaprt zaradi počitnic.

NAZIONALE 1 - Zaprt zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zaprt zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprt zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprt zaradi počitnic.

MIGNON - Zaprt zaradi počitnic.

CAPITOL - Zaprt zaradi počitnic.

ALCIONE - 19.45, 22.00 »Naked«, r. Mike Leigh.

LUMIERE - 20.20, 22.00 »Exotica«, r. Atom Egoyan

ČESTITKE

Danes, 25. t.m. praznujeta 25. obletnico poroke STEVO KOSMAC in SLAVA PIPAN. Iskreno jima voščic stric Angel z zeno Drago.

IZLETI

KMETIJSKA ZADRUGA in Kmečka Zveza iz Trsta obveščata, da organizirata tridnevni izlet - 30. in 31. avgusta ter 1. septembra na Radgonaški sejem ter ogled okolice in zanimivosti avstrijske Koroske. Informacije in vpisovanje pri Kmetijski zadrugi v Trstu - tel. 382555 ali pa na Kmečki zvezi - tel. 362941.

PRIREDITVE

SZ SLOGA priredi **SPORTNI PRAZNIK** v Trebcah, na prireditvenem prostoru ob nogometnem igrišču v soboto, 29. in nedeljo, 30. julija. V hladni senci pod borovci bodo od 18. ure dalje na razpolago jedi na zaru, briska vina in osvježilne pijače. Ob večernih urah, pozno v noč bo za prijetno vzdušje igral priznani ansambel "HAPPY DAY".

KD PRIMORSKO vabi na tradicionalno SAGRO, ki bo od 28. do 31. julija v Mackoljah. V petek in v ponedeljek vas bo zabaval ansambel Long slunk. V soboto in nedeljo pa ansambel Krt. V nedeljo, ob 19. uri bo koncert Godbe na pihala s Proseka. Kioski bodo odprti od 17. ure dalje. Vabljeni.

SZ JADRAN in ostala matična društva prireajo 28., 29., 30. in 31. julija na Proseku (na Balancu) »Kosarkarsko sagra«, gurmanske vrtnice specialitete (na zaru in v ponvi), peštra paleta pijač! Za glasbeno razvedrilo bodo poskrbeli ansambli: Happy day, Status Symbol in Adria Kvintet.

BAZOVICA seznaja, da prireja 29. in 30. julija vsakoletni vaski praznik na vrtu Gospodarske zadruge sredi vasi. Od 17. ure bodo delovali dobro založeni kioski. Zabavala vas bosta ansambla Keydea in Zvezde.

ŠOLSKE VESTI

DTTZG "Ziga Zois" obvešča, da bo do 26.8.95 tajništvo odprto z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka 9.00 do 12.00; ponedeljek in četrtek 15.00 do 16.00; sobota zaprt.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvešča vzgojiteljice in učitelje, da bodo konec naslednjega tedna (29.7.) razobesene na Solskem skrbništvu Trstu, dokončne pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvešča vzgojitelje in učitelje, ki niso vključeni v pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc, da lahko do 31.7.95, vložijo prošnje za opravljanje suplenc na dve didaktični ravateljstvi. Informacije in obrazci v uradu SSS.

OBVESTILA

SKD TABOR - Opcine vabi Opence da posodijo

društvu za razstavo Tabor 95 kmečko orodje, gospodinske in hišne predmete iz starih časov. Sprejemali jih bodo v Prosnetnem domu 1., 2. in 3. avgusta, od 16. do 18. ure. Informacije tel. 213578 v večernih urah.

POLETNO SREDISCE Sklada M. Cuk - julij-avgust, ponedeljek-petek, od 8. do 13. ure brez kosila. Vpisovanje in informacije med 13. in 15. uro v uradih na Narodni ul. 126.

SK BRDINA vabi vse člane in simpatizerje na sešatek v okviru Kraske občete, ki bo v ponedeljek, 31. t.m., ob 21. uri na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je pisarna odprta do 31. avgusta t.l. le v dopoldanskih urah.

SKUPINA SONČNI ZAREK Zadrugnega centra za socialno dejavnost organizira od 28.8 do 8.9. tradicionalni poletni center v Brojnicah pod Križem. Vabljeni so vsi otroci, ki si želijo sonca, morja in veliko novih prijateljev. Vpisovanje in informacije na sedežu centra v Ul. Cicerone 8, tel. št. 360072 vsak dan, razen sobot od 9. do 13. ure ter od 14. do 17. ure.

MALI OGLASI

PRODAM stare strešnike (se ročno izdelane). Tel. (0481)539970 po 21. uri.

VAJENCA na področju elektroinstalacije zaposlimo. Informacije na tel. (0481)882032 ob uri obedov.

STANOVANJE 130 kvm, garažo 25 kvm na Opcinah prodajamo. Telefon 213860.

GOSPA nudi pomoč ostareli osebi v slovenski družini 24 ur dnevno, tudi za daljši čas. Tel. 040/765047.

PRODAM aluminijasta vhodna vrata, mere 220x80, z dvojnima sipama. Telefon 226619.

PRODAM nerabljen knjige za prvi letnik pedagogskega liceja A.M.Slomsek. Tel. 232535.

PRODAM dvosedežni Fiat X19, 1500, sive barve, letnik 1980, v odličnem stanju. Tel. 220804.

IZGUBILA sem pozlačeno žensko uro, znamke Casio v nedeljo, 16. t.m. na sagri v Trebcah. Tel. št. 300286.

OSMICO je odprl v Kolu-drovci Janko Budin.

OSMICO je odprl Mario Milic, Repnič 39.

OSMICO je odprl Stubej, Salez 49.

Po težki bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi

Danilo Slavec

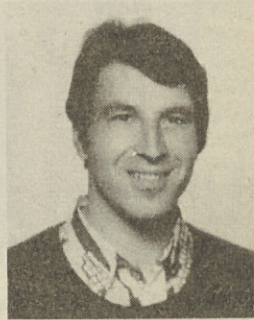
Za njim zalujejo žena, otroka, sestre in brat

Pogreb bo v četrtek, 27.7., ob 10. uri v Ljubljani.

Boljunc, Koper, Turin, Ljubljana, 25.7.1995

25.7.1985 25.7.1995

Radislav Pertot

Slavica, Dean, Sara

Nabrežina, 25.7.1995

NOVICE

V četrtek se začneja filmski festival za nagrado "S. Amidei"

V četrtek 27. julija ob 20.45, se na goriskem gradu začneja mednarodni festival za najboljši evropski filmski scenarij "Sergio Amidei". Prvi večer bo na sporedu Mescanski junak (Un eroe borghese) Micheleja Placida. Po predvajanju filma bosta na vprašanja publike odgovarjala scenarista filma Graziano di Ana in Angelo Pasquini. Cena vstopnic za posamezne filme je 6 tisoč lir, abonma za vseh enajst filmov pa stane 50 tisoč lir. V prodaji je v knjigarni Antonini na Korzu.

Oglejski forum prireja razpravo o samoupravi in federalizmu

Oglejski forum prireja jutri ob 18.00 uri na goriskem gradu javno razpravo na temo "Lokalna samouprava in vloga Gorice v federalni državi Ogleja". Na srečanju, ki bo v grofovi dvorani, bodo govorili tajnik tolmeske občine Giancarlo Zoletto, odbornika za kulturo Goriske občine in Pokrajine Antonio Devetag in Paolo Petiziol, uvod bo podal deželni svetovalec Avtonomističnega gibanja za Furlanijo Giancarlo Pedronetto, razpravo pa bo vodil profesor Raimondo Strassoldo, glasnik Oglejskega Forumu. Beseda bo tekla o reformni krajevnih uprav, zlasti dezele in pokrajin.

Koncert Klezmer glasbe

Združenje Amici di Israele (Združenje prijateljev Izraela) bo jutri, v goriski sinagogi priredilo koncert zidovske glasbe. Naslov večera bo Altaster (ne prikrijeti), nastopila bo skupina The original Klezmer Ensemble. Glasba, ki jo poznamo pod imenom klezmer, je glasba Židov iz vzhodne Evrope in je v zadnjih letih doživela pravo renesanso, predvsem med ljubitelji etnične glasbe. Nastopili bodo Davide Casali, Sergio Candotti, Isabella Tonini in Fabio Zoratti. Koncert bo ob 21. uri.

Danes in v četrtek seja goriskega občinskega sveta

Danes ob 16. uri je sklicana seja goriskega občinskega sveta. Prva točka dnevnega reda se nanaša na sprejem odstopa svetovalca Giovannija Morassija in njegovo nadomestitev. Takoj zatem bo zupan poročal o sklepih in raznih pobudah občinske uprave v zadnjem času, tretja točka dnevnega reda predvideva ustna in pisna vprašanja svetovalcev. Dnevni red predvideva skupaj deset točk. Občinski svet se bo ponovno sestal v četrtek, 27. julija ob 16. uri ter razpravljal o osnutku preureditve mreže bolnišnic v deželi, v triletnem obdobju 1995-1997.

Laumer absolutni zmagovalec 7. avtomobilske vožnje S. Marcus

Avstrijec Karl Laumer je absolutni zmagovalec 7. mednarodne avtomobilske vožnje Siegfried Marcus, ki se je od četrta do sobote odvijala na Goriskem in v sosednjih krajih Slovenije. Ni slo za hitrostno vožnjo, saj so na njej sodelovala le vozila, avtomobili in motorji, izdelana pred letom 1930. Udeleženci so morali namreč voziti točno po predpisih (maksimalna hitrost 30 kilometrov na uro) in dokazati dolocene spretnosti. Laumer je vozil na motorju bmw R 52 il leta 1929.

IZBIRALI SO NAJLEPŠE

Za "Fotomodel leta"

Prireditve v diskoteki Alcatraz

V diskoteki Alcatraz v Novi Gorici so izbrali tri lepoticke, ki se bodo potegovala za naslov fotomodel leta. Zirija izbrala Goricanko Michelo Jucchi, Novogoricanko Janjo Leban in Kerstin Troha iz Sempasa. Izbrana dekleta in seveda tudi druge konkurentke pa se bodo lahko 13. avgusta na goriskem gradu potegovala za naslov miss Gorice.

PRED JUTRIŠNJO SEJO POKRAJINSKEGA SVETA

Sindikati: Rabimo upravo Pokrajine

Svoja stališča in predloge so sindikati včeraj posredovali načelnikom svetovalskih skupin

Giuliano Bon - Foto S.R.

Vittorio Brancati - Foto S.R.

Jutri dopoldne se bo sestal goriski pokrajinski svet. Na dnevnem redu sta le dve točki: prilagoditev statuta zavoda "A. Cerruti" in pristop Pokrajine k solidarnostnim pobudam v korist prebivalstva Borne in Hercegovine. Seja je napovedana za 9. uro. Po vseh znakih sodeč pa ne bo to običajna "poletna" seja pokrajinskega sveta. Hoče nočes bo v pokrajinskem svetu govoril o "rimskem spodrsanju". Sindikalne zveze CGIL/CI-SL/UIL so namreč včeraj popoldne sklicale predstavnike vseh v pokrajinskem svetu prisotnih političnih strank in gibanj ter jim predocile stanje, posledice in možnosti izhoda po tistem, kar se je zgodilo v Rimu.

Pred srečanjem z načelniki svetovalskih skupin sta predstavnika sindikalnih zvez CGIL in CISL, Bon in Brancati, novinarjem pojasnila predmet pogovora. "Ni naloga in praksa sindikatov, da se neposredno vmešavajo v upravno-politične zadeve, vendar pa današnje stanje terja konkretno ukrepanje. Zadevi je treba priti do konca, predstavnikom političnih strank bomo priporočili naj zadevo vsestransko raziščejo in razčistijo. Treba je vedeti, kakšno je stališče Pokrajine do Pakta za Gorico, kdo predstavlja Pokrajino, kdo so in cigavi so svetniki, ki se predstavljajo kot predstavniki goriskega gospodarstva in institucij", je v pogovoru dejal Giuliano Bon. To je seveda prvenstvena naloga političnih strank. Drugi predlog, pravzaprav druga zahteva pa je izrednega

političnega pomena. "Ne zahtevamo odstop te večine, tega odbora ali Predsednice. Zahtevamo le da se Goriski končno zagotovi Pokrajinska uprava". Kako, na kakšen način, v kakšni obliki, je vprašanje političnih strank. "Nesprejemljivo je, da bi morali se dve leti prenašati sedanje stanje, ki utegne povzročiti ogromno škodo celotni skupnosti. Iz stanja popolne odsotnosti pokrajinske uprave, smo naenkrat presli v hiperdinamičnost posameznikov. Upam, da se večina zaveda težavnosti in nevarnosti trenutka".

Predstavnika sindikatov sta pozitivno ocenila odločitev gospodarskih stanovskih združenj, ki so "svetnike" javno in glasno pozvali, naj nehajo s

početjem, ki je doslej obrodilo več škode kakor koristi. Opozorila pa sta tudi na možnost, ki je ne gre podcenjevati in ki zadeva preureditev obstoječe politično-upravne porazdelitve, pri čemer se vse pogostejše pojavlja tudi ideja nekakšne velike province, ki bi zajela Trst in Gorico. Na Trzaski pokrajini je že dolgo komisar-ska uprava, tako dolgo, da sploh ni opaziti, če ta ustanova se obstaja ali ne. Stanje na Goriski pokrajini tudi ne vzbuja optimizma. Ob takem stanju lahko pride tudi do določenih zapletov in razpletov!

Prav zato je treba "rimski spodrseljaj" uporabiti v celoti in zadevo razčistiti, predvsem pa Goriski zagotoviti pokrajinsko upravo.

KRONIKA / VČERAJ POPOLDNE PRI PALKIŠČU

Težko ranjen motorist

29-letni David Tomsic iz Sovodenj, Slataperjeva ulica 5, se je včeraj popoldne težko poškodoval v prometni nesreči v Dolu, v neposredni bližini Palkišča. S tezkim motorjem yamaha 1000 je trčil v golf koprskje registracije, ki ga je upravljal Zarko Milosavljević iz Kozine. S helikopterjem so ga s kraja nesreče takoj prepeljali v bolnišnico na Katinari. Po do zdaj znanih podatkih je Tomsic vozil v smeri proti Trzihu. V isti smeri je vozil tudi golf, ki je zaradi ovire na cesti (stroj za čiščenje vejevja in trave) ustavil. Motorist je oviro najbrž opazil prepozno in trčil v zadnji del avtomobila, od koder ga je po trčenju zaneslo v desno, v skalnat rob. Ekipa za hitro pomoč je ob prihodu na kraj nesreče ugotovila, da gre za težke poškodbe, zaradi česar so se odločili za takojšen prevoz s helikopterjem na Katinaro. David Tomsic je med motoristi na Goriskem precej znan. Zaposlen je na področju uvoza-izvoza dejavnosti.

Na sliki - Foto Studio Reportage - prizorišče nesreče v Dolu.

Vlak je iztiril

Precejsen preplah je nastal včeraj, sredi dopoldneva na območju železniške postaje v Redipugli, kjer je iztirila električna lokomotiva tovornega vlaka. V nesreči ni bil nihče poškodovan, pač pa je nastala precejšnja gmotna škoda. Do nesreče je prišlo okrog 10. ure, med manevriranjem. Strojvodji sta lokomotivo upravljala iz kabine na zadnji strani in najbrž nista opazila, da sta zapeljala na slepi tir, ob koncu katerega je bil namrečen odbojnik. Ob trku se je lokomotiva preklala na dvoje. Prednji del je vrglo na skale, zadnji pa je obstal na tirih. Zaradi nesreče ni bilo prekinitve ali zamud v železniskem prometu.

CISV / IZMENJAVA S ŠVEDSKO

Prijateljstvo med mladimi, jezik, prijetne počitnice

Nejc in Havir sta navdušena

Na Goriskem je trenutno na obisku skupina otrok iz Švedske. Prihajajo iz Goteborga, oziroma krajev v okolici tega mesta. Mlade obiskovalce - goste so sprejeli na Občini in Pokrajini, dobrodošlico pa jim je izrekla tudi grofica Lewetzow-Lantieri, ki je pripravila sprejem v palači na trgu sv. Antona. V Gorico so prišli v okviru izmenjav, ki jih že vrsto let organizira združenje CISV (Children international summer villages). V prvi polovici julija se je namreč na Švedskem mudila skupina goriskih otrok, zdaj pa je vrsta na tukajšnjih gostiteljih. Zanimive pobude sta se udeležila tudi Nejc Spacal in Havir Gergolet iz Doberdoba, ki sta skupaj z drugimi desetimi vrstniki in

spremljevalci v začetku julija odpotovala v Goteborg.

Tako Nejc kot Havir, ki obiskujeta srednjo solo Ivan Trinko v Doberdobi, sta nad izkusnjo zelo navdušena. Njihovi spremljevalci so jih skrbno spremljali in poskrbeli, da so varno prispeli do Švedske. Havir sicer ni bil prvič na takih počitnicah. Ze lani so ga starsi poslali v Francijo in Nemčijo. Mama, ki je spremljala njega in malega švedskega gosta na sprejem na Občino, je prepričana v koristnost take izmenjave. Nejca Spacala pa je na to pripravil starejši brat, ki je nekaj let pred njim že poskusil kako zgleda mednarodni poletni kamp, v organizaciji CISV. Nejceva mama je zadovoljna predvsem zaradi jezika. Stirinajst dni na Švedskem je zaleglo daleč več kakor nekaj let pouka v soli.

Spremljevalec goriske skupine Fabio Morea nas je seznanil z nelahkim a hvaleznim delom. Zaposlitev so mu ponudili prijatelji, ki so se sodelovali s CISV-om. Pred tem se je namreč Fabio, ki sicer studira inženirstvo ukvarjal s prostovoljnim delom v begunskem taborišču v Cervinjanu. Delo z otroki ga je od vedno veselilo in tako se je odločil, da bo postal spremljevalec - vzgojitelj.

V prihodnjih dneh bodo gosti iz Švedske, ki so seveda nastanjeni po družinah, obiskali znane kraje in spomenike v naši deželi in spoznali tukajšnjo stvarnost. V Goteborg se bodo vrnili 4. avgusta. Prepričani smo, da z najboljšimi občutki.

OBVESTILA

POKRAJINSKO AVTOBUSNO PODJETJE (APT) obvesca, da so pred kratkim zamenjali telefonski številki. Nova telefonska številka je (0481) 593511, številka telefaksa pa (0481) 593555.

SKGZ, ZSKD in ZSSDI sporočajo, da so njihovi uradi v juliju odprti po poletnem urniku in sicer od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da je v teku vpisovanje v solsko leto 1995/96. Sprejemajo prijave za: klavir, harmoniko, violino, violončelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predšolsko glasbeno vzgojo. Informacije na tajnistvu sole v Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro do 28. julija.

PRIREDITVE

V ČETRTEK 27. JULIJA ob 21. uri bo na dvorišču Kulturnega doma A. Budal v Standrežu poletna gledališka predstava SREČANJE. V slučaju slabega vremena bo prireditve v dvorani. Informacije: urad Kulturnega doma v Gorici (tel. 33288).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. ANTONIO (Vittori), Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes, ob 8.30, Cristina Grbec vdova Grusovin, iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 10. uri, Aldo Paulin, iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 10.30, Bianca Onofri, krsto pripeljejo iz Padove, pogreb bo na glavnem pokopališču.

MENJALNIŠKI TEČAJI

24. julij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana*	81,65	82,05	11,47	11,66	6,89	7,30
A banka Koper	81,50	82,05	11,43	11,66	6,86	7,29
A banka Nova Gorica	81,65	82,00	11,47	11,66	6,98	7,28
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,20	81,90	11,40	11,70	6,80	7,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,50	82,00	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	81,72	81,98	11,49	11,64	6,95	7,08
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,80	82,05	11,47	11,62	7,00	7,20
Creditanstalt d. d.	81,70	82,10	11,55	11,70	6,80	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,94	81,97	11,58	11,59	7,13	7,16
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,70	6,90	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,10	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,10	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,10	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,10	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,80	82,10	11,51	11,61	6,90	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,10	11,51	11,61	6,90	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.d.	81,00	82,15	11,30	11,65	6,75	7,30
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,85	82,15	11,50	11,65	6,95	7,20
Poštna banka Slovenije	80,25	81,95	10,60	11,60	6,35	7,17
Publikum Ljubljana, t: 312-57	81,89	81,90	11,58	11,60	7,10	7,13
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	81,75	81,85	11,53	11,59	7,06	7,13
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	81,95	82,05	11,58	11,65	7,05	7,35
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,80	81,90	11,57	11,60	6,95	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,90	82,10	11,30	11,70	6,70	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,81	81,96	11,56	11,62	7,04	7,05
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,65	81,94	11,53	11,65	7,00	7,19
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,90	82,09	11,52	11,69	7,02	7,35
Publikum Portorož, t: 066/	81,70	81,85	11,50	11,59	7,05	7,12
SKB d.d.,***	81,25	81,95	11,35	11,70	6,80	7,15
SHP Kranj, t: 064/331-741*	81,90	82,10	11,58	11,63	7,03	7,10
SZKB d.d. Ljubljana	81,85	82,15	11,54	11,67	6,98	7,28
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,40	82,05	11,52	11,70	6,90	7,30
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,95	81,98	11,59	11,60	7,11	7,14

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

24. JULIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1567,00	1631,00
nemška marka	1132,00	1178,00
francoski frank	326,00	339,00
holandski gulden	1011,00	1052,00
belgijski frank	55,10	57,30
funt sterling	2504,00	2606,00
irski sterling	2574,00	2679,00
danska krona	291,00	303,00
grška dramma	6,90	7,30
kanadski dolar	1155,00	1202,00
japonski jen	17,80	18,50
švicarski frank	1358,00	1415,00
avstrijski šiling	161,10	167,60
norveška krona	255,00	265,00
švedska krona	219,00	228,00
portugalski escudo	10,80	11,20
španska pezeta	13,20	13,70
avstralski dolar	1154,00	1201,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

24. JULIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1576,00	1621,00
nemška marka	1143,00	1163,00
francoski frank	327,00	337,00
holandski gulden	1015,00	1038,00
belgijski frank	55,30	56,50
funt sterling	2514,00	2584,00
irski sterling	25894,00	2674,00
danska krona	29200	300,00
grška dramma	7,00	7,60
kanadski dolar	1159,00	1194,00
švicarski frank	1372,00	1402,00
avstrijski šiling	161,70	165,70
slovenski tolar	13,40	14,20

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

24. JULIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,20
Avstrija	Posojilnica Šenljakob	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM		srednji	prodajni
valuta	nakupni		
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28,0770	-
nizozemski gulden	-	89,1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 25. 7. 95

Nakupni Prodajni

1. REDNI tečaj za DEM 81.41 81.63
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA
nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 140 z dne 24. 7. 1995 - Tečaji veljajo od 25. 7. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,8061	83,0553	83,3045
Avstrija	040	šiling	100	1157,3654	1157,8389	1161,3124
Belgija	056	frank	100	394,7315	395,9193	397,1071
Kanada	124	dolar	1	82,7249	82,9738	83,2227
Danska	208	krona	100	2084,9700	2091,2437	2097,5174
Finska	246	marka	100	2664,5883	2672,6061	2680,6239
Francija	250	frank	100	2338,1216	2345,1571	2352,1926
Nemčija	280	marka	100	8119,0418	8143,4722	8167,9026
Grčija	300	grd	100	—	50,1312	50,2816
Irsko	372	funt	1	—	185,3454	185,9014
Italija	380	lira	100	7,0465	7,0677	7,0889
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2256,4584	—
Japonska	392	jen	100	128,1753	128,5610	128,9467
Nizozemska	528	gulden	100	7244,7022	7266,5017	7288,3012
Norveška	578	krona	100	1825,4042	1830,8969	1836,3896
Portugalska	620	escudo	100	77,3826	77,6154	77,8482
Švedska	752	krona	100	1572,9832	1577,7163	1582,4494
Švica	756	frank	100	9742,8501	9772,1666	9801,4831
Velika Britanija	826	funt sterling	1	179,4145	179,9544	180,4943
ZDA	840	dolar	1	112,4000	112,7382	113,0764
Evropska unija	955	ECU	1	150,4174	150,8700	151,3226
Španija	995	peseta	100	94,4651	94,7493	95,0335

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 25. 7. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del		tolarski del	devizni del		
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	851.909	807.307	1.659.216
72	100.2246%	94.9773%	97.6010%		170.000	85.191	80.731	165.922

			Tečajnica borznega trga							
			št.: 137	Datum: 24. 7. 1995						
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
LEK2	800	(11.5.95)	11.100	1.33	24.7.	11.490	11.500	11.100	11.100	111
PRB	665	(13.6.95)	13.196	2.06	24.7.	13.090	13.280	13.300	13.130	2.151
SAL	1700	(7/9.5.95)	19.233	1.16	24.7.	19.170	19.450	19.260	19.220	1.539
SKBR	1000	(24.2.95)	27.339	1.65	24.7.	27.340	26.990	27.500	27.150	13.997
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	5,30(6.95)	98,0A	.01	24.7.	98,2	98,5	98,0	98,0	16
RSO1	8,0	5,30(6.95)	100,3	.10	24.7.	100,1	100,4	100,4	100,3	8.848
RSO2	9,5	9,14(4.95)	106,0	.21	24.7.	105,7	106,1	106,0	105,7	15.897
RSO8	5,0	4,31(5.95)	86,5		21.7.	86,5	86,6			
RS11	7,0	4,15(1.95)	93,6		21.7.	92,7	97,0			
RS14D	8,0	5,30(6.95)	99,7	.53	24.7.	98,5	99,9	99,9	98,5	232
RS12D	9,5	9,14(4.95)	104,2		21.7.	103,2	105,5			
SKB1	10,0	4,1(1.194)	97,8		21.7.	97,9	98,5			
SKB1	10,0	4,1(1.194)	70,0		21.7.	65,1	80,0			
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	7,20(4.95)	11,265	.22	24.7.	11,100	11,290	11,300	11,100	146
DAD	10,000	(1.6.94)	73,747	5,45	24.7.	74,100	64,450	75,000	71,100	15.929
FMD	1715	(24.5.95)	13,290	.82	24.7.	13,240	13,790	13,310	13,220	279
GPGR	(10)	23,300			20.7.		23,390		23,300	
EMER	(10)	16,765			6.7.	13,700	16,000			
MKZ	218	(30.3.93)	9,270	.65	24.7.	9,020	9,280	9,310	9,250	695
NIKR	200	(10/26.6.95)	3,098**		10.7.	2,910	3,500			
UTCR	(5)	720,0	1,06		24.7.	720,0	727,0	720,0	720,0	207
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	2750	(22.6.95)	25,700	5,33	24.7.	25,200	25,880	25,700	25,700	275
FPNP	(10)	25,056	3,32		24.7.	24,800	25,190	25,200	25,000	401
UBKP	720	(25.5.95)	9,200		24.7.	8,300	9,550			
VIP	(10)	41,350			24.7.	40,000	41,700			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4,1(1.194)	99,2		21.7.	96,2				
OZG	11,0	4,1(1.195)	97,9A	.14	24.7.	97,1		98,0	97,1	835

NOVICE

Zadnja seja pred počitnicami

CELJE - Mestni svet se bo pred avgustovskimi počitnicami se zadnjič sestel 31. julija. Med zanimivejšimi temami, o katerih naj bi govorili svetniki, je zagotovo sprejemanje občinskega proračuna, za katerega je že jasno, da bo kmalu potreben popravkov. Imenovali bodo tudi komisijo za pregled delovanja javnega zavoda celjski sejem ter namesto Branka Semolice, ki je odstopil, za mestnega svetnika z liste neodvisnih kandidatov imenovali Mirana Gracerja. (B. P.)

Predstavitel elaborata

BLLED - Bostjan Fürst je na Bledu predstavil svoj elaborat z naslovom Bled - ekološka sanacija okolice blejskega jezera in razširitev turizma v blejskem kotu. Elaborat vsebuje tri stalnice: sanacijo jezera, energetiko na Bledu in razvoj turizma. V zvezi s čiščenjem jezera je Fürst povedal, da bi bilo treba očistiti odtoke in dotoke jezer, glede odpadkov, ki jih je na Bledu dnevno sto ton, pa meni, da bi jih morali predelati. Kar zadeva kanalizacijo v »blejski skledi«, bi bilo po njegovem dobro podeliti koncesijo, čim prej pa zgraditi tudi plinifikacijo omrežja. Nanj se bo lahko priključilo približno 2500 priključkov, za zdaj pa računajo, da bo dolgo dvajset kilometrov. (M. F.)

Sladoled na kolesih

MARIBOR - Ko si v vročih poletnih dneh zazelis osvežujoč užitek in razmisliš, kako daleč je do najbližje slastičarne ali kioska s sladoledom, te iz zadrege reši potujoči sladoledni voziček s petimi različnimi okusi sladoleda. Iznajdljiv zasebnik je z lično urejenim vozičkom, ozvočenim s prijetno glasbo, pravzaprav obudil star način prodaje, ko so sladoledarji po mariborskih ulicah prodajali sladoled v lesenih vozičkih z dvema posodama, pogreznjenima v led. Sladoled so morali čim prej prodati, saj se je led hitro topil, z njim pa tudi sladoled. Da bi »porcijo« sladoleda čim prej prodali, so neutrudno vabili s klici »sladoled, samo dinar petdeset«. (M. P.)

Piran na robovih stoletja

PIRAN - V piranski cerkvi Sv. Klementa na Puntji je od 20. julija do začetka septembra na ogled privlačna in zanimiva fotografska razstava Piran na robovih stoletja avtorja Slobodana Simića - Simeta. Avtor razstave, ki je tudi velik zbiratelj pisnega in slikovnega materiala slovenske Istre, obenem pa izvrsten fotograf, je razstavo skrbno pripravljaj skoraj tri leta. Z njo je želel doseči korak k zbliževanju mesta z ljudmi, ki v njem živijo. Prepričan je, da lahko mesto ohrani svojo kakovost kot enkratnega kulturno-zgodovinskega spomenika in kot kakovostno življenjsko okolje le, če meščani svoje mesto poznajo in ga cenijo. Na razstavi je prikazanih petinštrideset povečav - reprodukcij starih fotografij Pirana iz začetka stoletja, ob njih pa enako število barvnih fotografij z istim motivom iz istega mesta, posnetih danes. Tako je na nekoliko nenavaden način prikazanih sto let zgodovinsko-arhitekturnega preskoka - čas ujet med dve fotografiji. Predstavljena je tudi filatelistična zbirka vseh do danes izdanih znamk z motivom Pirana. (B. S.)

Ekološki tabor za mlade

AJDOVSCINA - Ajdovska Zveza prijateljev mladine je z organizacijo ekološkega tabora na Vipavskem očitno zadela. Ekološki tabor Vipavska dolina 95 je pritegnil mlade predvsem iz vipavske in manj iz ajdovske občine, ki so se pod vodstvom strokovnjakov posvetili raziskovanju okolja. Tabor je vodila Irena Kodele Krasna. Mladi so popisali črna odlagališča, s pomočjo računalnikov opravili kemično analizo vode, raziskovali vpliv onesnaženja na življenje. Med domačini so opravili kar 120 anket o tem, kaj menijo o svojem življenjskem okolju. Odziv je bil velik, obdelani odgovori pa verjetno ne bodo v poseben ponos obema občinama. Medtem jih je dr. Toni Triller iz narodoslovnega muzeja seznanil s parazitologijo in ornitologijo ter vplivi onesnaženja na male sesalce, ki se običajno zadržujejo na smetiščih in njihovi blizini. Mladi raziskovalci so obiskali tudi ajdovsko centralno čistilno napravo za komunalne in industrijske odpadne vode, ki zbrano vodo očisti 70 do 80 odstotno. Posebna tema je bila namenjena proučevanju umetniske oziroma estetske vrednosti embalaže, oblikovanju in ponovni obdelavi embalaže. (A. L.)

JESENICE / DISKOTEKA

Bodo Taboo znova zaprli?

Hrup moti bližnje stanovalce

Skupnost etaznih lastnikov in najemnikov s Ceste Cirila Tavcarja 4 na Jesenicah je na občinski svet občine Jesenice naslovila pismo, v katerem se pritožujejo nad hrupom, ki prihaja iz diskoteke Taboo, ki so jo pred kratkim znova odprli, njihovi pritožbam pa se pridružujejo tudi stanovalci stanovanjskih hiš s Ceste Cirila Tavcarja 6 in Titove 75.

Zapisali so, da so do pred enim letom stanovalci na omenjenih naslovih živeli v razmerah, »ki jih ne privoščijo niti najhujšemu sovražniku«. Motila jih je glasna glasba in obiskovalci, ki so kalili nočni mir, kar lahko, kot so zapisali, potrjujejo tudi na jeseniški policijski postaji. Po besedah skupnosti lastnikov lahko tudi potrdijo, da se je v zadnjem letu, ko diskoteka ni delovala, število

klicev zaradi kaljenja nočnega miru precej zmanjšalo. Kot pišejo v pismu, se je hrup začel okoli 23. ure in je trajal včasih tudi do 6. ure zjutraj. Gostje diskoteke so se hodili hladiti na teraso, pri tem pa se glasno pogovarjali, vpili, smejali, včasih tudi pretepali in razbijali steklenice. Nekaj je bilo tudi takih, ki so po Tavcarjevi ulici, ki peče mimo diskoteke, uprizarjali prave avtomobilске dirke, čeprav je hitrost omejena na 40 km/h. Dogajanje se je ponavljalo iz noči v noč, zato lastniki tamkajšnjih stanovanj menijo, da diskoteka ne sodi v tako rekoč spalno naselje in lastniku diskoteke predlagajo, naj poišče primernejšo lokacijo, saj se boji, da se bo zadeva izpred enega leta ponovila ali pa bo celo še huje.

Mateja Faletić

POKOPALIŠKA DEJAVNOST

S podelitvijo koncesije bodo pogrebi legalni

CELJE - Pred stirimi leti je občina Celje z zasebnim podjetjem Veking sklenila pogodbo, po kateri odtlej Veking v Celju skrbi za tri pokopališča. Prihodnji teden naj bi mestni svetniki sprejeli tudi odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti v občini, po katerem naj bi z januarjem 1996 tovrstna opravila končno oddali s koncesijo.

V Celju se mnogi še spomnijo, da leta 1991 pri oddaji pokopališke dejavnosti Vekingu ni bilo vse v najlepšem redu. Direktor zasebnega podjetja je bil namreč pred tem uslužbenec komunalnega oddelka Pokopališka dejavnost. Ko je posebna komisija Javnega podjetja Komunala Celje pred oddajo prostorov, inventarja in pokopališkega materiala v najem Vekingu popisovala svoje premoženje, so ga obdolžili, da je nekaj marmornja in granita za izdelavo spomenikov pred komisijo skril v zaklonišče. Sledil je sodni postopek, ki menda se ni končal.

Medtem so v mestu ob Savinji, kjer samo na velikem mestnem pokopališču vsako leto opravijo približno 360 pogrebov, pripravljali odlok o pokopališkem in pogrebem redu. Nekaj pripomb na predlog odloka so že imeli tudi mestni svetniki, vendar te niso bistveneje spreminjale vsebine. Tako vse kaže, da bo Veking, ki mu pogodba z občino Celje o najemu pokopališča in zaposlitvi delavcev na mestnem pokopališču poteče ob koncu letošnjega leta, tudi prihodnje leto kandidiral za pridobitev pokopališke koncesije za naslednjih sedem let.

Brane Piano

JUGORJE / VAŠKA OLIMPIADA

Do pokala s samokolnico in zavezanimi očmi

Na Jugorju - prijetni belokranjski vasi pod Gorjanci - so v nedeljo popoldne pripravili že sedmo vasko olimpiado.

V petih zabavnih spretnostih se je pomerilo sedem ekip z obeh strani Gorjancev, in sicer Stopice in Gabrje iz novomeske občine ter Gradnik, Grabrovec, Dragomlja vas, Vinica in Jugorje s sončne strani Gorjancev. Najprej so se pomerili v slalomski vožnji s samokolnicami. Da ne bi bilo preveč enostavno, so vozniki zavezali oči, tako da je vozil le po navodilih dekleta, ki je sedelo v samokolnici. V drugi igri so v kupu zaganja iskali skriti zaklad, v tretji, imenovani kletarjenje, pa so morali s plastičnimi vrečkami v

steklenice natočiti čim več vode. V četrti igri je zapela zaga »amerikanka«, ekipe pa so v dobrih dvajsetih sekundah prežagale 25 centimetrov debelo bukovo deblo. Podajanje klobukov je bila zadnja igra tokratne olimpiade. V kar treh disciplinah so zmagali fantje in dekleta iz Stopic in s tem zasluženo osvojili prehodni pokal. Druga je bila ekipa iz Vinice, ki je nastopala v majicah pokrovitelja casnika Republike, in je za prvim mestom zaostala le za točko. Tretji so bili Gabrčani, ki so bili v dodatnem vlečenju vrvi močnejši od Gradnika. Da je prireditev zanimiva in vredna ogleda, je potrdil stavljen obisk gledalcev v sicer vročem popoldnevu. (J. Z.)

VIPAVA / PODJETJE AGROIND. »VIPAVA 1894«

Lastninjenje se lahko začne

Podpisali pogodbo s kmetijsko zadrugo

Po daljšem času sta podjetje Agroind. »Vipava 1894« in KZ Vipava kot njegov največji zadrugni delničar s podpisom dogovora pospešili proces preoblikovanja. Vipavsko podjetje Agroind. »Vipava 1894« je eno tistih, ki se lastnini kar po treh zakonih: o zadrugah, o denacionalizaciji in po zakonu o lastninjenju podjetij.

Podjetje sestavlja znani enoti Klet in Mlekarna, v njegovem sklopu je se Strojni park. K lastninjenju 45 odstotkov premoženja se je po združnem zakonu prijavi- lo skupno sedem zadrug oziroma njihovih pravnih naslednic, ki so med leti 1986 in 1990 podjetju oddajale surovine (grozdje in mleko). Zaradi različnih zamisli o modelu lastninjenja tržno uspešnega podjetja je prislo tudi do nesporazumov, predvsem z največjim zadrugnim delničarjem KZ Vipava. Sporazum v postopku ugotavljanja premoženja ni bil možen in glede na različne zamisli o modelu preoblikovanja je bilo vloženih lepo število pritožb in tudi tožbe.

Sporno je bilo zlasti vrednotenje premoženja v deležih, nasprotovanju zadrugi, da bi klet prevzela 382 ha družbenih vinogradov, s čemer si je želela zagotoviti stabilno oskrbo s surovino, ne- sporazumi pa so nastajali tudi zaradi prenosov dela družbenega kapitala skupnih služb nekdanjega skupnega podjetja. Te dni pa je bil s strinjanjem tudi ostalih zadrug sklenjen dogovor med podjetjem in največjim zadrugnim delničarjem KZ Vipava, ki omogoča nadaljevanje lastninjenja. Dogovor temelji na tem, da se namesto vracila oziroma solastninskega deleža na okrogli vinski kleti v novi kleti (del, ki ni več v uporabi in je predelan v degusta-

cijsko-promocijski center) vzpostavi kapitalski delež na družbenem kapitalu podjetja.

Višina kapitalskega deleža bo določena tako, da vsi zadrugni upravitelci iz naslova zakona o zadrugah in zakona o denacionalizaciji pridobijo skupaj polovico družbenega kapitala, drugo polovico pa pridobijo zaposleni in drugi upravičenci, vendar po prenosu kapitalskih deležev na sklad. Ta znaša 41,7 odstotka za zaposlene in enak delež za zadrugo, država pa dobi 16,6 odstotka. Iz premoženja bo izločen del, ki ni namenjen osnovni dejavnosti. Dogovorjeno je tudi, da se vrne v last in posest KZ Vipava stara vinska klet v Vipavi in klet v Vizmarjah. Podpisnika se zavezuje, da bosta medsebojno umaknila tožbe in ne bosta na nikakršen način ovirala postopkov za čimprejšnjo olastninjenje podjetja.

Artur Lipovž

VIDEM OB ŠČAVNICI / PRESELITEV BEKONOV

Zakaj ne bi smrdelo tudi sosedom

Prasičji smrad ne bo prestopil meja radgonske občine

Svetniki občine Sv. Jurij so na zadnji seji osrednjega pozornost namenili preselitvi bekonov s farme Podgrad v radgonski občini v Zihlavo v njihovi občini. Casopisni oglas o prodaji farme Zihlava z 200 hektarji zemljišča je sprožil veliko razburjenje.

Hleve in zemljišče, ki so bili v lasti Kmetijstva Crnci, je namreč Ljubljanska banka odločila prodati in razširile so se govorice, da namerava omenjene hleve, ki so nekoč bili polni krav, kupiti farma Podgrad in tja preseliti približno 3500 prasičjih bekonov.

Vse dobro in prav, če na območju občine Sv. Jurij ne bi že imeli izpolnjenega kontingenta stojišč za predvideno razselitev farme v Pod-

gradu in bi dodatna naselitev preseгла vse meje. Razselitev farme v Podgradu namreč že nekaj let zahteva sosednja Avstrija, saj imajo nekaj sto metrov čez reko Muro zdravilišče in prasiči oddajajo prevelik smrad. Za omenjeno razselitev so Avstrijci menda pripravljani prispevati 30 milijonov šilingov. Svetnike občine Sv. Jurij to ne zanima, saj ne želijo, da bi poslej smrdelo le v njihovi občini in ker so

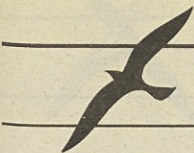
jim menda krajani zagrozili, da jih bodo zaprli v omenjene hleve, če dovolijo preselitev, so člani sveta sprejeli sklep, da ne bodo dovolili preselitev 3500 prasičev iz Podgrada v Zihlavo. Z omenjenim sklepom bodo seznanili Ljubljansko banko, Kmetijstvo Crnci in Farmo Podgrad, prek javnih medijev pa tudi druge morebitne kupce, ki bi tam redili prasiče.

Sicer pa so se jurjevski svetniki zavzeli, da bi v prihodnje namesto izraza Pomurje raje uporabljali Prekmurje in Prelekija.

Oste Bakal

Vinski republikanci so bili v samokolnici in tudi na koncu drugi (Foto: J. Žura)

POMURKA IN NJENE ZAGATE

Se bliža dokončni propad podjetja?

V GZ Pomurje menijo, naj večinski lastniki postanejo zadruga

MURSKA SOBOTA - V javnost so pricurjale govorice, da je sklad MI Pomurka podjetje prodal zasebnemu mesarskemu podjetniku Ludviku Prekorsku iz Vojnika pri Celju. Po oceni upravnega odbora GZ Pomurje bi večinski lastnik Pomurke morale postati zadruga, ki so dobavitelj živine.

Kaj se dogaja z Mesno industrijo Pomurka, ki predstavlja nadgradnjo agroživilskega kompleksa, kot kaže tačas, ne vedo niti v najozjem vodstvu podjetja. Vsekakor pa je vsem znano, da je nadalje več razlogov, da se bodo stroji, ki že dlje časa ne delajo s polno zmogljivostjo, dokončno ustavili. Za podjetje, katerega 55-odstotni lastnik je državni razvojni sklad, 45-odstotni lastnik pa splošne kmetijske zadruga iz Prekmurja, se že dlje časa govori, da ga bo v sodelovanju z banko SKB oziroma njeno podporo za finančni del prenosa lastništva in druge zahtevne finančne transakcije kupil celjski mesarski podjetnik Ludvik Prekorsek. Tacas pa ugibanj,

kdo naj bi bil novi lastnik MI Pomurke, se ni konec. Ve se le, da to ne bo angleški kupec, ki se je kot eden močnih lastnikov »pojaval« v navezi z direktorjem Milanom Bratkovičem.

Ce že ni znano, kdo bo novi lastnik, ki naj bi resil to za prodajo na vsa svetovna tržišča registrirano klavnico, pa je znano, da bi propad Pomurke povzročil tudi propad pomurske živinoreje in s tem tudi kmetijstva. Propad živilskopredelovalne industrije v Pomurju bi regijo vnovic pahnil v položaj cenenejšega oskrbovalca s surovino za industrijo v razviti centrih. Prav zato se mnogi poznavalci sprašujejo, ali ni večletno neuspešno iskanje rešitve za Pomurko

namenoma speljano v njen dokončen propad. Gre zato, da bi jo uničeno lahko takorekoc zastopje prevzelo kako uspešno mesarsko podjetje iz večjega mesta ali pa bi se vsaj »polastilo« živine iz Pomurja.

Cedalje pogosteje je slišati tudi očitke, da so tudi Pomurci sami doslej premalo naredili za zanje pomemben obstoj Pomurke, ki je se ne tako dolgo nazaj ob velikem deviznem prilivu zagotavljala preživetje 1500 zaposlenim. Za to naj bi bili krivi tudi različni strankarski interesi in s tem politizacija interesov. Direktor Milan Bratkovič med vzroki težav navaja tudi dejstvo, da so kmetje potem, ko je Pomurka zabredla v finančne težave in ni bila sposobna sproti placevati odkupljene živine, svoji klavnici, v gradnjo katere so vložili veliko denarja, pokazali hrbet. Večina zadržnikov se

je tako kot kmetje, ki niso bili člani zadruga, povezala z zasebnimi trgovci oziroma prekupčevalci z živino, ki so ji slednjo placevali takoj in po tržnih cenah. Kmetom je denar, ki so ga prejeli takoj, zabrisal spomin na posojila, ki so jih od ABC Pomurke prejeli za gradnjo hlevov, nakup mlade živine in drugo. S tem, ko so najbolj kakovostno živino prodali prekupčevalcem in Pomurki prodajali le tretjerazredno živino in prasice, so ji onemogočili izvoz najboljše plačane mesa na zahodna tržišča. S tem so pomembno prispevali k propadu klavnice, ki je 45-odstotno v njihovi lasti oziroma lasti kmetijskih zadrug. Bogati prekupčevalci z živino pa priložnost za dober zaslužek vidijo v dokončnem propadu Pomurke, po katerem prekmurski kmetje ne bodo vedeli, kam z živino, in jo bodo poceni

prodajali »lovcem« na velike dobičke.

Prav zaradi prodaje živine ostalim kupcem je Pomurka morala že pred časom prepoloviti mesečno proizvodnjo 980 ton mesa. Potem se je vse začelo vrteti v krogu, saj brez klanja ni bilo denarja in brez tega ne živine. Pomurka ima zdaj zaradi zmanjšane proizvodnje 300 tisoč mark izgube na mesec. V primeru, da sedanji ali novi lastniki ne bodo našli ustrezne rešitve, bodo v Pomurki v kratkem ustavili proizvodnjo. Sedanji direktor Bratkovič, ki sicer ocenjuje, da je Pomurka glede na sodobno opremo in založenost s surovinami perspektivno podjetje, je za vsak primer pripravil vse potrebno za najbolj črn scenarij. V primeru, da bodo živino iz Prekmurja prodajali drugam, ni druge rešitve, kot da MIP zaprejo.

Pomurka, ki je imela pred

tremi leti, ko je vodstvo prevzel Bratkovič, 40 milijonov mark izgube, jo je odplačala v višini 16 milijonov, hkrati pa se je spet zadolžila za dodatnih osem milijonov mark. Pomurkino premoženje pod hipoteko je ocenjeno na 10,4 milijona mark. Sklad je po diskontni ceni za 1,136 milijarde tolarjev že odkupil vse terjatve, ki jih je do Pomurke imela Pomurska banka. Po ugodni ceni pa je

menda odkupil tudi 35 milijonov vredne hipoteke na preostalih Pomurkinih nepremicninah. Sklad, ki je večinski lastnik Pomurke, ima do nje tudi osemdeset odstotkov vseh terjatev, ocenjenih na 58 milijonov mark, do katerih naj bi prišel z vložkom le 24 milijonov mark. Pred dnevi je sodni senat na predlog sklada razpisal poravnavo med upniki in Pomurko.

Boris Hegedüs

PETROL IN INA / PODPIS POGODBE

Pogodba, ki bo povečala menjavo med podjetjema

LOVRAN - Generalni direktor Petrola Franc Premk in generalni direktor hrvaske Ine Vladimir Koščec sta včeraj v Lovranu na Hrvaškem podpisala polletno pogodbo o poslovnem sodelovanju, vredno 22 milijonov dolarjev. Celoten letosnji obseg menjave med podjetjema bo tako znašal 52 milijonov dolarjev.

Po pogodbi - njenega podpisa sta se udeležila tudi slovenski veleposlanik na Hrvaškem Matija Malcesic in hrvaski veleposlanik v Sloveniji Miljenko Zagar - bo Ina v naslednjih šestih mesecih dobavljala Petrolu po deset tisoč ton nafte mesečno v vrednosti 1,3 milijona dolarjev, po 8500 ton plinskega kondenzata mesečno (vrednost dobrih 1,3 milijona dolarjev), po dva tisoč ton plina in po 24 tisoč ton naftnih derivatov mesečno v vrednosti 3,1 milijona dolarjev.

Direktor Ine Vladimir Koščec je po podpisu pogodbe, ki je po njegovih besedah pomembna tudi za obe državi, ne le za podjetji, poudaril, da sosedstvo, geografski položaj in medsebojno poznavanje iz preteklosti dajejo upanje, da bo sodelovanje v prihodnje še boljše. Direktor Petrola Franc Premk pa je poudaril, da je pogodba osnova za dolgoročnejše sodelovanje z Ino, ki zdaj zagotavlja tudi ustrezno kakovost svojih proizvodov. Pogodba je pravzaprav nadaljevanje pogodbe z začetka leta, ko so se dogovorili za dobavo nafte lendavski rafineriji. Tokrat prihaja do širitve sodelovanja, tako da Premk upa, da se bodo v prihodnje odprle možnosti tudi za slovenske proizvode na hrvaškem trgu in za skupno raziskovanje naftnih in plinskih nahajališč v Sloveniji.

Na vprašanje, za kakšno ceno nafte in derivatov so se dogovorili, pa je direktor Petrola dejal, da so cene Ine in hrvaskih rafinerij primerljive s cenami drugih dobaviteljev, konkretnemu odgovoru pa se je diplomatsko izognil: »Dosegli smo ceno, za katero ocenjujemo, da je za Petrol sprejemljiva in je tudi osnova za konkurenčen boj na slovenskem trgu.«

Poslovno sodelovanje med Petrolom in Ino je že tradicionalno, saj ima Ina z rafinerijama v Sisku in na Reki precejšnje zmogljivosti, ki so v zadnjih letih iz znanih razlogov slabo izkoriščene. Po drugi strani pa tudi Petrol te proizvode kot največja naftna družba v Sloveniji potrebuje, čeprav je res, da je Ina z 20 do 30 tisoč tonami mesečno (glede na 150 tisoč ton, ki jih Petrol mesečno nakupi) sele na petem mestu med Petrolovimi dobavitelji. Res pa je, da je tudi konkurenca v Sloveniji nadalje močnejša, saj sta na trgu s svojimi podjetji navzoči tudi tuji družbi Agip in Shell. Direktor Petrola je za konec še dejal, da bi se lahko prihodnje leto nakupi na hrvaškem povečali na 30 milijonov dolarjev nafte in še 50 milijonov dolarjev preostalih proizvodov.

Delegacijama Petrola in Ine sta se popoldne pridružila tudi slovenski minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar in hrvaski minister za gospodarstvo Nadan Vidosevič.

Andreja Rednak

VOJNA MORNARICA ZDA / OBISK V SLOVENIJI

Ladja Dallas priplula v koprsko luko

KOPER - Dallas, patrolna ladja obalne straže ZDA, je včeraj priplula v Koper. To je že tretja tuja vojna ladja, ki je po osamosvojitvi Slovenije pri nas. Prva dva obiska, ko sta bila tukaj francoska fregata Commandant de Primodan in ameriška fregata Bradley, sta bila nekakšno »merjenje globine« koprskе luke. Tokratni obisk pa je bolj delovne narave, saj bodo ameriški obalni stražarji neposredno sodelovali v večji skupni vaji slovenske mornarice in pomorske policije.

V vaji bodo varuhi našega morja preverjali svojo usposobljenost za iskanje in reševanje, izvajanje dolocil pomorskega prava ter preprečevanje trgovine z mamili. Ameriški obalni stražarji bodo nasim posredovali svoje izkušnje in znanje na teh področjih, demonstrirali pa bodo tudi postopke navigacije in upravljanja plovila ob poskodbah.

Patrolna ladja Dallas v tem času deluje v sestavi ameriške 6. flote in je v okviru programa »Mill to Mill« oziroma Partnerstvo za mir pred prihodom v Koper že bila na obisku v Romuniji, Bolgariji in Tuniziji.

Kuter Dallas spada med največja plovila ameriške obalne straže, le dva ledolomilca sta nekoliko večja. Sicer ima obalna straža ZDA poleg nekaj

stotin manjših patrolnih ladij, od tega jih je 16 približno tako velikih kot Dallas. Ta je dolga 115, 24 metra in ima 7,3 metra ugreza. Ladja ima kombiniran pogon, dva dizelska motorja, s katerima doseže hitrost 19 vozlov ob visokem izkoristku goriva, ko pa potrebuje večjo hitrost, lahko vključi dve plinski turbini, ki jo poženeta do 29 vozlov. Seveda patrolna ladja potrebuje tudi oborožitev. Ima 76-

milimetrski top Otto Melara, 20-rotacijski top Phalanx in štiri strojnice. Se pomembnejši del opreme pa je helikopter Dolphin P1111-65A, ki pri akcijah iskanja in reševanja lahko deluje na območju do 230 km od ladje. Posadko ladje sestavlja 20 castnikov in 168 mornarjev. Posadka je mešana, obeh spolov. Poveljnik ladje je kapitan Joseph H. Jones, diplomant Akademije ameriške obalne straže leta 1972.

Odkar je bila leta 1967 v ladjedelnici Avondale pri New Orleansu usposobljena za plovbo, je patrolna ladja Dallas opravljala najrazličnejše naloge. V prvem obdobju je zbiral meteorološke in oceanografske podatke, potem pa je bila vključena v bojne patrolje

ob vietnamskih obalah in je sodelovala v 1161 pomorskih bitkah. Leta 1980 pa je bila Dallas kot komandna ladja vključena v človekoljubno akcijo reševanja 125 tisoč Kubancev, ki so se podali čez morje proti obljubljeni deželi na severu v neprimernih plovilih. Kot komandna ladja je Dallas sodelovala tudi v iskalni akciji ob eksploziji vesoljskega plovila Challenger leta 1986. Posebej se je ladja odlikovala tudi pri lovu na tihotapce mamil v Karibskem morju, saj je prestregla velike količine marihuane in celo nekaj ton kokaina.

Novo nalogo, sodelovanje v uresničevanju programa Par-

terstvo za mir je posadka ladje z veseljem sprejela, saj imajo priložnost, da vidijo kraje, kamor sicer gotovo ne bi prišli. Kot je dejal namestnik komandanta podpolkovnik James Mongold, so jih pri nas zelo lepo sprejeli, že takoj ob prihodu je zanje priredil sprejem koprski zupan Aurelio Juri. Sicer pa so tudi na ladji zelo gostoljubni. Čeprav gre za vojaško ladjo, ničesar ne skrivajo in bodo med postankom v Koprskem morju vsak dan sprejemali obiskovalce. »Upamo, da jih bo prišlo vsaj sedem tisoč, kolikor so jih imeli na Bradleyu,« je rekel podpolkovnik Mongold.

Boris Vuk

SLOVENIJA IN HRVAŠKA / MEJA

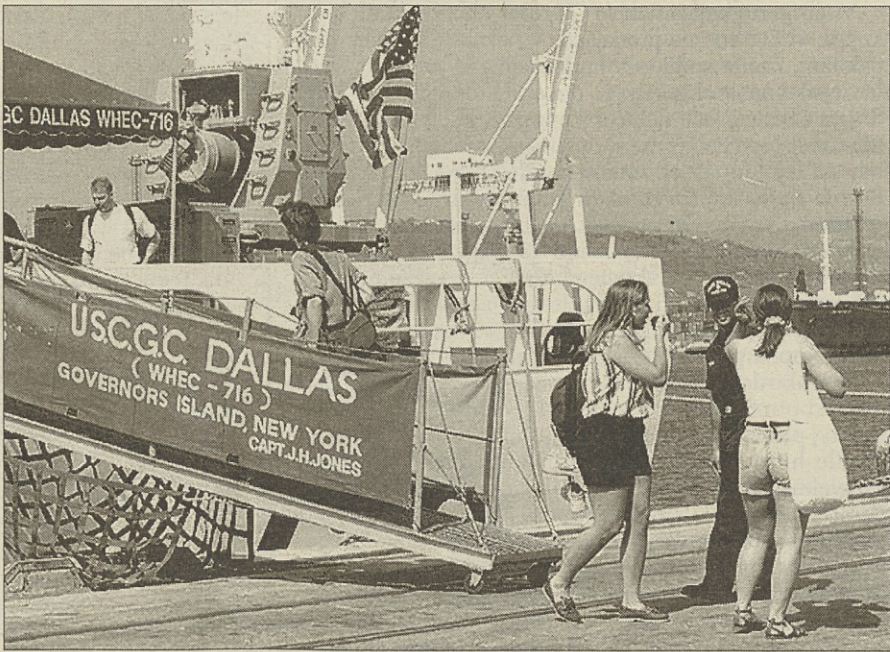
Arbitraža ni izključena

Hrvoje Kacić o nerešenih vprašanjih meje

ZAGREB - Predsednik hrvaske državne komisije za meje dr. Hrvoje Kacić je v intervjuju za zagrebški Večernji list o pogovorih Drnovska in Valentic na Reki dejal, da je »bilo vzdušje pozitivno«, obe strani pa sta odločeni, da bosta sporna vprašanja rešili do jeseni.

Pri tem Kacić meni, da slovenska in hrvaska javnost ne smeta biti razocarani, ker v pogovori ni prišlo do bistvenega napredka. V zvezi z mejo na kopnem je Kacić napovedal, da bo do jeseni mešana slovensko-hrvaska komisija za meje na terenu uskladila dokumentacijo glede osmih spornih točk. Sem ne gre šteti Svete Gere, Gorjancev in Trdinovega vrha, ker so o teh vprašanjih, tako Kacić, mnenja strokovnjakov enotna. Po Kacićevih besedah ima Sveta Gera vse možnosti, da postane privlačna turistična točka, zato mora slovenska stran narediti prvi korak k demilitarizaciji tega področja. Glede meje na morju je Kacić dejal, da bistvenega napredka ni, prav tako pa tudi ni prišlo do novih zapletov. Glede Piranskega zaliva ne izključuje možnosti mednarodne arbitraže bodisi prek mednarodnega sodišča v Haagu, Badinterove komisije ali prek sodišča v Hamburgu v sklopu konvencije o morskem pravu. Na vprašanje, kolikšne so možnosti, da Slovenija in Hrvaska skleneta delni sporazum za rešeno vprašanje, je Kacić v intervjuju za Večerni list dejal, da se o tem se niso pogovarjali.

Gordana Gojak

Mornarji in mornarke so odšli na ogled obalnih mest (Foto: Zdravko Primožič/FPA)

LITERATURA / DRUGI SLOVENSKI RAČUNALNIŠKI SLOVAR

Mečina in trdina se nista prijeli

LJUBLJANA - Slovenski jezik je vsakodnevno izpostavljen vdoru tujk skoraj na vseh področjih družbenega življenja, se zlasti pa to velja za računalništvo, kjer je osnovni komunikacijski jezik amerikanščina. Če menite, da je »krmilnik« zadeva, pri kateri se krmi divjad ali pa da je »bit« pojem iz dialektičnega materializma, vzemite v roko računalniški slovar Joa Kraynaka, ki ga je prevedel Samo Kuscer, znan tudi kot novelist in pisec znanstvenofantastičnih del. Slovar, v katerem je pojasnjenih okoli 800 računalniških pojmov in kratic, je izdala Mladinska knjiga v zbirki Cicero.

Projekt se je že začel pred dvema letoma, ko se je izkazalo, da Slovenci pravzaprav nimamo ustreznega računalniškega slovarja, ki bi bil poljuden, hkrati pa bi ustvarila slovensko normo v računalniški terminologiji. Slovenjenje računalniškega jezika se je izkazalo za težavno, ne samo zaradi udomačenosti ameriške računalniške terminologije, temveč tudi zaradi različnega tvorjenja obeh jezikov. Pri slovenjenju programov se je izkazalo, da je osnoven problem najti ustrezno mejo, ki bi vzpostavila ravnotežje med sicer preveliko uporabo tujk in pretranim slovenjenjem. Nekateri tuji izrazi so že tako prišli v veljavo (npr. software, datoteka, procesor), da jih slovenski enostavno ne morejo izpodriniti. Predlog, da bi software prevajali kot mečina in hardware kot trdina, ni bil sprejet ravno z navduse-

njem. Težave povzročajo tudi vrstni red, pridevniška uporaba, številčni vezniki, ki so v racionaliziranem računalniškem jeziku odvečni. Slovenski jezik, katerega lepota je sicer v njegovi pregibnosti, ne more posnemati nastajanja novih izrazov z lepljenjem različnih besed, kot je to splošno razširjeno v amerikanščini. Zaradi opsnosti so prevodi v slovenscino daljši, kar otežuje delo. Potreba po sodelovanju slavistov in računalnikarjev je več kot očitna, zal pa do njega le težko pride, saj se tako ena, kot druga stran bojata »strokovnega posilstva«.

Kljub vsem nastetim težavam smo dobili uvodno omenjeni slovar, ki je velik korak k uveljavitvi enotnega besedišča v računalništvu. S kompilacijo različnih svetovno znanih slovarjev je Samo Kuscer naredil izviren prevod, pri čemer gre za kombinacijo slovarja in leksikona. Slovensko-slovenskemu slovarju sta dodana se slovensko-angleski in anglesko-slovenski slovar. Avtor se je izognil pretiranemu slovenjenju, kar pa se ne pomeni, da smo dobili nov nenazoren prevod s tujkami. S preprosto razlago besed, mnogimi zgledi in primerjavami, je dopolnil in nadgradil žepni računalniški slovar Cankarjeve založbe. Tako je postavljen temelj za trenutno prevajanje novega operacijskega sistem - Windows 95 (Okna 95), ki bo deloval v prihodnjih letih na veliki večini osebnih računalnikov in s tem postal standard tudi za prihajajoče generacije.

Andreja Paljevec

NA KRATKO

Filmski arhiv v večnem ledu

LONDON (dpa) - Avstralski nacionalni filmski arhiv v Canberri namerava vse celuloidne filmske trakove, ki so izredno občutljivi na vročino, shraniti v zabojih na hladni Antarktiki. Tudi zgodovinski filmi, nekateri med njimi so stari že skoraj 100 let, naj bi bili bolje shranjeni v hladni in suhi ledeni puscavi, kakor v dragih klimatiziranih arhivih vroče Avstralije. Verjetno se zdi zamisel, da bi Antarktiko uporabili kot hladilnik za filme, malce nenavadna, pravi Ron Brent, direktor arhiva. Toda včasih se za norimi idejami skrivajo najboljše resitve problema.

Umrli Jaroslav Folgar

PRAGA (dpa) - Eden najbolj priljubljenih čeških avtorjev za mladino, Jaroslav Folgar je v petek umrl, star 88 let. Napisal je več kot 20 knjig, predvsem zgodbe s taborjenja. 37 let je bilo na Češkem prepovedano izdajati njegove knjige. Vzrok: tabornistvo se ni podalo komunističnemu času. Njegove knjige so sle iz rok v roke in jih je kljub prepovedi prebralo veliko otrok.

V Berlinu načrtujejo veliko razstavo o Jeruzalemu

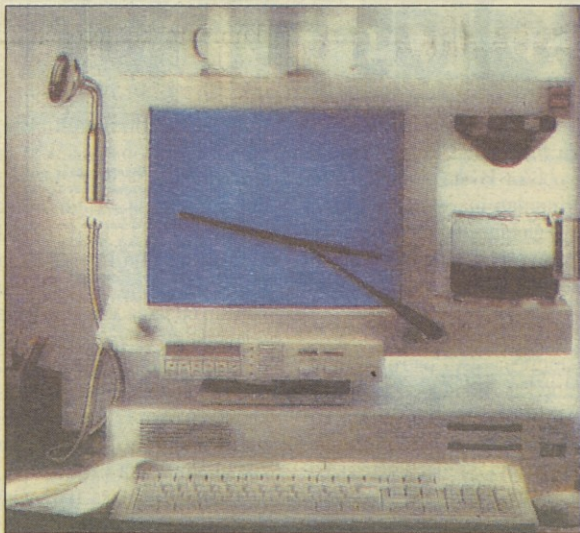
BERLIN (dpa) - »Potovanje v Jeruzalem - kulturnozgodovinska ekskurzija v mesto mest« je naslov razstave, ki jo pripravlja Zidovska skupnost v Berlinu. Kot vrhunec 9. Zidovskih kulturnih dni bo na ogled od 22. novembra 1995 do 29. februarja 1996 na gradu Charlottenburg. 450 eksponatov razstave predstavljajo slike, sakralni predmeti, rokopisi in arheološke najdbe. Dela, izposojena iz Izraela kot tudi iz pomembnih evropskih muzejev in zbirk iz Nemčije, Francije, Velike Britanije, Avstrije in Belgije ter arheološke najdbe iz svetih mest Jeruzalema bodo osvetlila temelje treh velikih religij razodetja. Namen razstave je predstaviti Jeruzalem kot mesto treh religij, zidovske, islamske in krščanske. Razstava pa naj bi prispevala tudi k razumevanju različnih verskih tradicij in ustvarjala medsebojno toleranco.

Nova številka revije Ars vivendi

LJUBLJANA - Izšla je nova številka revije Ars vivendi, kjer lahko preberete intervjuje s Petro Varl Simončič, ki v tem času razstavlja v Mali galeriji, z igralko Judito Zidar in glasbenikom Ivanom Urbasom. Ars vivendi styling predstavlja oblacila Pietra Pianforinija in butika Saten, predstavljata se tudi dve mladi oblikovalki Milena Kirn in Marija Robic. V tokratni številki so na kratko predstavljene informativne strukture, svetloba, istovetnost v lokalnem in posebnem ter torbice, nekaj strani je namenjenih Talumovi kreativni delavnici, Interier predstavlja Prihodnost, kako stanovati. Preberete lahko tudi, kako so se oblačili delavci v Ljubljani med prvo in drugo svetovno vojno ter nekaj dejstev o razvoju filmske umetnosti ob stoletnici filma. (A. Z.)

LITERATURA / TREND V ZDA

Prihodnost založništva prihaja na CD-romih

CHICAGO - Na nedavnem srečanju ameriskih knjižnih založnikov so bili predstavljeni nekateri zanimivi podatki: po t.i. elektronskih knjigah sega vedno več kupcev. »V nekaterih knjigarnah prodaja nekonvencionalnih knjižnih izdelkov hitro narasca,« je povedal Philip Maurice Pfeffer, izvršni direktor družbe Ingram Distribution, ki je sponzorirala multimedijско trgovinsko razstavo v sklopu Ameriskega knjigotrškega združenja (American Booksellers Association - ABA).

Vec kot 40 tisoč predstavnikov te industrije je predstavilo vrsto zanimivosti od elektronskih slovarjev do priročnikov za potovanje. Devet milijonov ameriskih gospodinjstev ima osebne računalnike, ki berejo CD-rome, majhne diskete, ki vsebujejo celo vrsto informacij, celo enciklopedije. Pfeffer ocenjuje, da bo do leta 2000 že 100 milijonov ljudi uporabljalo CD-rome, saj njihova prodaja zelo hitro narasca.

V nekaterih knjigarnah so CD-romi s polic izrinili celo knjige. »CD-rome ne prodajamo v nekakšnih getih, ampak tam, kamor sodijo - v knjigarnah,« je poudaril Pfeffer. Nedavna studija Abe je pokazala, da beležijo v zadnjem času največji dobiček knjigarne, ki prodajajo tudi CD-rome; med tistimi, ki zaslužijo več kot 500 tisoč dolarjev na leto, jih 48 odstotkov namreč prodaja CD-rome. Bernie Rath, izvršni direktor ameriskega knjigotrškega združenja, je navedel podatek, da je letošnji prihodek od prodaje CD-romov doslej znašal 15 odstotkov celotnega prihodka clanic Abe. »Pomembno je narascanje prodaje CD-romov, saj se pred dvema letoma zanje ni nihče vedel. Zdaj postajajo knjigarne nekakršni brokerji informacij, ki kupcu predlagajo najprimernejši medij, s katerim bodo lahko dobili željeno informacijo,« je poudaril Rath.

Tudi otroški poučni programi, znani kot »edu-tainment«, postajajo vedno bolj priljubljeni in tudi njihovo stevilo hitro narasca. Odrasli največkrat povprašujejo po elektronskih knjigah za vsakdanjo uporabo, dobro gredo v promet kuharski CD-romi. Kljub temu nekateri strokovnjaki dvomijo, da bodo ljudje klasične knjige zamenjali z elektronskimi, saj si je težko predstavljati, da bi se bralec lahko preko ekrana poglobil v branje kakega Grishamovega dela.

Susan Nadeau / Reuter

EVROAGENDA

RIM

Odkupi z beneških bienalov

La Galleria nazionale d' arte moderna alle Biennali di Venezia: momenti e politiche delle acquisizioni (1895 - 1914 / 1952 - 1970). Galleria nazionale d' arte moderna, viale delle belle arti 131, Roma, do 24 septembra, odprto od torka do sobote med 9. in 14. uro, nedelja med 9. in 13. uro, informacije na tel. 0039/6/322 41 51. Razstava se osredotoča na dve obdobji, v katerih so v ustanovi odkupovali dela, zastopana na beneških bienalih. V prvem so kupovali predvsem simbolistične (na sliki: A. Sartorio: Gorgona in heroji, 1899) in realistične slike, v drugem pa dela največjih mednarodnih mojstrov, kot so Miró, Ernst, Moore in Giacometti. (V. U.)

VERONA

Španski nadrealizem

Miró, Dalí, Picasso e il surrealismo spagnolo. Galleria di palazzo Forti, via Forti 1, Verona, do 22. oktobra, odprto vsak dan med 9. in 22. uro, informacije na tel. 039/45/800 19 03. Ob predstavitvi španskega nadrealizma v dunajski Kunsthalle so tudi v palaci Forti v Veroni (kjer sicer vzporedno razstavlja tudi španski kipar Bernoccal, znanec iz Cankarjevega doma) svoj poletni razstveni termin namenili razstavi španskih nadrealistov. Razstava, ki so jo pripravili v sodelovanju z madridskim centrom Reina Sofia, obsega nad 150 del Mirója, Dalíja, Picassa (na sliki: Mati z mrtvim otrokom II, 1937) in številnih drugih španskih pripadnikov nadrealizma. (V. U.)

CATTOLICA

More iz smeti

Incubi. Opere di Remigiusz Dobrowolski. Centro culturale Polivalente, Piazza della Repubblica 31, Cattolica, do 31. julija, odprto od torka do nedelje med 9.30 in 12.30 uro ter med 14. in 19.30 uro, informacije na tel. 0039/541/967 802. V okviru MystFesta 1995 razstavlja v Cattolici tudi mladi poljski kipar Remigiusz Dobrowolski, ki se uveljavlja v Italiji, in ki je nedavno sodeloval tudi na mednarodni likovni delavnici Slovenija, odprta za umetnost na Sinjem vrhu. Razstava Incubi (More) obsega dela iz zadnjih let, ki jih je izdelal v mešanih tehnikah iz odpadnih materialov in zavrnjenih vsakdanjih predmetov (na sliki: Labod na umazani reki, 1993). (V. U.)

ŽENEVA

Otomansko cesarstvo

L' impero dei sultani. L' arte ottomana della collezione Khalili. Musée Rath, place Neuve, Genève, do 24. septembra, odprto od torka do nedelje med 10. in 17. uro, ob sredah do 21. ure, informacije na tel. 0041/22/310 52 70. Okoli 250 eksponatov iz zbirke Naserja D. Khalilija, med njimi rokopisi, orožje, oklepi, kovinski, keramični in tekstilni izdelki ter medicinski instrumenti, dokumentira islamsko kulturo v času od propada bizantinskega cesarstva in vzpona otomanskega imperija do prve svetovne vojne. Razstava se osredotoča na pisne izdelke, med katerimi so zlasti pomembni kartografski izdelki (na sliki: Istanbul, ok. 1670). (V. U.)

PARIZ

Zapuščina konstruktivistov

Gontcharova-Larionov et les Collections du Musée National d'Art Moderne. Centre Georges Pompidou, Beaubourg 19, Pariz, do 18. septembra, odprto od srede do ponedeljka med 12. in 22. uro, sobota in nedelja med 10. in 22. uro, informacije na tel. 0033/1/44781233. Razstava obsega okoli 100 slik, risb in studij protagonistov ruske konstruktivistice avantgarde, Mihaila Larionova in Natalije Goncarove (na sliki: Dama s klobukom, 1916). Oba sta dolgo tesno sodelovala, dela pa izhajajo iz zapuščine obeh umetnikov Rusiji, ki pa je Francija (kjer sta oba umrla) ni v celoti izročila Tretjakovski galeriji. (V. U.)

LUXEMBURG

Avgust v kulturni prestolnici

Luxembourg '95. Ville Européenne de la Culture. Več lokacij, informacije o programih, terminih, rezervacijah in cenah vztopnic na Syndicat d'Initiative et de Tourisme et Info '95, Place d' Armes, L-1136 Luxembourg, oziroma tel. 00352/2-12 995. Avgust, mesec dopustov, prinaša tudi v letošnji evropski kulturni prestolnici nekaj manj dogodkov kot sicer. Med novostmi velja opozoriti na mednarodni kiparski simpozij (1. avgust do 30. septembra, več lokacij). Med glasbenimi dogodki izstopata nastopa evropskega mladinskega simoničnega orkestra z Mstislavom Rostropovičem (9. in 10. avgust, Conservatoire municipal, ob 20.30 uri) in izraelskih simfonikov z Zubinom Mehto (31. avgust, Théâtre municipal, ob 20. uri). (V. U.)

GRČIJA IN PORTUGALSKA / PIROMANI POVSOD NA POHODU

Evropski gozdovi gorijo

Požar v Atiki je uničil 50.000 hektarov gozda, ko so ga naposled ukrotili, pa je izbruhnil požar na Peloponezu. Gasilci imajo polne roke dela tudi na Portugalskem, kjer gorijo nasadi plutovca

ATENE - Po velikanskem požaru, ki je tri dni razsajal po Atiki in uničil približno četrtno zelenja (pogorelo je 50.000 hektarov gozda in 24 hiš, kar 250 pa jih je bilo hudo poškodovanih), se je vnel nov požar na Peloponezu, v bližini obmorskega letoviskega mesta Heggion.

Plameni so že upepelili na stotine hektarov gozda, zato so v Heggion poslali letala za gasenje požarov Canada-ir, ki so jih Grčiji posodile druge evropske države, med njimi Italija. Preiskovalci sumijo, da so požari podtaknjeni in že iščejo morebitne krivce, grški tisk pa piše o turskem poskusu bojkotiranja grškega turizma, medtem ko javnost ostro kritizira socialiste in konservativce, ki so bili na vladi v zadnjih 20 letih in niso niti skušali posodobiti protipožarnih sredstev, ceprav se problem požarov in državi redno pojavlja vsako poletje.

Zaskrbljujoče so tudi razmere na Portugalskem, kjer je v teh dneh izbruhnilo na desetine gozdnih požarov tako na severu kot na jugu države. Na delu

je na tisoče gasilcev, pomagajo pa jim tudi gasilska letala. Skoda je že precejšnja, saj je pogorelo na tisoče hektarov gozdov in polj. V nekaterih predelih so prebivalstvo morali evakuirati. Zaradi požarov so nekatere ceste neprevozne, še zlasti v predobalnih predelih turističnega področja Algarve. V največji nevarnosti so vasi Sao Bras de Alportel, Loulè, Monchique (sredi lepega naravnega parka) in Alzejur. Plameni so že uničili številne nasade plutovca, tipičnega portugalskega drevesa, katerega skorjo izvažajo po vsem svetu. Zelo huda je tudi situacija v severnejših predelih države, še zlasti v okolici zgodovinskega mesteca Coimbre, ki je skoraj obdano s plameni. Vecina cest v okolici mesta je zaprtih za promet, avtocesta med Lizbono in Oportom pa je prekinjena na dveh krajih. Tudi tam, kjer ni neprevozna, je vzdolž nje videti plamen. Požari so verjetno posledica visokih temperatur (40 do 45 stopinj celzija v južnem mestu Beji) in pomanjkanja padavin, v nekaterih primerih pa so bili verjetno podtaknjeni.

ZDA / ŽENSKA, KI JE UMORILA SVOJA OTROKA

Susan Smith mogoče prva ženska na električnem stolu

Porota se še ni odločila med dosmrtno ječo in usmrtitvijo

UNION - Porota, ki je Susan Smith (na sliki AP s svojim odvetnikom) obtožila umora, bo - preden odloči med dosmrtno ječo ali smrtno kaznijo - poslušala še nekaj prič. Priče je izbralo javno tožilstvo z namenom, da bi poroto ganilo in jo privedlo do tega, da ženska, ki je povzročila smrt svojih dveh otrok, obsodi na smrtno kazen. Po zakonu ameriške zvezne države Južne Karoline mora miniti 24 ur preden poroti, ki razsoja o primeru, v katerem je mogoče obtoženca obsoditi na smrtno kazen, predložijo nova bremenilna pričevanja.

Porota, ki jo sestavlja devet moskih in tri ženske, je konec tedna razpravljala več kot dve uri, preden je 23-letno Susan Smith obtožila umora prve stopnje. Ženska se je namreč podala na jezero s sinovoma, 3-letnim Michaelom in 14-mesečnim Alexom, ju tesno privezala k sedežem z varnostnimi pasovi, nato pa avtomobil pahnila v jezero. Javno tožilstvo namerava sedaj med drugim pokazati poroti tudi slike razpadajočih trupel otrok, ki so ju našli se teden dni po umoru. Smithova je na dan umora 25. oktobra lani policistom dejala, da je avto napadel oborožen zamorec, ki jo je pustil na cesti in se odpeljal z jokajočima otrokoma. Njena laž je prišla na dan le polagoma. Šele 3. novembra je naposled priznala, da je pri jezeru John D. Long poskušala samomor in s tem povzročila smrt otrok.

Po mnenju javnega tožilstva je brezvestna mati otroka preprosto umorila, da bi se ju znebila in si s tem znova zagotovila ljubezen nekdanjega ljubimca Toma Findlaya, premožnega mladeniča, ki ji je dejal, da ne želi imeti otrok. Obramba ima nelahko nalogo poroto prepričati, da ženska umora ni naklepala in da je Smithova v resnici oseba z velikimi duševnimi problemi. Smithova je namreč od 13. leta dalje imela hude napade depresije in

je večkrat poskusila samomor, menda pa je bila kot pubertetnica tudi žrtev spolnega zlorabljanja.

Za obtoženko je edino upanje to, da se je porota usmili zaradi duševnih problemov in jo obsodi samo na dosmrtno ječo in ne na smrtno kazen. Ko bi bila obsojena na dosmrtno ječo, bi morala

ostati v zaporu vsaj do leta 2024; sele takrat bi jo lahko pogojno izpustili. Če bi jo obsodili na smrtno kazen, bi Smithova postala edina usmrčena ženska v Južni Karolini. Obenem bi bila to v državi peta usmrtitev, odkar je ameriško vrhovno sodišče leta 1976 potrdilo, da smrtna kazen ni protiustavna.

Konferenca Združenih narodov o ženski: beseda »spol« je v zadnjem trenutku izginila iz uradnih dokumentov konference

NEW YORK - V programskem dokumentu konference Združenih narodov o ženski, ki bo septembra v Pekingu, so besedo »spol« zamenjali z besedama »človeški rod«. Ta zamenjava se pojavlja kar 200-krat na 121 straneh, kjer piše o diskriminaciji žensk.

Beseda spol pa se pojavlja v naslovu programa: »Odprava ločitve med spoloma; perspektive za četrto svetovno konferenco o ženski«. Izbiira drugačnih besed (ne po naključju) je sprožila hudo polemiko med zainteresiranimi združenji in skupinami.

Barbara Ledeen, vodja Independent Women Forum (IVF), je izjavila, da se programski dokument opira na skrajno radikalne feministične teorije starega marksističnega kova, in

da predstavlja neposreden napad na tradicionalne vrednote družine, zakonsko zvezo in ženskost. Po drugi strani pa Asil (Družba za mednarodno sodstvo) meni, da je dokument povsem v skladu z obstoječo problematiko žensk.

Rebecca J. Cook, docentka na Univerzi v Torontu, pravi, da je ločitev med moskim in žensko plod kapitalističnega sistema, ki priznava ženski zgolj vlogo matere in zene. Spola nista le dva, marveč jih je pet, piše v dokumentu. Ne obstajata le moski in ženska, ampak obstajajo heteroseksualne ženske in moski, homoseksualne ženske in moski in biseksualci.

Asil meni, da namen pekinske konference ni zgolj nadaljevanje boja za žensko enakopravnost, temveč tudi za enakopravnost »različnih«.

VELIKA BRITANIJA / BREZPLAČNI MOBILTEL

Mobitel je tvoj, telefoniram pa jaz

Kraja kodeksov prenosnih telefonov

LONDON - Iznajdljivost nepridipravov res nima meja! In tako se brez problemov lahko zgodi, da sami britanski kraljici podtaknejo izredno visoke telefonske stroške za vrocekrvne daljinske pogovore, princu Andrewu zaračunajo dolge telefonske dogovore s kolumbijskimi kralji trgovanja z mamili, britanskemu ministru za obrambo Nicholasu Soamesu pa pod nosom ukradejo telefonski kodeks prenosnega telefona za brezplačne kilometrske medcelinske pogovore... Vešči iznajdljivci si namreč prisvojijo tajne kodekse raznih »uglednih« prenosnih telefonov preko čisto navadnih »scannerjev«, ki v razdalji do 800 metrov lahko takorekoč »vsrkajo« tajne informacije in jih potem z lahkoto prenesejo na druge aparature.

V Veliki Britaniji je zadeva že tako zamotana, da sam Scotland Yard skuša odkriti tajne niti, ki povezujejo taka goljufiva dejanja z marsikaterimi londonskimi zločinskimi tolkami, ki se ukvarjajo se posebej s prodajo mamil in ukradenih avtomobilov. Tolpe dajejo

jo tajne telefonske kodekse kar »v najem«, kralji trgovanja z mamili pa se potem brezplačno dogovarjajo s kolumbijskimi partnerji.

Da so taki goljufi res večji in iznajdljivi, dokazuje dejstvo, da ne uporabljajo enega samega identifikacijskega telefonskega kodeksa, marveč da jih imajo v rabi kar lepo stevilo, tako da jim Scotland Yard le s težavo pride na sled. Angleska mafija je namreč tesno povezana z »inženirskimi goljufi« v Hong Kongu, ki ji dovajajo posebno elektronsko napravo z ničkolikimi ukradenimi telefonskimi identifikacijskimi kodeksi. Goljufi jih lahko tako nemoteno uporabljajo in (v sili) bliskovito skocijo od enega do drugega.

Goljufija v samem Londonu presega nad 200 milijonov funtov na leto. Do slej je goljufom uspelo krasti le kodekse t. i. »analogičnih« prenosnih telefonov (ki jih je samo na Angleskem nekaj milijonov), medtem ko so popolnejši »digitalni telefoni« vsaj za zdaj še precej na varnem.

BLIŽNJI VZHOD

Samomorilski atentat v Tel Avivu

Izrael zaprl meji z Gazo in Zahodnim bregom

TEL AVIV (dpa) - Palestinski skrajnez, najverjetneje pripadnik teroristične organizacije Hamas, je včeraj v trgovskem središču Tel Aviva, v neposredni bližini mednarodne borze z diamanti, izvedel samomorilski atentat na mestni avtobus.

V napadu je izgubilo življenje šest ljudi, 32 jih je bilo ranjenih, trije potniki pa so se vedno v smrtni nevarnosti. Krike žrtev so uslužbenci borze slišali vse do sedemnajstega nadstropja

NOVICE

Ministri EU o proračunu za leto 1996

BRUSELJ (STA) - Ministri držav članic EU za proračunska vprašanja danes v Bruslju razpravljajo o skupnem proračunu petnajsterice za leto 1996. Evropska komisija je predlagala povečanje proračuna za približno osem odstotkov, na 81 milijard ekujev. Ministri si bodo pri tem prizadevali za varčevanje na področju notranjega trga in sodelovanja s tujino, pa tudi za zmanjševanje stroškov uprave. Tako naj bi prislo do krčenja evropskih mrež ter socialne, energetske in potrošniške politike. EU naj bi v prihodnje manj porabila tudi za razvojno pomoč. Stroški za kmetijsko politiko bodo verjetno znova zahtevali malo manj kot polovico celotnega proračuna EU.

EU načrtuje centra za sodelovanje z Marokom in Tunizijo

BRUSELJ (STA/ansa) - Evropska komisija je sporočila, da bo pripravila seznam družb, ki jih bodo povabili k ustanovitvi dveh centrov za sodelovanje z maroškimi in tunizijskimi podjetji, s čimer naj bi izboljšali konkurenčnost zasebnega sektorja. Centra bosta pomagala predvsem pri predhodni analizi podjetij in srednjeročnih načrtih njihovega razvoja. Obudila naj bi tudi sodelovanje maroških in tunizijskih podjetij s partnerji iz EU.

Haensch: EU mora pomagati vzhodnoevropskim državam

KULMBACH (STA/dpa) - EU mora iz lastnih interesov pomagati vzhodnoevropskim državam, da bodo svoje gospodarske in socialne standarde prilagodile standardom zahodnih držav, je v nemškem mestu Kulmbach danes izjavil predsednik Evropskega parlamenta Klaus Haensch. Če ji to ne bo uspelo, se bo namreč na trgu delovne sile trlo še več ljudi. »Enako velja za področje varstva okolja, saj bodo v nasprotnem primeru vse naše napake škodovalle predvsem nam,« je poudaril Haensch.

Francoski socialisti zahtevajo referendum o jedrskih poskusih

PARIZ (STA/AFP) - Francoska socialistična stranka je danes od francoskega predsednika Jacquesa Chiraca zahtevala pripravo referenduma o obnovi francoskih jedrskih poskusov. Socialisti zahtevo utemeljujejo z »naraščajočimi čustvi v svetu«, ki jih je povzročila odločitev Francije. Nacionalni sekretar socialistične stranke za mednarodne odnose Gerard Fuchs je Chiraca zaprosil, naj premisli o stališču Francije, in predlagal, da bi na referendumu Francoze vprašali, ali nasprotujejo obnovi jedrskih poskusov.

V spopadih med kurdske frakcijami najmanj 200 mrtvih

NIKOZIJA (STA/AFP) - V spopadih med kurdske frakcijami na severu Iraka, ki so izbruhli 9. julija, je bilo doslej ubitih najmanj dvesto ljudi, približno petsto pa jih je bilo ranjenih, je danes sporočil neki predstavnik Združenih narodov. Povedal je tudi, da so toliko žrtev zahtevali samo spopadi v okolici mesta Erbil, kjer so boji med frakcijami najhujši in potekajo še danes. Sicer so se nekoliko umirili, vendar se po besedah predstavnika ZN lahko vsak trenutek znova okrepijo. Spopadi potekajo med pripadniki Patriotske uniije Kurdistan (UPK) in Demokratske stranke Kurdistan (PDK), ki se že od maja 1994 borijo za nadzor nad severnim Irakom.

Konferenca ZN o izkoriščanju morij

NEW YORK (STA/dpa) - V New Yorku se je danes začel zadnji krog pogajanj konference ZN o ribarjenju v mednarodnih vodah. Udeleženci konference, med katerimi je tudi EU, bodo do 4. avgusta sestavili določbo, ki bo predvidevala učinkovitejše ukrepe proti izkoriščanju morja. Osnutek mednarodne pogodbe bo jeseni potrdila generalna skupščina ZN. Nekateri območja države, predvsem Kanada, so predlog zadnje aprilske konference ZN proglasile za nezadostnega. Ottawa želi doseči, da bi imela vsaka država članica pravico ukrepati proti nezakonitemu ribolovu druge države.

stavbe. Neka ocividka je izjavila, da je dogodek spominjal na srehljivko.

Le nekaj minut po napadu sta Izrael in Palestinska osvobodilna organizacija (PLO) nepricakovano prekinila pogajanja o siritvi palestinske samouprave na Zahodni breg, vendar je izraelski premier Jicak Rabin izjavil, da se pogajanja morajo nadaljevati. Naslednji krog naj bi začeli takoj po pogrebnih slovesnostih. »Ceprav je težko, nas ta napad obvezuje, da se se odločneje zavzamemo za izbrano pot k miru ter končanje spora med zidovsko državo in Palestinci,« je dejal. Rabin je napovedal ostrejšo varnostne ukrepe v javnih prevoznih sredstvih ter ukazal zaprtje meje med Izraelom in Gazo ter Izraelom in Zahodnim bregom. Zaradi nevarnosti mascevanja Izraelcev so oblasti v Tel Avivu arabske delavce pozvale, naj zapustijo mesto.

Odgovornost za napad naj bi prevzela skrajna palestinska organizacija Hamas in Jihije Ajas, vsaj tako so se glasili anonimni telefonski klici na izraelsko tiskovno agencijo in radio. Po prepričanju izraelske policije je Jihije Ajas med Izraelci bolj znan kot »Inženir«, avtor strategije samomorilskih napadov palestinskih skrajnežev v Izraelu.

Prizorišče samomorilskega atentata na izraelski avtobus (Telefoto: AP)

V OZADJU

Avtobusi priljubljena tarča atentatov

Od decembra 1990 do aprila letos so skrajneži izvedli devet napadov na avtobuse

Tel Aviv (dpa) - Avtobusi so postali v Izraelu priljubljena tarča atentatov palestinskih skrajnežev na civiliste. Navajamo nekaj najhujših napadov v zadnjih petih letih:

3. december 1990: Trije skrajneži so v Tel Avivu vdrli v avtobus in zabodli štiri potnike.

28. oktober 1991: Trije Palestinci so v bližini križišča Tapuach v zahodnem delu Jordanije streljali na avtobus. Pri tem sta dva potnika izgubila življenje, pet otrok pa je bilo ranjenih.

1. julij 1993: Poskus

ugrabitve avtobusa v Jeruzalemu. Ubita sta bila voznik avtobusa in ena potnica. Pozneje je bila v bližini cestne zapore, ki jo je postavila vojska, ustreljena se ena talka.

12. september 1993: Palestinski skrajnez je zabodel voznika avtobusa na poti iz Tel Aviva v Askelon. Napadalca so ustrelili.

6. april 1994: Sedem ljudi je med napadom na avtobus v mestu Afula izgubilo življenje, 52 pa je bilo ranjenih. Samomorilski atentator se je v svojem avtu tik poleg avtobusa pognal v zrak.

13. april 1994: V mestu Hadera je v nekem avtobusu umrlo pet ljudi, 30 jih je bilo ranjenih. Neki samomorilski skrajnez si je na telo pritrdil razstrelivo in se pognal v zrak.

9. oktober 1994: 23 ljudi je bilo ubitih med napadom na mestni avtobus

v središču Tel Aviva. Tu di tokrat je bil napad delo samomorilca, ki je v avtobusu aktiviral bombo.

22. januar 1995: V bližini mesta Natania je bomba, ki sta jo med samomorilskim napadom na avtobus sprožila dva Palestinci, raztrgala 18 izraelskih vojakov. Lektorirano

9. april 1995: Med dvema samomorilskema napadoma na izraelske avtobuse v Gazi je deset ljudi, vključno z napadalcem, izgubilo življenje.

PORTRET

Šefa tajne službe Barsukova in Jelcina je združila vodka

MOSKVA (dpa) - Ruski predsednik Boris Jelcin je včeraj generala Mihaila Barsukova, vplivnega šefa kremelske varnostne službe, imenoval za novega direktorja ruske tajne službe. 47-letni Barsukov velja za blestečega vojaka, ki je v zelo dobrih odnosih z Jelcinovim sefom telesnih strazarjev Aleksandrom Korsakovom.

Jelcin in Barsukov dobro sodelujeta že od konca osemdesetih let, ko so Barsukova kot »večnega upornika« vrgli iz vlade Mihaila Gorbačova. Kot je včeraj poročala Komsomolskaja pravda, je predsednika in novega šefa tajne službe takrat predstavil Jelcinov telesni strazar Korsakov, ki danes velja za enega najpomembnejših predsednikov svetovalcev. Barsukova in Jelcina naj bi »med drugim družila skupna strast do lepih žensk in pijančevanja s tujci, le da je Barsu-

kov vedno ostal trezen«. Barsukov ima za sabo uspešno kariero v varnostnih strukturah Kremlja. Kot vodja varnostne službe sovjetskega vladnega posloja je hitro navezal stike z visokimi politiki. Avgusta 1991, po strmoglavljenju Gorbačova in reformi tajne službe, ki je sledila, je Barsukov postal sef varnostne službe Kremlja. Visokega položaja ni zgubil niti oktobra 1993, ko je podrejena elitna enota Alfa zavrnila njegov ukaz in sprva ni hotela napasti posloja parlamenta.

IZRAELSKO-PALESTINSKA POGAJANJA O VODNIH VIRIH

»Vir življenja je trgovsko blago«

PLO bi lahko za pridobitev pravice do vode sprožila pravni postopek

JERUZALEM - Palestinska osvobodilna organizacija (PLO) in izraelski pogajalci upajo, da bodo dosegli sporazum glede spornega vprašanja izrabe vodnih virov.

Po mnenju Hilela Suvala, profesorja na univerzi Hebrew in strokovnjaka za vodna vprašanja na Srednjem vzhodu, se Izraelu ni treba odreči vodnim izvirom na Zahodnem bregu, ozemlju, ki ga je zavzel leta 1967. Vendar bi moral Izrael najti takšen način za njihovo izrabo in nadzor, ki bi enakopravno vključil obe strani. »To ni palestinska voda, tako kot Nil ni le etiopska reka,« je za Reuter izjavil Suval. »Je skupen vodni vir, za katerega je pač najprej poskrbel Izrael.«

Dogovorjenega roka za sporazum o Zahodnem bregu, ki preteče danes, ne bo možno uresničiti, za kar je delno krivo tudi nerešeno vprašanje o nadzoru vodnih virov. Izrael se do končnih pogajanj, načrtovanih za naslednje leto, o tem noče pogovarjati.

Po drugi strani pa Palestinci trdijo, da problema ne morejo več zavlačevati. Zahtevajo nadzor nad vodnimi viri; prvič, ker bi tako ublažili pomanjkanje - približno 37 odstotkov arabskega prebivalstva na Zahodnem bregu nima tekoče vode - in drugič, ker je to nujno za

uresnitve njihovega cilja - samostojne države.

Po palestinskih trditvah naj bi Izrael dovoljeval izrabo borih 20 odstotkov izdatnih vodnih virov.

Izraelski strokovnjaki izjavljajo, da država uporablja približno 80 odstotkov vodnih virov na zahodnem in severovzhodnem delu vodnega območja - vzhodni del je v veliki meri neizkoriščen - kar predstavlja približno eno tretjino celotnih izraelskih vodnih potreb. To so torej vodni viri, ki se jim Izrael ne bo odpovedal. Kot trdi Suval, je Izrael že mnogo let pred zasedbo Zahodnega brega izkoriščal 80 odstotkov vodnih virov na obeh delih spornega ozemlja. »Izrael vode ni ukradel. Le vodo, ki je tekla na njihovo ozemlje (kot so ga določale meje pred vojno leta 1967), je črpal zase. Kot ce bi črpal iz podzemne reke,« razlaga Suval.

Ozemlje, bogato z vodnimi viri, ki so posledica obilnih padavin v gorah Zahodnega brega, se deli na tri območja: zahodno in severovzhodno s približno 500 milijoni kubčnih metrov vode, ki teče proti zahodu v

Izrael, ter vzhodno, kjer je vsega skupaj kakih 150 kubčnih metrov vode, ki teče proti vzhodu in katere črpanje je na tem območju zelo težavno.

Po okupaciji je Izrael poskrbel za to, da Palestinci niso zasli na katero od obeh ze popolnoma raziskanih delov območja, bogatega z vodnimi viri. Vzhodno območje je Izrael raziskal le delno, predvsem, da bi z vodo oskrboval zidovska naselja. Suval, ki se sicer ne udeležuje mirovnih pogovorov, je mnenja, da bi PLO za pridobitev pravic do uporabe vode lahko sprožila uradni pravni postopek. Vendar bi Palestinci - tako Suval - potrebovali več, kot jim lahko ponuja neraziskani, tretji del območja, ki je bogat z vodnimi viri.

»Palestinske zahteve so upravičene. Vodo potrebujejo. Izrael jim mora odstopiti zadosten del vodnih virov; ali je to tudi zakonska obveza ali ne, sploh ni pomembno.«

Suval meni, da pogajalci predvsem na dve dejstvi ne bi smeli pozabljati: »Voda je trgovsko blago in nikakor ni nekaj natančno opredeljenega. To žal ni igra po načelu 'pomembno je sodelovati, ne zmagati'.

Colleen Siegel, Reuter

BOSNA IN HERCEGOVINA

Natovi letalski načrti so že pripravljeni

Pale hočejo razpoloviti bihaško enklavo

SARAJEVO (Reuter, dpa) - Načrte za bombardiranje srbskih položajev v Bosni, ki so jih včeraj izdelali vojaški strokovnjaki držav članic Nata, bodo morale pred začetkom letalskih napadov odobriti vlade članic.

Visoki vojaški predstavniki se že tri dni v Bruslju sestajajo na strokovnih srečanjih. Za nalogo imajo izdelati predlog podrobnega vojaškega načrta, s katerim bodo letalske sile Nata uresničile londonske grožnje skupine za stike. Po besedah Natovega tiskovnega predstavnika mora biti letalski odgovor na srbsko napre-

dovanje »pravilno izpeljan in mora služiti vojaškim namenom«. Po končanem londonskem zasedanju je Nato opravil glavni del priprav, saj danes na vladnih mizah držav članic leži dodelan načrt, ki čaka le še na odobritev. Se vedno ni jasno, ali so vojaški strokovnjaki opredelili tudi cilje, ki naj bi jih Natova letala napadla.

padli muslimanske enklave Gorazda. Kozirjev je že včeraj poslal svojega odposlanca Aleksandra Sotova v Beograd, da bi Miloševiću pojasnil sklepe londonske konference.

Pripadniki francoske tujske legije in britanske kraljeve enote so se včeraj dokončno vkopali pri Igmanu. S položajev, s katerih lahko nadzorujejo vse Sarajevo, bodo skušali varovati človekoljubne konvoje. Medtem ko so vojaki enot za hitro posredovanje zasedali nove položaje na Igmanu, so oborožene sile bosanskih Srbov napadale Žepo, eno od petih »varovanih območij« ZN. Iz Zepe poročajo, da so Srbi mesto močno obstreljevali s težkim topništvom.

O silovitih spopadih poročajo tudi z zahoda BiH. Bosanski Srbi so s pomočjo krajskih Srbov in Abdićevih odpadnikov prodrl globoko v bihaško enklavo. Kot poročajo vojaški opazovalci ZN, namerava vlada s Pal razcepiti zahodno muslimansko enklavo. Samo včeraj je Srbom uspelo osvojiti novih 75 kvadratnih kilometrov muslimanskega ozemlja.

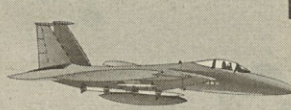
Telefoto: AP

Natov tiskovni predstavnik je potrdil, da so veleposlaniki, ki predstavljajo države članice v vojaški zvezi, v skrbih razpravljali o poslabšanju razmer v bihaški enklavi. »Čeprav je Natovo oko usmerjeno predvsem v Gorazde, bodo druga varovana območja prav tako skrb zahodnih zaveznikov,« so povedali na tiskovni konferenci.

Ruski zunanji minister Andrej Kozirjev pa je sporočil, da bo naredil vse, da bosanski Srbi ne bi na-

Natove letalske sile

Natova letala

F-15E Strike Eagle (ZDA)
lovec

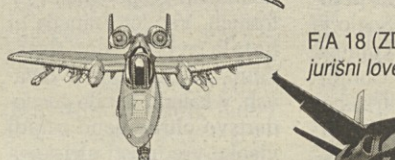
EF-111A Raven
Letalo za elektronsko motenje

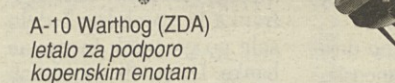
EA-6B Prowler
letalo za elektronsko motenje

F-16 Fighting Falcon (ZDA)
večnamenski lovec

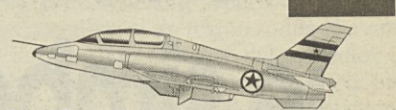
F/A 18 (ZDA)
jurišni lovec

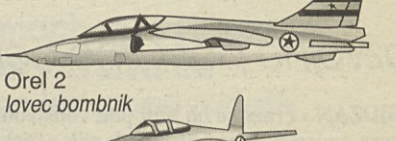
A-10 Warthog (ZDA)
letalo za podporo kopenskimi enotam

Letala, ki jih bo Nato uporabil v morebitnih napadih na Srbe v BiH

Srbska letala

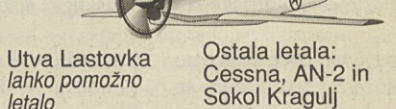
Sokol G-4 Galeb
šolsko-lovska letalo

Orel 2
lovec bombnik

Sokol J1 Jastreb
lovec bombnik

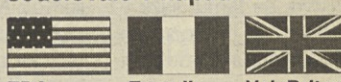

Utva Lastovka
lahko pomožno letalo

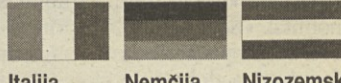

Ostala letala:
Cessna, AN-2 in Sokol Kragulj

Države članice Nata, ki bodo sodelovale v napadih:

ZDA Francija Vel. Britanija

Italija Nemčija Nizozemska

Enote za hitro posredovanje

VOJAKI: Enote alfa, nameščene v Tomislavgradu in Gornjem Vakufu; približno 300 britanskih in 500 francoskih vojakov, ki jim poveljuje podpolkovnik Jeff Cook.

INŽENIRCI: Francoska inženirska četa z oddelkom za postavljanje pontonskih mostov in posebnim inženirskim oddelkom.

OKLEPNE ENOTE: 16 britanskih lahkih oklepnikov, oboroženih s 30-milimetrskimi topovi, in 12 francoskih tankov, oboroženih s 105-milimetrskimi topovi.

OSTALE SILE: Sest britanskih helikopterjev Lynx, oboroženih s protitankovskimi raketami vrste TOW, in oddelek britanskih lahkih bojnih vozil Scimitar, oboroženih s 30-milimetrskimi topovi.

TEŽKO TOPNIŠTVO: 12 britanskih 105-milimetrskih topov, 6 francoskih 120-milimetrskih minometalcev in neznano število francoskih 22-milimetrskih topov.

AP/Wm. J. Castello

HANS KOSCHNICK, EVROPSKI UPRAVITELJ MOSTARJA, O BOSANSKI KRIZI

»Miloševića ne boste videli pred sodniki«

Evropa ne bo dovolila padca Gorazda, saj je potem padec Sarajeva samo še vprašanje časa

66-letni Koschnick je nekdanji zupan severnonemškega mesta Bremen, ki že eno leto vodi obnovo hercegovaške prestolnice Mostarja, ki je pod upravo EU. Z njim se je pogovarjal novinar Spiegel.

SPIEGEL: Gospod Koschnick, kaj menite o sklepih skupine za stike? Ali imamo tokrat spet opravka s praznimi grožnjami ali z resnim preobratom v reševanju bosanske krize?

Koschnick: O odločilnem preboju gotovo ne moremo govoriti. Ampak tega tudi ni bilo mogoče pričakovati. Potem ko so Američani jasno napovedali, da pridejo v postev samo letalski napadi, francoski predsednik Chirac pa je vztrajal pri tem, da je treba francoske

enote na vsak način poslati v Gorazde, je postalo jasno, da je zaradi tako različnih stališč mogoča le kompromisna rešitev.

SPIEGEL: Torej kompromis, ki spet ne bo nicesar spremenil. Menite, da bodo mednarodne enote zaščitile vsaj Gorazde in Sarajevo?

Koschnick: Gorazde je treba na vsak način braniti; če bo padlo, bo v nevarnosti tudi Sarajevo. Če se bo to zgodilo, ne bo več dvoma, da so se ZN Bosni odpovedali. Am-

pak to se zagotovo ne bo zgodilo.

SPIEGEL: Vendar nekaj preletov Natovih letal tudi tokrat ne bo pomagalo. To smo vendar že videli.

Koschnick: Oprostite, dosedanje akcije Nata je omejeval Varnostni svet. To sploh niso bili pravi bojni poleti. To je bilo navadno sprenevedanje, da ne rečem zbadanje. Prepričan sem, da v primeru Gorazda ne bo več zbadanja, ampak pravo bombardiranje.

SPIEGEL: Toda Moskva se vedno nasprotuje vojaškim posegom...

Koschnick: Ruska politika, ki se omejuje samo na pogajanja in popuščanje Srbom, za nas ni sprejemljiva. Menim, da moramo vsekakor iskati nove načine za pogajanja.

SPIEGEL: Ampak kako naj se človek pogaja, ko pa vse strani, vpletene v bosansko vojno, stavijo le na vojaško rešitev? Ali se vam ne zdi, da smo prisli do točke, ko se morajo modre celade umakniti iz Bosne?

Koschnick: Upam, da bodo mirovne sile ZN ostale v Bosni. Vendar nisem prepričan, da se bo to tudi zgodilo. Če se

nobena stran ni več pripravljena pogajati o miru, potem Unprofor na Balkanu nima več kaj iskati. Modre celade nimajo mandata in tudi ne vojaških sredstev, da bi s silo locile sovražne čete. Če to želimo, moramo ustanoviti vojaško zvezo in se sprijazniti z vlogomene od strani v vojni. Vendar se sprašujem, katera zahodna država je pripravljena to sprejeti.

SPIEGEL: Govorite o straneh v vojni, kot da ne bi bilo agresorja?

Koschnick: ZN govorijo o straneh v vojni.

SPIEGEL: Ali je to tudi vaše mnenje?

Koschnick: Pravim, da so agresorji na Balkanu Srbi, vendar narod, ki na Balkanu najbolj trpi, so zagotovo Muslimani...

SPIEGEL: In tako bo ostalo pri starem tudi po londonskih sklepih?

Koschnick: Če se bo tako zdelo ljudjem iz Bosne, potem po londonskem zasedanju za nas ni več mesta na Balkanu.

SPIEGEL: Kaj pomeni to za vas kot zastopnika EU v Mostarju?

SPIEGEL: Če se bo to zgodilo, se bom s težavo

pogajal z muslimansko ali hrvasko stranjo, saj mi bosta upravičeno odvrnili, da odločitve Zahoda koristijo povzročitelju nasilja. Verjamem, da lahko Evropa se vedno pomaga pri vzpostavitvi taksnega reda, v katerem bodo lahko ljudje svobodno živeli drug z drugim, ne pa - po udarjam - drug ob drugem.

SPIEGEL: Kaksno naj bi bilo po vašem mnenju to življenje »drug z drugim« v Bosni?

Koschnick: Idealna rešitev bi bila zveza Hrvatov, Muslimanov in Srbov. V sodelovanje Srbov v tej zvezi tudi jaz že nekaj časa ne verjamem. Največ, kar lahko dosežemo, je, da okrepimo federacijo med Muslimani in Hrvati, tako da jim gospodarsko pomagamo.

SPIEGEL: Zakaj stavite svoje karte na gospodarje vojne, kot je hrvaški predsednik Tudman, ki je se pred enim letom in pol skupaj s Srbi vodil osvajalno vojno proti Bosni?

Koschnick: Moji pogovori v prejšnjem tednu s Tudmanom in bosanskim predsednikom Izetbegovićem so mi dokazali, da imata danes oba predstavnika ista prepričanja. Med Zagrebom in Sarajevom ni nasprotovanj.

SPIEGEL: Mnogi na Zahodu menijo, da ima ključ do miru v rokah srbski predsednik Milošević.

Koschnick: Menim, da gre za igro, ki jo vodi Milošević in vojaško vodstvo bosanskih Srbov na Palah. General Mladić je le povezovalni člen.

SPIEGEL: Proti generalu Mladiću je mednarodno sodišče v Haagu uvedlo preiskavo.

Koschnick: Menim, da ne bi smeli tako razsojati. Vse strani na Balkanu so zagrešile vojne zločine. Z nekom, kot je denimo Milošević, se ne moremo pogajati o miru in mu hkrati groziti s sodiščem.

SPIEGEL: Torej naj se zaradi koristi odpovemo pravnemu preganjanju?

Koschnick: Nekatere zahodnoevropske države se vedno menijo, da je najboljšje jamstvo za mir na Balkanu močna Srbija. Menda ne verjamete, da te države razmišljajo o tem, da bi Miloševića postavile pred sodišče.

SPIEGEL: Ali prebivalci Mostarja cutijo do vas odpor, ker ste Nemec? Ali se v mestu, kjer živijo Hrvati in Muslimani, sovražstvo povečuje ali morda opazate

znamenja, ki vlivajo upanje na spravo?

Koschnick: V posameznih primerih je zaznati sovražstvo, ko je na primer žrtev vojne otrok. Ampak o sovraštvu, ki izhaja iz družbene strukture, kot ga poznamo na Zahodu, ne moremo govoriti. Ljudje hočejo le vedeti: kako dolgo bo Zahod opazoval njihovo- oni trpljenje?

SPIEGEL: In kako jim odgovorite?

Koschnick: Moramo jim jasno povedati, kaj lahko Zahod naredi in česa ne. Svoje resolucije in obljube moramo izpolnjevati, da se ne bi vedno izkazali za »papirnate tigre«. In ne smemo si več opravičevati, da smo prepozno ukrepali. Tako bomo ostali vsaj verodostojni.

SPIEGEL: Natančno eno leto ste v Mostarju. Ali boste to obletnico proslavili?

Koschnick: Ne, jaz ne proslavljam. Ne bo sprejemov in povabil. Nihče se ni uspelo odpraviti miselnih ovir v glavi, kinas ločijo.

Vedno grem na obe strani razdeljenega mesta, saj moram skrbeti za ljudi iz Mostarja. (Telefoto: AP)

FRANCOSKO-AFRIŠKI ODNOSI

Chiracovo romanje je simbol sloge

Razvojno pot Črne celine je treba spoštovati

ABIDŽAN - Francija bo tudi pod vodstvom predsednika Jacquesa Chiraca od svojih nekdanjih afriških kolonij zahtevala, da razvijajo demokracijo in načela tržnega gospodarstva. Čeprav skuša predsednik ustvariti videz, da si prizadeva za tesne stike z nekaterimi afriškimi državami, nekateri vendarle menijo, da odnosom z državami, nekdanjimi kolonijami, namenja preveč pozornosti, saj ne gre pričakovati francosko-afriškega »družinskega« sožitja.

Med svojo prvo svetovno turnejo, v okviru katere se je srečal tudi s predsedniki Slonokošcene obale, Gabona in Senegala, je kazal zadovoljstvo, da lahko seže v roke ljudem, ki jih pozna že desetletja. Afriški voditelji vidijo v francoskem predsedniku naslednika de Gaullove politike. »Sem med tistimi, ki so prepricani, da Afriki revščina, lakota in bolezni niso usojene,« je v petek med obiskom Slonokošcene obale izjavil Chirac. Čeprav je kazal naklonjenost do gostiteljev, so njegovi spremljevalci vedno znova poudarjali, da francosko pomoč pogujujejo s pravilnim političnim in gospodarskim vodenjem države. Na sprejemu, ki jo je Chiracu priredila francoska skupnost, je francoski predsednik obtožil bogate države - med njimi ZDA -, ker niso pripravljene revnim dovolj pomagati pri razvoju.

»Ni treba posebej poudarjati, da bi se morali v primeru neoblikovanih pogojev za dodeljevanje pomoči afriškim državam tukajsnji

prebivalci odseliti v države, ki sodijo v skupino bogatih,« je izjavil Chirac. Afriški voditelji so njegovo izjavo podprli: beninski predsednik Nicephone Soglo je obisk grobnice pokojnega predsednika Felixa Houphouët-Boignyja petih zahodnoafriških voditeljev in Chiraca označil za nekakšno »romanje«.

»Gre za simbolično dejanje, ki kaže, da je francosko-afriška družina spet slozna,« je izjavil Soglo. »Chirac je obljubil, da se bo zavzel za nas tudi na srečanjih z drugimi državniki,« je po sestanku s Chiracom novinarjem povedal predsednik Burkine Faso Blaise Compaore. Francoski predsednik je začel svoj obisk v Maroku, kjer se je sestal tudi s kraljem Hasanom, nekoč prijateljem pariških politikov, s katerim so se zaradi spora glede clovekovih pravic odnosi ohladili v času socialistične vlade Francoisa Mitteranda. Prijateljsko vzdusje je skalil le predsednik Malijsa Alpha Oumar Konare, ki ni prišel v Senegal, kjer naj bi se sestal s

Chiracom; verjetno se mu je zdelo ponizajoče, da je bil sestanek sklican v nekdanji prestolnici francoske Zahodne Afrike. Po mnenju nekoga diplomata je prišlo do izmenjave ostrih besed v Gabonu med Chiracovim srečanjem s kamerunskim predsednikom Paulom Biyo. Francoski viri so poročali, da sta se predsednika pogovarjala predvsem o političnih in gospodarskih reformah. Več let Francija ni hotela zvisati plač državnim uslužbencem v državah, v katerih je bilo gospodarstvo ohromljeno zaradi visoke vrednosti afriškega franka in so obdržali delo sele po groznjah Svetovne banke. Do prvih sprememb je prišlo septembra 1993, ko je Francija zagrozila z ukinitvijo podpore državam, ki nočejo spoštovati programov Mednarodnega denarnega sklada (MDS). Januarja prihodnje leto je afriški frank devalvirал za 50 odstotkov, zato je bil prizadet finančni sistem, ki je veljal vse od leta 1948.

Chirac je bil med svojim obiskom optimističen glede prihodnosti afriških držav. »Afrika se mora razvijati po lastni poti, ki mora biti spoštovana. Je v procesu uveljavljanja zakonov na vseh področjih in razvoj bo izpleljala do konca,« je se izjavil Chirac.

Thalia Griffiths, Reuter

ANALIZA

Britanci plačujejo dva premiera

Mnogi pričakujejo božično vojno za oblast med Majorjem in Heseltinom

LONDON - Kdo vlada Britancem - premier John Major ali drugi clovek v vladi, Michael Heseltine? Vladni kronisti skušajo na to vprašanje odgovoriti, odkar je Major v začetku meseca prevetrl in na novo oblikoval svoj kabinet ter Heseltina imenoval za državnega sekretarja in svojega namestnika.

Odkritje, da ima Heseltine dvakrat večjo sobo kot premier in ključne zadnjih vrat na Downing Streetu 10, sprožajo najrazličnejše govorice o dogajanju v Whitehallu. Mnogi pravijo, da so Heseltinovi uradi na Downing Streetu 10a. Zato morda ne preseneča pisanje časnika Sun, da naj bi Heseltine prevzel oblast že do božiča. »Prijatelji pravijo, da si je sestavil dnevni red za prihodnjih šest mesecev in da bo kmalu zamenjal Majorja, ki bo ostal le nekakšna figura v ozadju,« je poročal Sun.

Major je izrazil upanje, da bo karizmatični Heseltine izboljšal koordinacijo in predstavitev vladne politike do naslednjih splošnih volitev, ki naj bi bile maja leta 1997. Znano je, da ni Heseltine nikoli skrival ambicij po premierskem položaju, sedajni premier pa ga je nagradil, ker je svoje somisljenike pred glasovanjem o predsedniku konservativne stranke prepričeval, naj glasujejo za Majorja, ne desničarja Johna

Redwooda. Heseltine, ki je »pomagal« tudi pri padcu premierke Margaret Thatcher leta 1990, bi po vsej verjetnosti sam kandidiral za predsednika stranke, če bi rezultati raziskav javnega mnenja Majorju napovedovali neuspeh. Član manjšinskih liberalnih demokratov Malcolm Bruce meni, da ima Heseltine veliko prednost, saj mu je po dveh letih približno tisoč uslužbencev, kar je dokaz več, da je moral Major plačati visoko ceno za svoj obstoj.

»Heseltine ima večji urad kot premier. V tej tekmi bo Major čez nekaj mesecev pristal tam, kjer so že zdaj drugi skrajneži,« je izjavil Bruce, ki je v parlamentu postavil vprašanje, zakaj ima Heseltine v svojih uradih na voljo deset telefonskih linij in sedem računalnikov. »Za vsakega podrejenega je porabil dodatnih 75 funtov, zato bodo davkoplačevalci jezni, ko bodo spoznali, da plačujejo dva premiera,« je razburjeno izjavil Bruce.

Heseltine, ki ga časopisje imenuje »levji kralj«, ne Tarzan, ni po nepotrebnem rabil svoje energije. Časopisi pišejo, da je minister za notranje zadeve Michael Howard zagrozil z odstopom, potem ko je Heseltine, ki se je smel vtikati v vladne resorje, prestopil tudi prag njegovega področja. Major je Heseltina nedavno imenoval za predsednika močne vladne komisije, ki bo vzela pod drobnogled britansko industrijsko politiko in konkurenčnost industrije, zato si je pridobil vpliv v velikem številu vladnih resorjev. Če je levji kralj res postal pretendent za prestol, hočejo njegovi obrekovalci zvedeti, ali je v zakulisju odločil o delovanju večjega števila vladnih komisij kot premier Major in odvzel pristojnosti celo Tonyju Newtonu, vodji spodnjega doma (House of Commons).

»Ni ne zmagovalcev ne porazenec; različne govorice se pojavljajo le zato, ker se med dolgimi parlamentarnimi počitnicami, ki trajajo do oktobra, na političnem prizorišču ne dogaja nič pomembnega,« je izjavil tiskovni predstavnik Downing Streeta 10 - ne s številke 10a.

Alan Wheatley, Reuter

15...

... odstotkov podpore je v zadnjih dveh mesecih izgubil maja izvoljeni francoski predsednik Jacques Chirac, kar je po oceni politologa Jeana Luca Parodija, svetovalca javnomnenjskega raziskovalnega instituta IFOP, »brez primere v obdobju pete republike«. Anketa Ifopa, ki jo je v nedeljo objavil teden Le Journal du Dimanche, kaže, da je Chirac julija izgubil deset odstotnih točk predvsem zaradi odločitve vlade, da obnovi jedrske poskuse. Ze junija se je priljubljenost novega predsednika zmanjšala za pet odstotkov, zdaj pa je padla že pod 50 odstotkov. Po rezultatih ankete je s predsednikom zadovoljnih 44 odstotkov Francozov, od tega jih je devet »zelo zadovoljnih«, 35 odstotkov pa »se kar«. Po prejšnjih anketah je bilo s Chiracom zadovoljnih 55 odstotkov vprašanih, maja pa celo 59. Predsednik je celo manj priljubljen kot premier Alain Juppé, s katerim je zadovoljnih 51 odstotkov Francozov, njegova priljubljenost pa se je po zadnjih rezultatih zmanjšala le za štiri odstotke. Čeprav končni račun za Chiraca ni negativen, se je število nezadovoljnih zvišalo s pet na 36 odstotkov, konec maja je bilo s predsednikom nezadovoljnih 22 odstotkov vprašanih, 20 pa se jih ni opredelilo. 28 odstotkov (prej 27) vprašanih je nezadovoljnih s politiko premiera Juppéja, vendar pa je v primerjavi s prejšnjo anketo izgubil osem točk. Analitiki menijo, da rezultati kažejo razočaranje Francozov predvsem zaradi gospodarskih in socialnih razmer. Po pisanju tednika Journal du Dimanche naj bi bili vprašani predvsem nezadovoljni z vlado prav zaradi njene odločitve, da obnovi jedrske poskuse. (AFP)

JAPONSKA / PO VOLITVAH

Socialistom se majejo tla pod nogami

Murajama napovedal boj za ohranitev premierskega stolčka

TOKIO - Čeprav je na nedeljskih delnih volitvah za zgornji dom parlamenta Socialistična stranka doživela poraz, je Tomi Murajama napovedal boj za ohranitev svojega položaja; vendar politični analitiki napovedujejo, da bo socialistom kmalu zmanjkalo moči.

Murajama si prizadeva za obstoj koalicije, vendar izidi anket opozarjajo, da bosta iz sedanjih najvplivnejših japonskih političnih strank nastali dve konservativni stranki. Zgornji dom parlamenta, za katerega so potekale volitve za polovico sedežev, ima omejene pristojnosti in ne more izbirati premiera. Sedanje »nenavadno« vladno koalicijo sestavljajo socialisti, konservativna Liberalnodemokratska stranka (LPD) in malostevilna stranka Sakigake. Murajama je sicer porazenec, vendar ima še vedno dovolj moči, da ohranja

svoj položaj, čeprav so volitve nesporno pokazale, da so Japonci naveličani politike. O tem pričajo pisma bralcev v časnikih, v katerih se večina zavzema za splošne volitve. Zagovarjajo jih tudi poslovneži, naveličani različnih koalicij, zato zahtevajo močno vlado. »Najpomembnejše je ustaviti politično zmedo, zato mora čim prej priti do volitev v spodnji dom,« je izjavil neki član vplivnega gospodarskega lobija, Japonske federacije gospodarskih organizacij Keidanren. Zmagovalka nedeljskih volitev je stranka Sinsinto, ki je de-

cembra lani nastala iz devetih političnih formacij, naslednic LDP, in stranke, ki jo podpirajo budisti. Stranka Sinsinto, ki je dobila skoraj toliko sedežev kot Liberalnodemokratska stranka, predlaga tudi reorganizacijo gospodarstva. V njej so nekateri politiki, ki so leta 1993 od LDP po starih desetletjih nepretrganega vladanja prevzeli oblast. Nekateri politični analitiki menijo, da nedavne volitve kažejo na izoblikovanje politike, ki jo bosta vodili stranka Sinsito in Liberalnodemokratska stranka. Njen predsednik, nekdanji premier Tosiki Kaifu, ne vidi razlogov za podporo vladi premiera, cigar stranka je izgubila večino sedežev v zgornjem domu parlamenta.

Sebastian Moffett, Reuter
Telefoto: AP

FRANCIJA / ONESNAŽEVANJE OKOLJA

Parižanom zmanjkuje čistega zraka

Mestne oblasti razmišljajo o omejitvah vožnje z avtomobili, vlada pa o strožjem zakonu

PARIZ - Francoskim voznikom se zaradi visoke stopnje onesnaženosti zraka z izpušnimi plini pišejo slabi časi, saj v večini francoskih mest razmišljajo o omejitvi vožnje po mestu. Pariski zupan Jean Tiberi se je v sredo zavzel za srečanje predstavnikov francoskih mest, ker zahteva novoustanovljeni tako imenovani »odbor za varovanje žrtev onesnaženja« takojšnje ukrepanje, saj je zrak v prestolnici zaradi izpušnih plinov že tako onesnažen, da je potreben »zdravljenja«.

»Prisel je cas, ko je treba ustanoviti tovrstno gibanje,« je izjavil Jean Luc Delarue, eden od voditeljev upravnega odbora. Več sto njegovih somisljenikov je pretekli konec tedna v protest proti naraščanju prometa z maskami na obrazu kolesarilo po Parizu; nekateri pa so novega zupana Tiberija obtožili, da hoče otroke »umoriti« s slabim zrakom.

Ministrica za okolje Corinne Lepage je priznala, da je postal zrak v Parizu v zadnjih letih tako onesnažen, da je treba prebivalce opoza-

se dodala. Pariska policija meni, da s prepovedjo vožnje v najbolj kritičnih urah ne bi bistveno izboljšali razmer, saj se vremenske razmere lahko zelo hitro spremenijo, na primer, če zapiha veter. Manjšo onesnaženost bi lahko dosegli le, če bi po cestah vozilo več avtomobilov z dizelskim motorjem in vgrajenimi čistilnimi napravami. Ljudi, ki prihajajo v mesto iz krajev v okolici Pariza, bi bilo treba prepričati, naj se po mestu raje vozijo z javnimi prevoznimi sredstvi.

Stopnja onesnaženosti zraka v francoski prestolnici je med najbolj onesnaženimi med evropskimi velenostmi, vendar ne tako kot na primer v Atenah ali Milanu. Mestne in lokalne oblasti v Franciji so zaskrbljene, ker je zadnja leta zrak onesnažen ob določenih vremenskih ra-

zmerah; nedolgo tega so ljudje v večjih mestih dihalni umazan zrak zaradi vročinskega vala, mnogo prebivalcev pa se je pritoževalo zaradi vnetja grla in oči. Navadno imajo najhujše težave starejši ljudje. Po podatkih pariških zdravstvenih oblasti se v času najhujše onesnaženosti številni ljudi, ki se zatečejo pomoč v bolnišnice, poveča tudi za dvajset odstotkov. Na ministrstvu za okolje poudarjajo, da je lani onesnaženost zraka v francoskih mestih presegla zgornjo dovoljeno mejo tisočtristokrat, v prejšnjih letih pa 357-krat. Po besedah Corinne Lepage ministrstvo pripravlja osnutek zakona, s katerim bi lahko odkrili in nadzorovali najhujše onesnaževalce, prebivalce pa pravčasno seznanjali z zbranimi podatki.

Irwin Arieff, Reuter

NOGOMET / PO KONCU COPE AMERICA

Zadovoljni samo v ekipi Urugvaja

Drugače so nad prvenstvom razočarani prav vsi - Cene vstopnic odbile gledalce

MONTEVIDEO - Je kaj novega pod soncem? Da. Urugvaj je osvojil 30. Pokal Amerike, presenečenje pa predstavlja dejstvo, da ga je osvojil proti svetovnim prvakom Brazilcem, ki so resda nastopili v precej spremenjeni (eksperimentalni) postavi, a so bili skupaj z Argentino vendarle favoriti tudi v Urugvaju.

Razen domaćih navijačev in seveda igralcev je Pokal Amerike razočaral prav vse. Organizatorji so obupani zaradi katastrofalno slabe prodaje vstopnic; seveda, ko pa je najcenejša stala skoraj 30 dolarjev, kar je zasoljeno celo za naše razmere, za južnoameriške pa sploh nepojmljivo. Fina le ni bil razprodan, Urugvajci so do finalne tekme imeli skromnih 30 tisoč navijačev, tujih gostov pa sploh ni bilo, čeprav je Urugvaj stisnjen med Brazilijo in Argentino.

Evropski strokovnjaki, ki

so se podali v Južno Ameriko, da bi odkrili kaj novega, so iz Montevidea odleteli z dolgim nosom. Taktičnih zanimivosti ni bilo, igralce, vredne nakupa, pa bi lahko presteli na prste ene roke. Nasploh najboljši je bil gotovo brazilski levi branilec Roberto Carlos, ki se je že nastanil pri Interju. Soliden je bil tudi srednji branilec Urugvaja Moas, žalostno in nenavadno pa je, da se ni prerinil v ospredje nihce od mlajših veznih igralcev in napadalcev, ampak so glavno breme v teh vlogah še vedno nosili stari mački in že dobro poznani obrazi.

Velikih sprememb v primerjavi s prejšnjo izvedbo tudi med reprezentancami ni bilo. Venezuela se je se enkrat izkazala za nepopravljivo Pepelko. Čile (brez Zamorana) in Peru ne dajeta golov, čeprav igrajo slednji na pogled lepo. Ekvador je zadnjič igral doma

in polfinala seveda ni mogel ponoviti, Mehika pa je potrdila pesimistične napovedi in glava trenerja Mejije Barona že pada. Z uvrstitvijo v četrtfinale in igro je presenetil Paragvaj, ki ga je vodil Ladislav Kubala, zelo zadovoljna pa sta lahko tudi »mala finalista« ZDA in Kolumbija. Prvi so potrdili stalen napredek ameriškega nogometa, drugi pa so dosegli največji uspeh v svoji zgodovini. Ostaja velika trojica: porazenca seveda ne moreta biti zadovoljna, Urugvaj pa je po izločitvi iz zadnjega svetovnega prvenstva spet vstopil v svetovno elito. Toda domaća (mimogrede, zelo slaba) igrišča, 11-metrovke, precej okrnjeni Brazilci in Argentinci. Koliko velja uspeh Francescolija in tovarisev?

ZLATA KNJIGA: '17 - Urugvaj, '19 - Brazilija, '20 - Urugvaj, '21 - Argentina, '22 - Brazilija, '23 - Urugvaj,

Kapetan urugvaja Francescoli s pokalom (AP)

'24 - Urugvaj, '25 - Argentina, '26 - Urugvaj, '27 - Argentina, '29 - Argentina, '37 - Argentina, '39 - Peru, '42 - Urugvaj, '47 - Argentina, '49 - Brazilija, '53 - Paragvaj, '55 - Argentina, '57 - Argentina, '59 - Argentina, '63 - Bolivija, '67 - Urugvaj, '75 - Peru, '79 - Paragvaj, '83 - Urugvaj, '87 - Urugvaj, '89 - Brazilija, '91 - Argentina, '93 - Argentina, '95 - Urugvaj.

NAJBOLJSI STRELCI: Luis Garcia (Meh - 3 iz 11-metrovke) in Batistuta (Arg - 1) 4. Otero (Uru), Tulio (Bra), Rincon (Kol), Balbo (Arg) Wynalda (ZDA - 1) 3.

NAJBOLJŠA ENAJSTERICA: Battaglia (Par); Aldair (Bra), Moas (Uru), Lallas (ZDA), Roberto Carlos (Bra); Del Solar (Peru), Juninho (Bra), Simeone (Arg); Asprilla (Kol), Batistuta (Arg), Balbo (Arg). (D. K.)

FORMULA INDY / CLEVELAND

Jacques Villeneuve izkoristil priložnost

CLEVELAND (STA/AP) - Kanadčan Jacques Villeneuve je zmagal na dirki formule indy v Clevelandu (v ameriški zvezni državi Ohio), kar je njegova četrta letosnja zmaga, s katero je se povečal vodstvo v točkovanju serije. Drugi je bil American Bryan Herta in tretji njegov rojak Jimmy Vasser.

Villeneuve je bil se dva kroga pred koncem dirke na tretjem mestu Andrettijem in Herto, ki je skušal Andrettija prehiteti, vendar sta pri tem trčila in Villeneuve, ki je v ozadju cakal na razplet, ju je obsel in zmagal.

Vrstni red: 1. Jacques Villeneuve (Kan, reynard ford-cosworth) 90 krogov, povprečno 208.18 km/h, 2. Bryan Herta (ZDA, reynard ford-cosworth) 90, 3. Jimmy Vasser (ZDA, reynard ford-cosworth) 90, 4. Bobby Rahal (ZDA, lola mercedes-benz) 90, 5. Danny Sullivan (ZDA, reynard ford-cosworth) 90, 6. Robby Gordon (ZDA, reynard ford-cosworth) 90, 7. Michael Andretti (ZDA, lola ford-cosworth) 90; skupno: 1. Villeneuve 138, 2. Rahal 106, 3. Gordon 99, 4. Andretti 96, 5. Paul Tracy 78.

Vratar Urugvaja Fernando Alvez je obranil strel Pereire z 11m in odločil zmagovalca

KOLESARSTVO / PO PETI ZAPOREDNI ZMAGI NA TOURU

Miguel Indurain še naprej v središču pozornosti

PARIZ - Kolesarski kralj Miguel Indurain je po peti zaporedni zmagi na Touru še vedno v središču pozornosti. Tako so v nedeljo zvečer na spanškem veleposlaništvu v Parizu v njegovo čast pripravili sprejem, na katerem je bila poleg nekate-

rih članov vlade navzoča tudi princesa Elena, Miguel pa je vse zbrane presenetil z izjavo, da bo kmalu postal očka.

Petkratna zmaga na Touru ni ostala neopazena tudi članom Mednarodnega olimpijskega komiteja, ki je Špancu vce-

raj za skromnosti, zgledno obnašanje in fair play podelil olimpijsko odlikovanje. O Indurainu pa sta spregovorila tudi Belgijec Eddy Merckx in Francoz Bernard Hinault, ki sta poleg pokojnega Jacquesa Anquetila oba petkratna zmagovalca kolesarske dirke po Franciji. Strinjata se, da lahko 31-letni Indurain svojim petim zaporednim zmagam doda vsaj še eno ali dve. »Menim, da je dovolj dober, da doseže še sesto ali celo sedmo zmago na Touru. Ko sem sam zadnjič zmagal, mi je bilo 29 let, toda tedanjega časa ni moč primerjati z razmerami, kakršne vladajo zdaj. Miguel je star 31 let, vso sezono pa se pripravlja za nastop na Touru in na ta način se bo gotovo še nekaj časa obdržal v vrhu,« je dejal

Merckx, medtem ko Hinault menil, da je pred Indurainom še dolga pot, če le ne bo imel težav z zdravjem ali s poškodbami.

Indurain, ki ga kritizirajo, da ga zdaj zanima samo še Tour, o številu prihodnjih zmag ne premislja. »Za zdaj nacrtnjem cilje samo za eno leto naprej. Morda bo kdaj v prihodnje drugače, gotovo pa si želim zmagati tudi cestno dirko za svetovno prvenstvo, prav tako pa tudi kaksno klasično enodnevno dirko.« Španec je se dejal, da namerava nastopiti tudi na olimpijskih igrah v Atlanti, kjer bodo prvič sodelovali tudi profesionalni kolesarji. O svojih tradicionalnih uspehih na kronometrih je dejal: »Letos so prav vsi tekmovalci močno izboljšali

Na španski ambasadi v Parizu je Indurain s torto proslavil veliko zmago (AP)

svoje vožnje na kronometrskih preizkušnjah. To velja tako za fizično pripravo kot za opremo in kakovostna razlika je zdaj precej manjša. Švicar Tony Rominger je svetovni prvak v vožnji na eno uro, a na posamičnem kronometru je dvakrat doživel poraz.«

Miguel je spregovoril tudi o nesreči Fabia Cartellija, ki je zaznamovala letošnji Tour. »To je bil hud udarec za vse. Izgubili smo kolega in potem stvari niso bile več taksne kot prej. Vzdusje v karavani je bilo moreče in nismo več zbijali sal in se zabavali kot dotlej.«

Na koncu je Indurain spregovoril še o nasprotnikih in dejal, da je Francoz Laurent Jalabert, ki se je letos iz sprinterja prelevil v popolnega kolesarja, človek prihodnosti in s tem namignil, da bo boj za morebitno sesto ali celo sedmo zmago čedalje bolj negotov.

NOVICE

Francija - Svet 31:36 (16:19)

SAINT DENIS (STA/AFP) - V prijateljski rokometni tekmi so svetovni prvaki Francozi v Saint Denisu izgubili proti Selekciji sveta z 31:36 (16:19). Pred šest tisoč gledalci sta tekmo sodila Norvezana Hogsnes in Oie. Za Francoze je dal šest golov Gardent, Richardson pa štiri, pri Selekciji sveta pa sta bila petkrat uspešna Šveda Hajas in Andersson ter naturalizirani Španec Dusebajev.

Schumacher: »S Hillom se o zasebnih stvareh nimam kaj pogovarjati«

KERPEN (dpa) - Michael Schumacher je včeraj na novinarski konferenci v Kerpnu opredelil svoje rivalstvo z Damonom Hillom. Na športnem področju si svetovni prvak v formuli 1 zeli dobre odnose z Angležem, toda njun osebni odnos se naprej ostaja hladen. »Da bi sedel z njim za isto mizo in se pogovarjal o zasebnih zadevah, bi težko prenesel. Tako je zamoren. S takšnim človekom ne morem početi veliko,« je povedal Schumacher. Nemec je tudi poudaril, da si se ne beli glave z vprašanje, za katero moštvo bo tekmoval v prihodnjem letu. »Poskusal sem že, vendar ni še nobenih rezultatov. Trenutno sem srečen pri Benettonu. Pri drugih ekipah bi se moralo ujemati veliko stvari, da bi se preselil k njim,« je menil svetovni prvak.

Odlikovanje za Vladimirja Smimova

ALMA-ATA (dpa) - Kazahstanski predsednik Nazarbajev je Vladimirja Smimova, olimpijskega zmagovalca iz Lillehammerja na 50 km in trikratnega svetovnega prvaka iz Thunder Baya, odlikoval z najvišjim državnim odlikovanjem. Kot poročar ruski športni casnik Sovjetskih Sport, je Smimov prejel tudi odlikovanje Mednarodnega olimpijskega komiteja kot najboljši športnik v letu 1994. Smučarski tekač od leta 1991 trenira v Sundsvallu na Švedskem, nastopa pa za Kazahstan, v njegovem rojstnem mestu Scučinsk pa so pred kratkim odprli smučarsko središče z njegovim imenom.

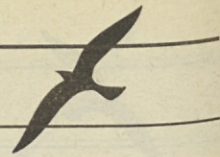
Žreb osmine finala pokala Intertoto

NYON (STA) - V švicarskem Nyonu so izzrebal pare osmine finala nogometnega pokala evropske nogometne zveze (UEFA) Intertoto.

Pari osmine finala: A: 1. FC Köln (Nem) - Tyrol Innsbruck (Avt), B: Girondins Bordeaux (Fra) - Eintracht Frankfurt (Nem), C: Bayer Leverkusen (Nem) - Odense BK (Dan), D: Bursaport Kulubu (Tur) - Ofi Kreta (Grč), E: FC Aarau (Švi) - Karlsruhe (Nem), F: SC Heerenveen (Niz) - Farul Constanta (Rom), G: Ceahlau Piatra Neamt (Rom) - Metz (Fra), H: Strasbourg (Fra) - Vorwärts Steyr (Avt). V osmini finala je le ena tekma, prvonapisani klub je gostitelj, tekme pa bodo na sporedu 29. in 30. julija. Četrtfinalne tekme bodo 2. avgusta, tekme pa se bodo pomerili samo enkrat: 1. zmagovalac A - zmagovalac C, 2. zmagovalac B - zmagovalac F, 3. zmagovalac G - zmagovalac H, 4. zmagovalac D - zmagovalac E; - polfinale (za predtekmovanje pokala UEFA): zmagovalac 1 - zmagovalac 3, zmagovalac 4 - zmagovalac 2. Prvi tekmi bosta 8. avgusta, povratni pa 22. avgusta.

Rominger vodi, Indurain tretji

PARIZ (STA/AFP) - Na najnovejši kolesarski računalniški lestvici UCI (Union cycliste internationale) se vedno vodi Švicar Tony Rominger, drugi je Francoz Laurent Jalabert, tretji pa Španec Miguel Indurain. Lestvica UCI: 1. Tony Rominger (Švi) 3272 točk, 2. Laurent Jalabert (Fra) 2070, 3. Miguel Indurain (Špa) 1931, 4. Alex Zülle (Švi) 1541, 5. Claudio Chiappucci (Ita) 1529, 6. Jevgenij Berzin (Rus) 1268, 7. Johan Museeuw (Bel) 1228, 8. Maurizio Fondriest (Ita) 1223, 9. Francesco Casagrande (Ita) 1016, 10. Pascal Richard (Švi) 954, 11. Gianluca Bortolami (Ita) 953, 12. Andrej Cmil (Rus) 911, 13. Lance Armstrong (ZDA) 864, 14. Richard Virenque (Fra) 856, 15. Vjaceslav Jekimov (Rus) 805, 16. Rolf Sörensen (Dan) 702, 17. Dzamolidin Abdusaparov (Uzb) 701, 18. Christopher Boardman (VBr) 689, 19. Davide Rebellin (Ita) 687, 20. Pjotr Ugrjumov (Rus) 686.

NOVICE

Nove obtožbe za Grobbelaarja

SOUTHAMPTON - Policija iz Hampshira je obtožila vratarja Southamptona Brucea Grobbelaarja, vratarja Wimbledona Hansa Segersa in napadalca Aston Ville Johna Fashanuja, da so sodelovali pri dogovarjanju rezultatov za nekatere tekme v angleškem nogometnem prvenstvu. Ob trojici nogometašev so obtožbe zadevale tudi Fashanujevo ženo Melisso Kassamapsi in malezijskega poslovneža Heng Suam Lima. »Imamo dokaze, da so dobili oziroma dali denar, da bi vplivali na rezultate nekaterih tekem,« je izjavil policijski nadinspektor Peter Long. Grobbelaarju grozijo se stiri obtožnice (za se ne specificirana kazniva dejanja), Fashanuju dve in Segersu se ena. Vseh pet je na svobodi po plačilu kavcije, sodni proces pa naj bi se začel 11. oktobra. Policija je začela s preiskavo novembra lani, ko je britanski dnevnik The Sun objavil izjave bivšega Grobbelaarjevega poslovnega sodelavca Chrisa Vincenta, ki je vratarja Zimbabweja obtožil, da je od neke azijskega organizacije, ki se je ukvarjala z nogometnimi stavami, dobil denar za vplivanje na rezultat nogometne tekme. Vincent je trdil, da je Grobbelaar v tem kriminalnem poslu sodeloval vseh trinajst let, kolikor casa je branil za Liverpool, in ga nadaljeval tudi po selitvi v Southampton.

Muster prehitel Beckerja

MONTE CARLO (STA/AFP) - Na najnovejši računalniški lestvici ATP se vedno vodita Američana Andre Agassi in Pete Sampras, na tretjem mestu pa je po novem avstrijski tenisač Thomas Muster, ki je prehitel Nemca Borisa Beckerja. Peti je American Michael Chang, šesti Rus Jevgenij Kafelnikov, sedmi Hrvat Goran Ivanisevič, osmi Južnoafričan Wayne Ferreira, deveti Nemec Michael Stich, deseterico pa zaključuje Spanec Sergi Bruguera. Med dvojicami vodita Nizozemca Paul Haarhuis in Jacco Eltingh.

Lestvica ATP: 1. Andre Agassi (ZDA) 5176 točk, 2. Pete Sampras (ZDA) 3834, 3. Thomas Muster (Avt) 3667, 4. Boris Becker (Nem) 3598, 5. Michael Chang (ZDA) 3025, 6. Jevgenij Kafelnikov (Rus) 2676, 7. Goran Ivanisevič (Hrv) 2621, 8. Wayne Ferreira (JAR) 2377, 9. Michael Stich (Nem) 2166, 10. Sergi Bruguera (Spa) 2155, 11. Marc Rosset (Svi) 2069, 12. Magnus Larsson (Svi) 1840, 13. Jim Courier (ZDA) 1708, 14. Richard Krajicek (Niz) 1673, 15. Stefan Edberg (Sve) 1565, 16. Alberto Berasategui (Spa) 1519, 17. Andrej Medvedjev (Ukr) 1487, 18. Todd Martin (ZDA) 1465, 19. Thomas Enqvist (Sve) 1433, 20. Jacco Eltingh (Niz) 1291, 21. Alex Corretja (Spa) 1221, 22. Paul Haarhuis (Niz) 1151, 23. Jonas Bjorkman (Sve) 1135, 24. Andrea Gaudenzi (Ita) 1104, 25. Karel Novacek (Ces) 1087, 26. Mark Woodforde (Avs) 1024, 27. David Wheaton (ZDA) 993, 28. Alberto Costa (Spa) 993, 29. Arnaud Boetsch (Fra) 962, 30. Javier Frana (Arg) 942; dvojice: 1. Paul Haarhuis (Niz) in Jacco Eltingh (Niz) 4442, 3. Mark Woodforde (Avs) 3826, 4. Todd Woodbridge (Avs) 3779, 5. Jonathan Stark (ZDA) 2745.

Muster med tenisači zaslužil največ

MONTE CARLO (STA/Hina) - Avstrijec Thomas Muster je z zmago na teniskem turnirju v Stuttgartu povečal letos zaslužen vsoto denarnih premij na 1.727.229 dolarjev. Za njim sta največ denarja priigrala Američana Pete Sampras (1.382.116 dolarjev) in Andre Agassi (1.334.241).

Lestvica zaslužkov: 1. Thomas Muster (Avt) 1.727.229 dolarjev, 2. Pete Sampras (ZDA) 1.382.116, 3. Andre Agassi (ZDA) 1.334.241, 4. Jevgenij Kafelnikov (Rus) 954.046, 5. Boris Becker (Nem) 858.608, 6. Goran Ivanisevič (Hrv) 786.732, 7. Michael Chang (ZDA) 719.300, 8. Wayne Ferreira (JAR) 668.586, 9. Magnus Larsson (Sve) 652.560, 10. Paul Haarhuis (Niz) 652.142, 11. Richard Krajicek (Niz) 645.552, 12. Jacco Eltingh (Niz) 600.071, 13. Sergi Bruguera (Spa) 560.969, 14. Michael Stich (Nem) 547.617, 15. Andrej Medvedjev (Ukr) 533.912, 16. Jonas Bjorkman (Sve) 516.362, 17. Stefan Edberg (Sve) 512.849, 18. Todd Woodbridge (Avs) 452.331, 19. Mark Woodforde (Avs) 445.421, 20. Jim Courier (ZDA) 425.322.

Lestvica WTA nespremenjena

LONDON (STA/APA) - Na najnovejši ženski teniški lestvici WTA ni sprememb, saj so tekmovalke prejšnji teden nastopale v pokalu federacije. Se vedno vodi Nemka Steffi Graf pred Spankama Arantxo Sanchez Vicario in Conchito Martinez. Lestvica WTA (24. 7. 1995): 1. (1) Steffi Graf (Nem) 386.1546, 2. (2) Arantxa Sanchez-Vicario (Spa) 325.2327, 3. (3) Conchita Martinez (Spa) 195.5923, 4. (4) Mary Pierce (Fra) 188.9667, 5. (5) Jana Novotna (Ces) 185.7067, 6. (6) Kimiko Date (Jap) 172.6143, 7. (7) Magdalena Malejeva (Bol) 158.2917, 8. (8) Gabriela Sabatini (Arg) 151.5188, 9. (9) Lindsay Davenport (ZDA) 143.0000, 10. (10) Anke Huber (Nem) 112.6122.

TENIS / TURNIR ATP V WASHINGTONU

Andre Agassi dobil svoj prvi turnir, odkar je številka 1

WASHINGTON (STA/AP) - American Andre Agassi (na sliki) je zmagal na prvem teniskem turnirju, odkar je pred 14 tedni prisel na prvo mesto računalniške lestvice ATP, ter na četrtem letos. V finalu turnirja v Washingtonu z nagradnim skladom 675.000 dolarjev je po 133 minutah premagal drugega nosilca Sveda Stefana Edberga s 6:4, 2:6 in 7:5.

Agassi se je s tem pridružil Jimmyju Connorsu in Guillermu Vilasu, ki sta doslej edina zmagala trikrat v 26-letni zgodovini washingtonskega turnirja. Agassi je slavil še leta 1990 in 1991. Prvi igralec sveta je le finalni obračun igral podnevi, vse ostale dvoboje v Washingtonu je imel pod reflektorji v večernem hla-

du in mnogi so pričakovali, da ne bo zdržal visokih temperatur, ki so se na centralnem igrišču povzpele nad 40 stopinj Celzija. Toda v prvem nizu je povedel s 4:1 in po manjših težavah in prepitih s sodniki dobil niz s 6:4. V drugem je Sved Edberg gladko zmagal s 6:2, v tretjem pa je imel Agassi ponovno visoko prednost (5:2). Svedu je uspelo dobiti igro po svojem servisu, nato je odvzel igro Agassiju in ponovno dobil svoj servis ter izenačil na 5:5. American je slavil v naslednji igri in nato na servis Edberga povedel s 40:15. Na zmago v dvoboju mu ni bilo treba dolgo čakati, saj je Edbergov return končal v mreži in Agassiju je pripadlo 90.000 dolarjev. Edberg jih je za poraz dobil 47.300.

VESLANJE / SVETOVNO PRVENSTVO V GRÖNINGENU

Izolan Erik Tul osvojil svetovni naslov v skifu za veslače do 23 let

GRONINGEN (STA) - Izolan Erik Tul je v skifu osvojil zlato kolajno na veslaskem Nations Cupu - članskem svetovnem prvenstvu za tekmovalce do 23 let. Nastopili so še: dvojni dvojec, ki je v malem finalu osvojil 2. mesto, četverec s krmarjem, ta je bil v finalu B četrti, lahki veslač Miha Jansa pa je izpadel že v repasažu.

Cetverica slovenskih posadk je v predtekmovanju razočarala, saj se nikomur ni uspelo neposredno uvrstiti v polfinale. V slovenskem taboru so to pričakovali predvsem od Izolana Erika Tula, ki pa se mu je približno na polovici proge ponovila stara poškodba na desni roki in je tekmovanje končal celo na zadnjem mestu. Precej bolje pa je šlo v repasažu

in polfinalu. Tulu je poškodbo saniral zdravnik italijanske reprezentance, tako da je lahko nemoteno nastopal in se brez težav uvrstil v polfinale, kjer je nato dosegel drugo mesto in skupno četrty čas. V polfinalu sta se uvrstila še dvojni dvojec (Iztok Nipič, Jaka Dobaj) in četverec s krmarjem (Tomaz Katrasnik, Rok Jevševar, Gregor Gersak, Gorazd Slivnik, Marko Jansa), ki sta si zagotovila nastopa v malem finalu. Za lahkega veslaca Miho Janso je bilo v repasažu nastopov konec.

V velikem finalu je Tul dokazal, da je izkušen veslač. Na težavnih progah z močnim bočnim vetrom je počasi začel, bil po 500 metrih na 5. mestu, na polovici proge četrti, na 1.500 me-

trih pa je že prevzel vodstvo in ga brez težav (7:22.46) obdržal do konca. Na drugo mesto se je uvrstil Svicar Sturm (7:25.31), na tretje pa Argentinec Knusht (7:26.30). Tul je naslovu mladinskega svetovnega prvaka tako dodal se naslov s tekmovanja mla-

ATLETIKA / PO SKLEPU AZS

Na svetovnem prvenstvu bo nastopilo devet slovenskih atletov

Poškodba zaustavila Bilačevo

CELJE (STA) - Od petka, 4. avgusta, do nedelje, 13. avgusta, bo v švedskem Göteborgu svetovno prvenstvo v atletiki. Izmed slovenskih tekmovalcev so norme za nastop izpolnili Brigita Bukovec (100 metrov ovire), Renata Strasek (kopje), Gregor Cankar (daljava), Miro Kocuvan (400 metrov ovire) in Roman Kejzar (maraton). Evropska prvakinja Britta Bilac (visina) na SP zaradi poškodbe ne bo nastopila. Na včerajšnji seji in posvetovanju 8 od 10 članov strokovnega sveta Atletske zveze Slovenije je bilo sklenjeno, da bodo na SP nastopili še štirje slovenski atleti: Nataša Erjavec (krogla), Ksenija Pre-

dikava (troskok), Jerneja Perc (100 metrov) in Igor Primc (disk).

Nataša Erjavec je v suvanju krogle normo (18 metrov) izpolnila lani in je do roka tudi potrdila svoj najboljši letošnji izid (17 metrov in 85 centimetrov), ki ga je presegla za deset centimetrov. Ksenija Predikava in Igor Pimec lahko z izidi, ki sta jih dosegala v zadnjem času, posezeta okrog 16. mesta, kar je bilo ugotovljeno na temelju analiz SP leta 1991 v Tokiju, olimpijskih iger leta 1992 v Barceloni in SP leta 1993 v Stuttgartu. Jerneja Perc lahko na temelju teh ocen v sprintu napreduje v drugi krog tekmovalja.

TENIS / POKAL FEDERACIJE

V finalu tudi Američanke

Finalna tekma proti Špankam bo konec novembra v Španiji

WILMINGTON (STA/AP) - Ameriška ženska teniška reprezentanca je na domačih tleh v Wilmingtonu (Severna Karolina) v polfinalu pokala Federacije premagala Francijo s 3:2 v dvobojih in se bo za letosnji naslov pomerila z branilko naslova Španijo, ki je v Santandru ugnala Nemčijo s 3:2. Finale bo 25. in 26. novembra v Španiji. »S seboj bomo vzeli purane, da bomo poleg praznovanja zahvalnega dneva z njimi popestrili tudi jedilnik po zmagi,« je o finalu v sali dejala kapetanka ZDA Billie Jean King in takoj dodala, da bo dvoboj s Španijo zelo naporen in izenačen. Polfinale so Američanke dobile po zaslugi dvojice Gigi Fernandez in Lindsay Davenport, ki sta premagali Julie Halard in Nathalie Tauziat (Fra) s 6:1, 7:6 (7:2), ceprav sta prvič

igrali skupaj. Tvegana in nepricakovana poteza se je izplačala.

Izid: ZDA - Francija 3:2 (Mary Pierce (Fra) - Mary Joe Fernandez (ZDA) 7:6 (7:1), 6:3, Lindsay Davenport (ZDA) - Julie Halard (Fra) 7:6 (7:0), 7:5, Lindsay Davenport (ZDA) - Mary Pierce (Fra) 6:3, 4:6, 6:0, Julie Halard (Fra) - Mary Joe Fernandez (ZDA) 1:6, 7:5, 6:1, Gigi Fernandez-Lindsay Davenport (ZDA) - Julie Halard-Nathalie Tauziat (Fra) 6:1, 7:6 (7:2).

V boju za obstanek v najboljši skupini pa je Italija v Salernu izgubila z Indonezijo s 3:2. Odločilno točko je Indonezijkam priigrala dvojica Yayuk Basuki in Romana Tedjakusuma, ki je bila boljša od Italijank Adriena Serra-Zanetti in Silvie Fari-ne s 7:6 (7:4), 6:1.

dih veslačev, v obeh konkurencah pa je dvakrat osvojil tudi tretje mesto. Dvojni dvojec je v finalu B nastopil zelo dobro (7:09.94) in za Avstralijo (7:05.38) osvojil drugo mesto, četverec pa je bil nekoliko slabši in končal na četrtem mestu (7:11.48). Slovenski coln

so prehiteli Rusi (6:44.07), Avstralci (6:45.44) in Britanci (6:50.17).

Sicer pa so bili na tekmovalcu daleč najuspešnejši tekmovalci iz Nemčije, ki so se v 18 disciplinah kar 17-krat uvrstili v finale in osvojili 14 kolajn.

HOKEJ NA KOTALKAH / TURNIR ALPE JADRAN

Furlanija-Julijska krajina najboljša med člani, Koroška pri mladincih

V deželni vrsti tudi trije člani Poleta

Furlanija julijska-krajina med člani in Koroška med mladinci sta zmagali na 7. izvedbi turnirja Alpe-Adria v hokeju na kotalkah, ki je bil v nedeljo na »Pikelcu« na Opcinah.

Prireditev, ki sta jo organizirala SD Polet in Hockey Trieste ob sodelovanju deželne kotalkarske zveze, je zelo uspela, čeprav so imeli hokejisti nemalo težav zaradi velike vročine. Da je manifestacija uspela, pa se je treba predvsem zahvaliti glavnemu organizatorju Mauru Ladavcu, ki je tudi predsednik trzasko pokrajinske zveze in je bil eden izmed glavnih pobudnikov za organizacijo turnirja Alpe-Adria, ki je vsako leto v enem izmed mest nastopajočih ekip.

Med mladinci ni nastopila selekcija nase dezele, zmagala pa je Koroška pred Slovenijo, Venetom in Hrvasko.

Med člani pa je slavila Furlanija Julijska-krajina, ki je sicer osvojila enako število točk kot Koroška, imela pa je boljšo razliko v zadetkih. Hokejisti nase dezele so namreč skupno dosegli 20 golov, prejeli pa so jih 5; Korošci so dali 12 zadetkov, prejeli pa 5.

V reprezentanci nase dezele so nastopili tudi trije Poletovi člani: Mitja, Mojmir in Samo Kokorovec, ki so povsem so-

lidno opravili svojo nalogo, Mojmir pa je bil celo tretji najboljši strellec ekipe. Najboljši strellec FJK je bil Marco Bognolo, ki je tudi dosegel največ golov (5) na vsem turnirju. Enako število zadetkov je dal tudi Michella Maccan (FJK), dosegel pa jih je na 3 tekmah, medtem ko jih je Bognolo dosegel na dveh srečanjih. Ostali strelci selekcije FJK pa so bili: Mitja Kokorovec 4, Ladini 3, Medeot, Mojmir in Samo Kokorovec po 1.

IZIDI CLANSKEGA TURNIRJA: FJK - Slovenija 10:1, FJK - Koroška 2:2, FJK - Bavarska 8:2, Koroška - Slovenija 5:0, Bavarska - Slovenija 7:3, Koroška - Slovenija 5:0, Koroška - Bavarska 5:1.

VRSTNI RED: 1. Furlanija Julijska-krajina 5 točk (20:5 razlika v golih), 2. Koroška 5 (12:5), 3. Bavarska 2, Slovenija 0.

POSTAVJA FJK: Simone Viera, Michele Maccan, Massimiliano Ladini, Mauro Medeot, Marco Bognolo, Mitja, Mojmir in Samo Kokorovec, trener Maurizio Kalik.

Naj omenimo, da bo ta konec tedna Poletova hokejska ekipa sodelovala na mednarodnem turnirju za B ligo v Vinisu pri Bernu v Švici. Opensko mostvo so povabili na turnir, čeprav igra v tretji italijanski ligi.

Pokal za prvo mesto je izročil predsednik pokrajinskega Conija S. Borri (Foto Balbi/Kroma)

NOGOMET / PRVE DNI AVGUSTA IN SEPTEMBRA

Mladi Kitajci in slovenska članska vrsta v Doberdobu?

Prve dni avgusta in septembra naj bi bil Doberdob prizorišče dveh zelo pomembnih nogometnih dogodkov: v naši vasi naj bi gostovali mladinska kitajska reprezentanca in članska vrsta Slovenije, ki bo igrala v Vidmu kvalifikacijsko srečanje za EP proti Italiji.

Kako to, da je Doberdob čez noč postal nogometno tako »vabljen«, smo vprašali predsednika Mladosti Daria Zanierja.

»Tudi letos bo Pro Gorizia imela predprvenstvene priprave na našem igrišču. V načrtih imamo, da bi 9. ali 10. avgusta Pro Gorizia v Doberdobu igrala prijateljsko tekmo z mladinsko kitajsko reprezentanco, ki se mudi na pripravah v Furlaniji. To bi bilo seveda prvič, da bi Doberdob gostil tako kitajsko mostvo. Za nase društvo, za vso našo vas in mislim tudi za vso našo skupnost bi bil to zelo pomemben dogodek,« je dejal Dario Zanier.

In nadaljeval: »S Pro Gorizio imamo dobre prijateljske stike in predvsem s trenerjem Furio Co-

rosujem, ki je letos na trenerski klopi zamenjal Trevisana. Corosu je že pred dvema letoma treniral Pro Gorizio in takrat je bil prvi, ki si je prizadeval, da bi goriška ekipa imela priprave v Doberdobu. Vodstvo Pro Gorizie je sicer novo in tudi predsednik je nov, toda očitno se je mostvo pri nas odlično počutilo in zato je tudi letos izbralo Doberdob za predprvenstvene priprave.«

Prve dni septembra pa pričakujete člansko slovensko reprezentanco ...

»Trudimo se, da bi v Doberdobu gostili slovensko reprezentanco, ki bo 11. septembra igrala v Vidmu kvalifikacijsko srečanje za evropsko prvenstvo proti Italiji. V stiku smo tako s tukajšnje deželno nogometno zvezo kot s slovensko zvezo, da bi Slovenija 9. septembra opravila trening v Doberdobu, preden bi odpotovala v Videm. Za nas bi bil to seveda izjemen dogodek. In pri tem moram potožiti, da se nimamo nared vseh struktur na igrišču, čeprav nam je občinska

uprava že pred časom obljubila, da bo za to poskrbela.«

Kaj pa bo z Mladostjo za prihodnjo sezono?

»Naj takoj povem, da imamo za prihodnjo sezono ambiciozne načrte. Sestavljamo namreč ekipo za napredovanje. Potrdili smo lanskega trenerja Tricarica. Načrtujemo najem kar šest novih nogometašev, to pa zato, ker letos ne bomo mogli računati na mlade igralce, ki smo jih običajno vsako sezono vključevali v člansko ekipo. Najboljši naši mladi igralci bodo nastopali s Sovodnjami z združeno mladinsko ekipo. Kot je znano, mora imeti ekipa, ki nastopa v promocijski ligi tudi mladinsko vrsto under 18 in zato bodo nekateri naši mladi igralci prestopili k Sovodnjam.«

Po tolikih letih nastopanja v 3. amaterski ligi bomo končno pričeli napredovanju Mladosti v višjo ligo? Upajmo. Doberdobski navijaci pa bi lahko že pred prvenstvom uživali ob dveh zelo pomembnih dogodkih, gostovanju mladih Kitajcev in slovenske reprezentance. (bl)

LOKOSTRELSTVO / V NEDELJO V SOVODNJA

Turnir Fita »Naš prapor« popolnoma uspel

Zaradi premočnega vetra so bili rezultati nekoliko slabši
Nastopilo je 50 tekmovalcev iz FJK, Veneta in Slovenije

Lokostrelski odsek Nasega prapora je v okviru športnega praznika SD Sovodnje na sovo-denjskem nogometnem igrišču priredil mednarodni lokostrelski turnir Fita, na katerem je nastopilo 50 tekmovalcev in tekmovalk iz Slovenije, Veneta in Furlanije Julijske krajine. Turnir je povsem uspel, čeprav so bili rezultati nekoliko slabši, kot je bilo pričakovati glede na prijavljene lokostrelce. Toda tekmovalstvo je bilo zelo močan veter, kar se je poznalo predvsem pri streljanju na večje razdalje. Med udeleženci je bilo nekaj znanih lokostrelcev in lokostrelk, med katerimi velja posebej omeniti večkratno udeleženko svetovnih in evropskih prvenstev Deborah Mau-

ro iz Krmina, ki je zmagala v olimpijskem slogu pri članicah.

Od zamejskih tekmovalcev so nastopili samo člani Nasega prapora. Pozitivno lahko ocenimo predvsem nastope Iva Devetaka med člani in Janine Cotič ter Silvie Quintana med deklicami, ki so prvič nastopili na tovrstnem tekmovalstvu in dosegli tudi dokaj dober točkovni izkupicek. Prvo mesto je med naraščalniki osvojil tudi Lorenzo Quintana, vendar je bil edini nastopajoči. Slabše od pričakovanih je streljal Josko Kuzmin, ki je bil po streljanju na 90 metrov se drugi, nato pa je zdrsnil po lestvici navzdol.

Naslednja preizkusnja caka lokostrelce Nasega prapora konec avgusta v Tolmecu, kjer bo na sporedu meddeželna preizkusnja v kategoriji »hunter and field«.

REZULTATI

Člani, olimpijski slog: 1. Marco Turk (Trst) 1120 točk, ... 6. Ivo Devetak 1010, ... 10. Josko Kuzmin (oba Nas prapor) 969 točk; compound: 1. Daniele Ferracin (Tolmec) 1232 točk; Članice, olimpijski slog: 1. Deborah Mauro (Krmn) 1145 točk; compound: 1. Bernarda Zemljak (Mozirje) 1228 točk;

Mladinci, olimpijski slog: 1. Jure Volgemut (Kamnik) 1049 točk; compound: 1. Jure Katovsek (Kranj) 1181;

Mladinke, olimpijski slog: 1. Danijela Flerin (Kamnik) 1051 točk; compound: 1. Maja Marcen (Tolmec) 1111 točk;

Naraščalniki: 1. Lorenzo Quintana (Nas prapor) 939 točk;

Dečki: 1. Riccardo Zuliani (Krmn) 1232 točk; Deklice: 1. Janina Cotič 1052, 2. Silvia Quintana (oba Nas prapor) 1050 točk.

Na sliki (foto Studio Reportage): skupina lokostrelcev na nedeljskem tekmovalstvu.

NOVICE

Jadralni Giro: najdaljša etapa

SIRACUSA - Včeraj je bil start najdaljše etape 7. jadralskega »Gira« Siracusa - Tarent (235 milj). Jadralci bi morali pripluti v Tarent jutri popoldne po 50 urah plovbe.

Triestina najela vratarja

TRST - Vodstvo Triestine je sporočilo, da je za bližnjo sezono najelo vratarja Giuseppeja Nioia, ki je lani igral pri Catanzaru. Doslej pa se ne ve, v katerem prvenstvu bo Triestina nastopala v prihodnji sezoni. Vse kaže, da bo italijanska zveza le ugodila prošnji Triestine in jo vključila v C2 ligo.

Zbor brezposelnih nogometašev

MILANO MARITTIMA (RAVENNA) - Včeraj se je v Milanu Marittimi zbralo približno 20 nogometašev, ki so brezposelni in plačujejo vsak po milijon lir, da ohranijo zadovoljivo formo v primeru, da bi jih kako društvo v bodoče najelo. Med temi je tudi nekaj kar kvaliteten igralcev, kot so Gianluca De Angelis (28 let), ki je v minulem prvenstvu pri Anconu dal 8 zadetkov; Oberdan Biagioni (26), ki je bil eden od glavnih igralcev, ko je Zeman vodil Foggio; Lorenzo Scarafoni (30), 13 prvenstev v A in B ligi in 11 nastopov z reprezentanco under 21.

Carboni cel, njegov ferrari razbit

PARMA - Nogometaš Rome in državne reprezentance Amedeo Carboni, 30 let, je imel včeraj hujšo avtomobilsko nesrečo (previsoka hitrost), v kateri pa je skoraj neverjetno odnesel celo kožo. Njegov ferrari pa je povsem razbit. Kaže, da je Carboniju pred predorom pri Borgotaru nek avtomobil nenadoma prekal cestno; da bi preprečil trčenje, je nogometaš Rome zavil na desno.

Šalimov na posodo k Luganu

MILAN - Inter je Luganu, ki nastopa v prvi švicarski ligi, odstopil za eno sezono svojega veznega igralca, Rusa Igorja Salimova. Zanimivo je, da bo moral Inter plačati igralcu 600 milijonov na sezono. Ostalih 300 pa mu bo dal Luganu.

Obvestila

SD KONTOVEL ODBOJKARSKI ODSEK

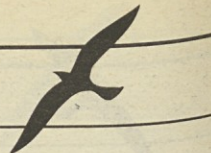
organizira tečaj odbojke za deklice letnika 1983 in mlajše. Tecaj bo od 3. do 11. avgusta na igrišču na Kontovelu. Od ponedeljka do petka bo vadba od 9. ure do 16.30, v soboto od 9. do 13. ure, nedelja je prosta. Za kosilo bo poskrbljeno. Prijave pri prof. Dragici Hrovatin, tel. 213783 ali pri odbornicah društva.

SK BRDINA

sporoča, da se suhi treningi nadaljujejo vsak torek in četrtek s pricetkom ob 18. uri. Zbirališče na Brdini.

ZSSDI

obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v juliju in avgustu odprta od 8. do 14. ure.

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, vmes(7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: Nato per correre (pust., ZDA '77, i. T. Tarley, R. Battles), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Aktualna poletna oddaja: Verdemattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Indiscreto (kom., ZDA '58, r. S. Donen, i. I. Bergman, C. Grant)
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Alf
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Dok. oddaja: Poletni Kvar
22.00	Variete: Velike razstave On Line - The italian metamorphosis - 25 let italijanske ustvarjalnosti v Ameriki
22.55	Dnevnik
24.00	Dnevnik, horoskop in vreme, 0.30 Danes v Parlamentu
0.40	Dok. o kulturi renesanse: Nepoznane Benetke (2.)

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave, 7.00 1000 mojstrov
7.15	Nad.: Atto d' amore
8.00	Varjete za najmlajše Quante storie!
9.55	Nan.: Saranno famosi, 10.45 Faber l' investigatore
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Nad.: Quando si ama
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Otroški variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: La grande vallata, 17.25 Zdravnik med medvedi, vmes (17.20) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.30	Film: Cimarron (vestern, ZDA '61, i. G. Ford, M. Schell, A. Baxter)
23.00	Aktualno: Format- Il microfono della notte - Nocne reportaze v živo
23.45	Dnevnik in vreme
0.20	Variete: Tenera è la notte
1.15	Sport: kolesarstvo

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Turcija
9.00	BIS (vodi A. Sferazza)
11.00	Potovanje po Italiji, 11.20 Divja narava, 11.55 Cestni pisatelji
12.00	Dnevnik
12.05	Film: Il barone rosso
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.30	Sport: dresura, kanu, bezbol, superbike
16.30	Dok.: Potovanje po Italiji
17.00	Film: Il ladro che venne a pranzo (kom., ZDA '73, i. R. O'Neal, J. Bisset)
18.50	Vreme, dnevnik, dezelne vesti
19.50	Variete: BlobSoup
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Talk Show Lina 3
23.50	Operne arije in zgodbe: L'amore è un dardo
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.00	Film: Le ragazze di Piazza di Spagna (kom., It. '52, i. L. Bosé, C. Greco)
17.00	Nan.: Donne pericolose, 18.00 A cuore aperto, 19.30 Kojak, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: L' ultima carovana (vestern, ZDA '56, i. R. Widmark, F. Farr)
22.30	Film: Quelle strane occasioni (kom., It. '76, i. P. Villaggio, N. Manfredi), vmes (23.30) dnevnik
0.40	Pregled tiska

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Film: Oltre le grandi montagne (pust., '77)
11.10	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00	Nan.: Pappa e Ciccio, 15.30 La tata
16.00	Otroški variete, vmes risanke in nanizanka
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	TV film: Cinque figli e un amore (kom., ZDA '91, i. C. Ladd, M. Nouri)
22.50	Večerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.30	Odpri studio
12.45	Aktualno: Fatti e misfatti
12.50	Sport studio
13.00	Otroški variete
15.00	Film: Il segreto della strega (kom., Kan. '90)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Palm Springs
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Glasb. oddaja: Festivalbar (vodi F. Panicucci)
22.40	Film: Scanners 2 (fant., Kan. '90, i. D. Hewlett, D. Raffin), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport
1.40	Variete: Bravissima
2.00	Nan.: Serpico

TELE 4

13.30	19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Il fantasma di Hollywood (dram., ZDA)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: La principessa della mafia (dram., ZDA '86)
19.15	Variete: Sole!
20.35	Nad.: Homefront
23.00	Film: Fergus O'Connell

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	TV dnevnik

SLOVENIJA 1

09.15	Sezamova ulica, 1/13 del ameriške nanizanke
10.15	Skratlatni jeglič, angleški film, ponovitev
12.30	Svetovni poslovni utrip, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Pred začetkom DP v nogometu, ponovitev
15.00	Sobotna noč, ponovitev
17.20	Mostovi
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Otroški program
18.05	Arabela se vrača, 15/26 del ceske nadaljevanke
18.40	Fallerjevi, 26. del nemske serije
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.00	Strta srca II: 9. del francoske nadaljevanke
20.50	Osmi dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarišče
22.40	Poslovna borza
22.50	Sova
23.20	Skrajnosti, 3/7 del angleške nadaljevanke
23.20	Gangster, 20/22 del ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.25	Malo angleščine, prosim, ponovitev
14.50	National Geographic, ponovitev
15.40	Karaoke, ponovitev
16.40	Sova, ponovitev
16.40	Seinfeld, 4/18 del
19.15	Gangster, 19/22 del
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Regionalni studio Koper
18.45	Iz življenja za življenje
19.15	Videospon
20.05	Dva tedna, da resimo zemljo, angleška dokumentarna oddaja
20.55	Rocka rocka
20.55	MTV Unplugged: Annie Lennox
21.45	J. Clair - L. Baesseres: Počitnice brez vmitve, brazilska drama
22.30	Svet poroča

KANAL A

10.15	Luč svetlobe, ponovitev
11.05	Alica v glasbeni deželi, ponovitev
11.35	A-shop, Spot tedna, CMT
16.35	Spot tedna, A-shop
16.50	Poletje v skolkji I, ponovitev
18.15	Generacija transformacij II, ponovitev
18.45	A-shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luč svetlobe, 475. del
20.00	Rodeo
20.30	Tropska vrotica, 15. del
21.20	Vreme
21.25	Večni krog
21.55	Racunalniška kronika, 25. del dokum. oddaje
22.25	Dežurna lekarna, ponovitev

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program
18.00	Poletni studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	»Oslicek in klepetulja«, avtorica oddaje je Elisabetta Polvi
20.10	Globusov tik-tak
20.30	Sredozemlje
21.00	Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.00	Euroturismus
22.15	Vsedanes - tv dnevnik
22.30	Slovenski program
22.30	Poletni studio 2

ORF Avstrija 1

06.05	Ponovitve
13.00	Otroški program
15.25	Mini čas v sliki
15.35	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija Dvojnik
16.25	Macgyver
17.00	Lazni prijatelji
17.10	Strašno prijazna družina
17.35	Nocni strazar
17.35	Zlata dekleta
18.05	Prijazna trojica
18.05	Župnik vidi črno
19.00	Pri Huxtablovih
19.00	Plezalni izlet v kleti
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Atlantik, 1/3 del: Otoki
21.10	Komisar Rex
21.10	Mrtva zenska iz Schönbrunn
21.55	Nemski turisti
21.55	Skandal
23.25	Cas v sliki
23.30	Lovca na podgane, britanski film, 1989
23.30	Igrajo: Peter O'Toole in drugi
23.30	Rezija: Norman Stone
23.30	Zgodba se odvija leta 1940. Angleški odvetnik Howard je na dopustu v Franciji. Ko se začne nemška invazija, se hoče vrniti domov. Turistka ga prosi, da njena otroka vzame s seboj.
01.10	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.35	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
04.35	Kartaski suzenj Revak, ponovitev italijansko-ameriškega filma

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
10.05	Stiri zenske in umor
11.35	Noetova barka
11.35	Vulkani in mrozi
14.25	Doktor Trapper John
14.25	Sestra ima problem
15.10	Umor, je napisala
15.10	Trije umori prevec
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Akti X
20.15	Zapredek
21.05	Reportaza
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Na prizorišču
23.15	Rooster, plesni film Thomasa Grimma
23.30	Velasquez Little Museum, plesni film Bernarda Herberta, 1994
00.20	Strange Fish, plesni video Davida Hintona
01.20	Tisoc mojstrov
01.30	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Koledar kulturnih prireditvev; 9.35 Pop-evki tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.40 Obvestila; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Sport; 18.10 Fiesta latina; 19.30 Štos - Še v torek obujamo spomine; 21.00 Od dejanj k besedam; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Operne melodije; 11.35 Danes smo izbrali; 13.05 Počitniško popotovanje; 14.05 Razpoložljiva glasba; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Festival v Bayreuthu: Tannhäuser (R. Wagner); 21.10 Igra organist Angelo Turriziani; 22.05 Večerni logos; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.10 Glasb. rubrika: Od vrha do dna; 9.45 Tedenski horoskop; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd. Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Poročila; 21.00 Glasba.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val - glasbe

no popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RML.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.50 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 18.15 Okrogla miza; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; 24.00 DJ Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Romarske cerkve na Gorenjskem; 10.40 Informacije, zapovedovanje; 11.20 Vedeževanje v živo; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Varujmo zdravje; 19.30 Večer ni pr. - 911 Turbo.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleni ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 11.00 Konfucijeva dvojčka sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Joculator; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB: Defunkt; 20.00 Underground International, Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kraji pod Grmado v letih 1914-1918; 8.40 Potpuri, vmes (9.15) Pravični kotiček; 10.10 Simfonični koncert; 11.30 Odpri knjiga: Moja Kitajska (K. Kjuder, 14.); 12.00 Na počitnice, nato Slov. lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 14.40 Evergreen; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: F. Chopin; 18.00 Esez: Adam, kje si? E. Kocbek in njegov čas (r. J. Babič, 5.); 18.30 Tropicana; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

26. julija ob 21. uri: G. Verdi: opera TRUBADUR. Koprodukcija: Festival Ljubljana, Landes Theater Salzburg, Arena di Verona in Hrvasko narodno gledališče Ivana pl. Zajca, Reka.

Kakor je vsa spanska dramatičnost v svojem bistvu dramatika usode, se temu ni mogel upreti tudi G. Verdi v svojem Trubadurju. S primesjo ciganske krvi v zgodbi Trubadurja placuje davek trdoživemu ljudskemu verovanju, »da se pot prelite krvi mora prehoditi do konca«. Ljudska, ciganska vera pa je tiranska že v primeri s čudežno predestinacijo vsa zemeljska, konkretna, oprta na mit krvi, ki se ni zamrl. V Trubadurju predstavljata taisti življenjski nagon, ki kolje v človeku in Zemlji, Grof Luna in Azucena.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Do 30. 7. gledališče sodeluje na osmem mednarodnem lutkovnem festivalu FESTIVAL INTERNACIONAL DE TEATRO, MEXICO 95' v Mehiki.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Danes, 25. julija ob 22. uri, SMG gostuje na festivalu Splitsko poletje z predstavo LOGO GOSPODICA JULIJA. To je 67. mednarodno gostovanje SMG.

CELJE

PROGRAM ABONMAJSKIH PREDSTAV V SEZONI 95/96:

VELIKI ODER:

- Drago Jančar: HALSTAT, režija Franci Krizaj
- Jean Anouilh: SKUSNJA, režija Dusan Mlakar

3. W. Shakespeare: OTHELLO, režija Vito Taufer

4. Jean Genet: BALKON, režija Damir Zlatar - Fray

PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

IZOLA

Dvorišče OS Danteja Aligherija v Izoli vas vabi v sredo, 26. 7. 1995, ob 21.30 na črno komedijo Dusan Mlakarja SELITEV.

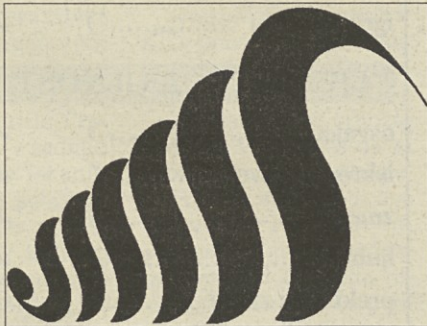
KOPER

Danes, 25. julija, ob 21.30 uri bo v Lapidariju predstava Milana Jesiha: TRIKO. Uprizorili jo bodo studentje 4. semestra AGRFT.

GORNJA RADGONA

Danes, 25. julija, ob 10. uri v hotelu Kaiser von Österreich, Bad Radkersburg (Radgona): konverzacijska igra v enem dejanju v nemščini.

Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega: 25. julija ob 20. uri v Kulturnem domu, predstava Thomasa Benharda: PRED UPOKOJITVIJO.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich Mednarodni festival operete 1995
Danes, 25. t. m., ob 20.30 opereta »Sissi« Fritza Kreislerja. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi.

Prodaja vstopnic za vse predstave pri blagajni Dvorane Tripovich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.

Grad sv. Justa

Danes, 25. t. m., ob 21.30 nastop rock skupine Mau Mau. Prodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

V četrtek, 27. t. m., ob 21.30 koncert skupine Trafic Jam. Vstop prost.

V primeru slabega vremena bo koncert v gledališču Miela.

BENEČIJA

Postaja Topolove

Jutri, 26. t. m., ob 22. uri predstava »Prova generale« Sandra Carpinija.

KOROŠKA

BILČOVŠ

Pri Kosarju na Gori bo v soboto, 29. t. m., ob 20.30 koncert. Nastopili bodo »Klapa Trogir« iz Splita, »Willi-Agaton-Trio« in »Vascani pojo«.

ŽELEZNA KAPLA

V Farni dvorani prireja SPD Zarja v soboto,

V soboto, 29. t. m., ob 21. uri Beneško gledališče: »Rocno delo«; ob 22. uri gledališka predstava Sandra Carpinija »In lontananza un uccello«.

VIDEM

Poletne prireditve: Na gradu je do konca meseca na ogled razstava »Totò, dal varietà al cinema (1917-1945)« ; Trg Matteotti: danes, 25. t. m., koncert Emmitt Powell & the Gospel Elites; Univerzitetni park: do 30. t. m. gledališka predstava »Verso Tebe«; Park del Tors: film »L'amore molesto«.

STANDREŽ

Na dvorišču Kulturnega doma »A. Budal« (Ul. Montello 9) bo v četrtek, 27. t. m., ob 21. uri poletna gledališka predstava »Srečanje« tržaškega avtorja in režiserja Marija Ursica. Nastopata Miranda Caharija in Livio Bogatec. Za rezervacijo in informacije: Kulturni dom Gorica (Ul. Brass 20) - tel. (0481) 33288.

29. t. m., ob 20.30 mednarodni folklorni večer s skupinami iz Avstrije, Slovenije in Francije.

OBIRSKO

SPD Valentin Polanšek prireja v nedeljo, 30. t. m., pohod na Obir. Zbirališče ob 11. uri na Ojstrcu (vrh Obirja); nazaj grede piuknik na Marofu.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO - BELI STRIP

Zazeleni oz. prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti do »drugacnih« in podobno. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti 100 DEM, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvide. Nacrtujejo pa tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, da pošljejo originale, ki jih bodo po razstavi vrnili. Rok za oddajo je 1. oktober. Stripe pošljite na naslov Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom »ZA ANTI NAZI NATECAJ«, vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure, dobite vse ostale informacije na telefon 061 / 319 662.

TABOR MLADIH SLOVENIJE V DOLENJSKIH TOPLICAH

do srede, 2. avgusta

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

»Musei di sera« (Večer v muzejih)
Danes, 25. t. m., ob 20. uri bo v Mestnem muzeju italijanskega risorgimenta (Ul. VVIXV Maggio 4) predavanje dr. Tullie Catalan. Sledilo bo predvajanje filmov »I Mille di

Garibaldi« in »Il soldatino di piombo«. V torek, 1.8., ob 20. uri bosta v Rizarni predavala dr. Tullia Catalan in dr. Stefano Fattorini. Sledila bosta filma »L'uomo del banco dei pegni« in »Il Grande Dittatore«.

Mestno gledališe ljubljansko gostuje danes, ob 20. uri, v Gornji Radgoni s predstavo PRED UPOKOJITVIJO Tomasa Bernharda

GLASBA SLOVENIJA

KRIZANKE

Danes, 25. julija: večer kubanske glasbe in jazza: KUBANSKA NOC - IRAKERE, Havana. Produkcija: Brane Roncel. Eden od največjih karibskih bendov - IRAKERE (na sliki)

XXV. MEDNARODNI POLETNI

FESTIVAL KOMORNE GLASBE

Danes, 25. julija 1995, ob 20. uri bo nastopila skupina KVARTA (na sliki desno spodaj).

25. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL

KONCERTI GROBLJE

V nedeljo, 30. julija 1995, ob 20. uri v baročni cerkvi sv. Mohorja in sv. Fortunata.

MEJA NA REKI

V torek, 25. julija, ob 20.30: koncert zbora SHUBBERT-SANGERKNABEN v Ha-uptschule Bad Radkersburg.

ROGAŠKO GLASBENO POLETJE

Danes, 25. julija, ob 20.30. Anina kapela: koncert Mojce Zlobko, harfa. Program: B. Marcello, C. Debussy, Cauber, M. Tournier, J. Ibert.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL SIMONCIC z naslovom PITA MOJE MAME.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava IZIDORJA URBANČICA je na ogled do 14. avgusta.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava avstrijske umetnice KIKI KOGLNIK je na ogled do 14. avgusta

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

V Kulturno-informacijskem centru Krizanke, Trg francoske revolucije 7, je na ogled razstava fotografij popotresne arhitekture Branke Lapajne - DETALJ IN CELOTA.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

Razstava slik SILVESTRA PLOTAJSA - SICOEJA je na ogled do 29. julija.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji; razstavi arhitektura in nastanek, ogrožanje, reševanje likovne dediščine.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Gotika v Sloveniji; svet predmetov

MARIBOR

POKRAJINSKI MUZEJ MARIBOR

100-letnici filmske umetnosti: Filmska ustvarjalnost Milke in Metoda Badjura, 1926-1965.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist. Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5): Do 31. t. m., je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank. Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: do 13.8. je na ogled razstava »Vu x 6: Sechs Künstlerliche Positionen aus Wien«. Urnik: od torka do sobote 10.30-12.30, 16-19.

REPEN

V Kraški hiši je na ogled razstava lesnih izdelkov Mirka Gustina. Urnik: ob delavnikih 18-22, ob nedeljah in praznikih 11-12.30, 15-18.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coronijevem dvorcu je do 31.12 odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soče in v Brdih.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroskem«. Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK

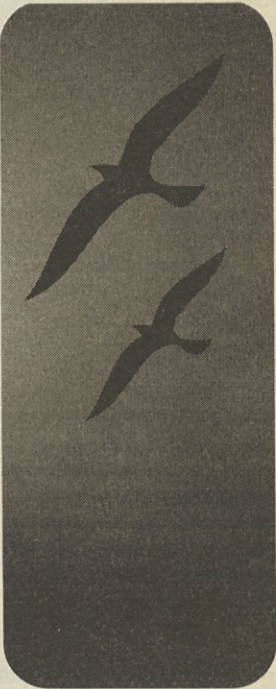
Galerija Holzer: do konca meseca razstavlja Peter Weihs.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od začetka do sedaj«.

TINJE

Galerija Tinje: Stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Prijatelj vam bo odkril nekaj sijajnih trikov za obvladovanje nasprotnega spola. Če se nocete izčrpati že prvi teden počitnic, se nikar ne ravnajte po njegovih nasvetih.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vaše želje bodo vse bolj naraščale, bančni račun pa bo vse bolj hlapel. Če se boste zadovoljili zgolj s tistim, kar je mogoče kupiti za denar, ne boste nikdar potešeni.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Bliznji ne bodo zadovoljili vaših pričakovanj, zato boste nanje sesuli točo obtožujocih besed. Drugič svoja pričakovanja namesto z zahtevami izrazite z željami.

RAK 22. 6. - 22. 7.: V spoznanju, da je vračanje v preteklost preveč mučno, se boste vse bolj usmerjali k prihodnosti. Ampak če ne boste razčistili s preteklostjo, bo prihodnost se bolj mučna.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Pestrost nudistične plaže vas bo tako prevzela, da boste zbrali ves svoj pogum, slekli kopalke in pokazali svoje bogastvo. Pazite, da ga sonce ne spremeni v pečenko.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Od prijatelja boste pričakovali povabilo, vendar vas bo pustil na cedilu. Tako se vam bo vsaj zdelo, dokler ne boste dojeli, da zmorete tudi brez njegove navzočnosti.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Navadne dogodke boste doživljali nenavadno čustveno, zato se boste nepredvidljivim situacijam raje na daleč izognili. Zelo modra in hkrati zelo jalova poteza.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Skrbno boste negovali svoje telo, samo da bi se izognili neprijetnim pogledom in privabljali prijetne. Najbrž se ne veste, da je najmočnejši magnet v očeh.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pričakovali boste veliko več, kot boste pripravljeni dati, zato si boste na ljubezenskem področju prisluzili primanjkljaj. Pazite, da se ne spremeni v izgubo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Za krajši čas se boste umaknili v samoto, saj vam bo jasno, da potrebujete v prvi vrsti duševni mir. Ko se boste umirili, se boste znova brezglavo zaleteli v direndaj.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Partner se vam bo posvecal, kot že dolgo ne. Pomislili boste, da vas zeli privezati z jermeni svoje nevroze, a boste spoznali, da vas pravzaprav zeli osvoboditi iz objema vaše.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pred vami je razgiban dan, poln presenetljivih dogodkov, ki vam bodo vlili novega upanja in vam pomagali, da se razbremenite. Zvečer boste kot prerojeni.

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Vitalnost
in uspehi

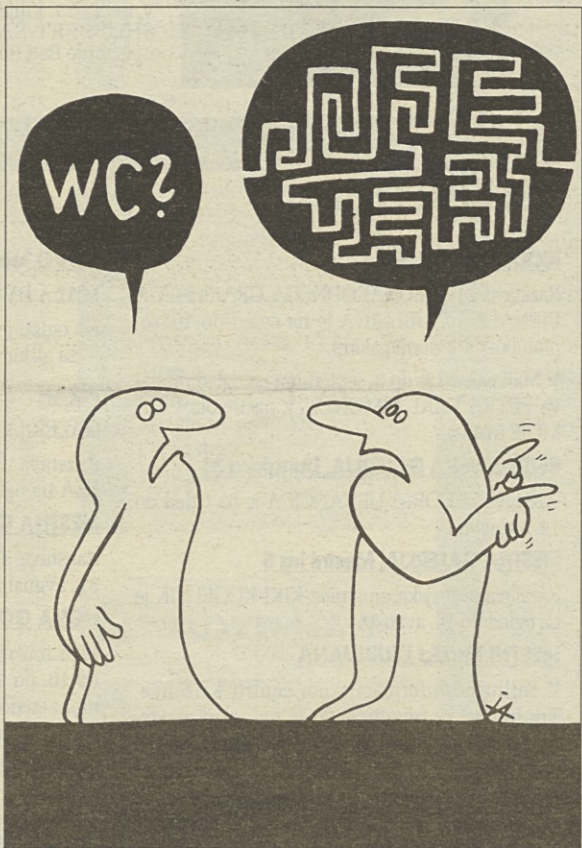
Sonce bo v znamenju Leva

Tranzitno Sonce je zacelo pot prek svojega domačega terena, znamenja Leva, in bo imelo pomembno vlogo pri ustvarjanju vzdušja na zemlji. Navdajalo nas bo z vitalnostjo in močno voljo do življenja. V naslednjem mesecu, ko bo potovalo po Levu, bomo imeli veliko priložnosti, da se lotimo kakšnega večjega podviga in ga tudi uspešno končamo. Če bomo pripravljeni, lahko doživimo marsikaj lepega in zanimivega.

26. julija bo prešel v znamenje Leva tudi planet Merkur. Na komunikacijo bo vplival z zagriženim dokazovanjem ro razprtijo. Potrebna bo večja objektivnost, saj drugače skupni jezik ne bo mogoc. 28. julija bosta sonce in Merkur oblikovala aspekt konjunkcije, kar

BREZ BESED

(Ivo Antič)

TOR SRE CET PET SOB NED PON

POČUTJE, ZDRAVJE

sprostitev	○	✓	✓	✓	○	○	○
sport	○	○	✗	○	✓	✓	✓
post, dieta	○	○	○	○	○	✗	✗
tezja fizična dela	○	○	✗	✗	○	○	○
izlet	✓	✓	○	○	✓	✓	✓

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	○	○	✗	✗	○	○	✓
domaća zabava	○	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	○	✓	✓	✓	○	○	○
družabne igre	○	○	○	✓	✓	✓	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	○	○	○	✗	✗

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	✓	✓	✓	○	○	✓	○
naložbe in nakupi	○	✓	✓	✓	○	○	✗
zamenjava službe	○	○	✗	○	○	✗	✗
izposoja denarja	○	✓	✓	✓	○	○	○
igre na srečo	○	✓	✓	○	○	✓	○

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	○	✓	✓	✓	○	○	○
iskren pogovor	✓	✓	✓	○	○	○	✓
zmenek	○	✓	✓	✓	✓	○	○
ljubljenje	○	✓	✓	✓	○	○	○
prekinitev zveze	○	○	✗	✗	○	○	✓

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	○	✓	✓	✓	○	○	✓
učenje, sirjenje obzorja	○	○	✓	✓	✓	○	○
raziskovanje	○	✓	✓	✓	✓	✓	○
umetnisko ustvarjanje	✓	✓	✓	○	○	○	○
reševanje težav	○	○	✓	✓	✓	○	○

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan

pomeni, da se bosta nahajala na isti stopnji znamenja Leva (na četrti stopnji). Aspekt konjunkcije ima značilnost kombiniranega potenciranja lastnosti obeh nebesnih teles.

27. julija nastopi mlaj in sicer v znamenju Raka. To znamenje je lunin dom, zato bo njeno delo-

vanje precej občutno. Marsikdo bo pretirano senzitiven, kar lahko povzroči nemir in mnoga nesoglasja. Prebujale se bodo tudi že zakopane custvene zadeve, kar ne bo ravno prijetno, je pa lahko zelo koristno. Je lepa priložnost, da se razčisti- jo kronične nejasnosti, ki nam iz podtalja kalijo

vsakdanje življenje. Temu se ni dobro izogibati, saj je urejanje preteklosti pomemben pogoj za boljšo prihodnost.

Tridesetega julija prestopi v znamenje Leva tudi Venera, zato bodo naslednji dnevi zelo močno obarvani z značilnostmi tega znamenja.

(A. O.)

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

325	IRSKI PISATELJ (=ULIKSES=)	PRAZNOST, NENASELJE- NOST, PUSTOST	ROZEVINAST IZRSTEK NA PRSTU	100	DRAGOCENA OBREDNA POSODA	KNJIGA JANEZA JANSE	SL. SKLA- DATELJ (LOJZE)	SADEŽ S TRDO LUPINO	GRSKI PESNIK (JANIS)	JOHN CAGE	ANGLESKA PEVKA (SHEENA)	AVTOR: SIMON BIZJAK	UMETNA TKANINA AM. PROIZVODNJE	HRVASKO MOSKO IME	EDVARD RAVNIKAR	RUSKI SKLADATELJ BALAKIREV	ATA, OČE (KOROSKO)	ČLOVEK, KI RAD JOČE (NAREČNO)	GRSKA CRKA	AMERISKA MERA ZA MLEKO
MORJE MED GRČUJO IN JUŽNO ITALIJO												ČLOVEK, KI DREM-LJE								
LEKARNAR- JEVA ŽENA (STAR.)												REDKOST VIŠINSKA TOČKA								
PRIPIRAVA ZA LOVLJENJE MUH									»ELEKTIČNA« RIBA SLABA NAVADA					SL. BIATLON. (BOSTJAN) VANDALSKI KRALJ						
ESTONEC				IVAN PREGELJ			NAUK O VRTNARSTVU LJUDSTVO NA TAJSKEM												BRITANSKI UM. ZGODO- VINAR (JOHN)	OŽKA DOLINA S HUDOURNI- SKO STRUGO
SPENCER TRACY			KRUTI RIMSKI CESAR	USPEŠNA POPEVKA				OTOK V GVI- NEJSKEM Z. TVEGANA NAPOVED								IT. MESTO JUŽNO OD NEAPLJA	NOVINAR KANONI NAVEDEK			
JAPONSKA DENARNA ENOTA				VSOTA, SESTEVEK	EDVARD BENES	VRHUNSKI SPORTNIK UPANJE			GLASNIK, OZ- NANJEVALEC ALKILNI RADIKAL									5. IN 4. VOKAL KOŠČKI SU- KANCA, NITJE		
SPREMIN- JANJE V LES											ANGLESKI REŽISER RUSSEL	STAR SLOVAN	MESTO S. OD MOSKVE, ŠČERBAKOV							
LJUDSTVO V NIGERIJI							NAPAD, NASKOK IVAN TAVČAR						DRAGA AHACIČ	ORODJE ZA KOPANJE						
MADZARSKI SAHIST (ISTVAN)					DELJENEC								STOPNJA PRI- DEVNIKA, KI NIMA PRI- MERJAVE							
VULKAN NA SICILJI					HITRA TEKACICA V GR. MIT.								ODEBELJEN DEL DEBLA NAD PANJEM							

RESTITEV:
Vodotrajno:
JONSKO
MORJE,
DREMAVEEC,
APOTKARICA,
RARIJETA,
MUHOLOVEEC,
SKAT,
LEKAN,
EST,
IP,
HOTOLOGIJA,
ST,
HIT,
SAO TOME,
CETI,
JEN,
AS,
ZNAMILEC,
VOS,
OLESENITEV,
RIBINSK,
YORUBA,
ATAKA,
MOTIKA,
CSOM,
DIVIDEND,
ELATIV,
ETNA,
ATLANTATA,
RITINA.

VENEZUELA

Pustolovce grabi pohlep po zlatu

Najraje ga je iščejo kar na tuji zemlji

Po zemlji kopljejo in brskajo z enakim pohlepom po zlatu, kot so pustolovci v sesnajstem stoletju, ko so iskali zlato mesto Eldorado. Toda za razliko od španskih in angleških pustolovcev, plenilski »rudarji« v iskanju bogastva krsijo zakon. Na tisoče Venezuelčanov, Brazilcev, Kolubijcev in Gvajancev ropa državno zemljo ali koncesijska zemljišča tujih podjetij. Po besedah idustrijalcev jo dnevno pobrišejo tudi s sto tisoč dolarjev v zlatu. »Preprosto vdrejo. Kopljejo povsod, kjer upajo, da bodo našli zlato in odnašajo cele vreče,« se pritožuje predsednik venezuelske zlatokopske družbe.

Z novico, da se v centralni Boliviji domnevno nahaja deset tisoč ton izkorišljivih zlatih rezerv v vrednosti več kot sto milijard ameriških dolarjev, je ta država, izvoznica nafte, pritegnila veliko zanimanje.

S krampi, lopatami in zahtevnejšo hidravlično opremo kopljejo zlata zrna, v zemljo pa špuscajo živo srebro in drugo okolijsko škodljivo opremo.

Industriji se pritožujejo, da je verjetno prizadetih vseh 50 rudarskih družb. Ob tem je opaziti tudi naraščajočo skrb, da bi se tuji vlagatelji utegnili odvrniti od države, ki naj bi po napovedih do konca desetletja postala največja predelovalka zlata na svetu.

Težava dobiva se večje razsežnosti, ker so cele generacije domačinov izivle od bogate zemlje, tako da si zdaj lastijo prirojeno pravico do nje.

»Problem je socialen in ekonomski«, pravi Pastora Medina, član kongresnega odbora rudnikov, ki zastopa levicarsko radikalno gibanje v Boliviji.

»Pri odobritvi koncesij so imela prednost velika podjetja. Toda tudi mnjša imajo pravico prispevati v razvoj na tem področju.«

V državi ob Amazonki,

ki meji na Brazilijo, je venezuelska vlada prepovedala kop, da bi zaščitila okolje. Toda brazilski iskalci zlata, imenovani »garimpeiros«, polnijo vreče z milijoni dolarjev v zlatu in diamantih. Predvidevajo, da so v zadnjih letih pri divjem iskanju zlata po džungli pobili na ducate Indijancev plemena Yanomani. V Boliviji, ki je središče »rudarske dejavnosti«, so ilegalni rudarji postali predrznejši. Maja so vdrlili na botanamsko koncesijsko zemljo neke britanske firme blizu gvinejske meje ter pokradli in unicili velik del opreme in napeljav v rudniku.

Na nakem drugem najdbišču so junija umorili nekega delavca za pet kilogramov zlata. Konec maja pa se je 50 ilegalnih rudarjev ponoci splazilo v rudnik vancouvrske zlatarne Crystallex. Zaradi udora zemlje so trije izgubili življenje, deset je bilo ranjenih, prizvodnja pa je bila več tednov ustavljena.

»V zadnjih tednih je narasla skrb za varnost osebja, premoženja in proizvodnje«, je povedal predstavnik največjega zasebnega podjetja za predelavo zlata v Venezueli. To podjetje domneva, da so

lani ilegalni rudarji iz njihove koncesijske zemlje odnesli več kot sto tisoč ameriških dolarjev v zlatu. Lani je bilo v Venezueli ilegalno predelanih deset ton zlata. Nemogoče je ugotoviti, koliko ga je bilo na ta način izkopanega. Toda industriji letno primanjkuje za 400 milijonov ameriških dolarjev, da bi do leta 2000 letno predelala načrtovanih 50 ton zlata. Ilegalni kop seje nestrpnost.

»Nekoliko so se prestrašili,« pravi trgovec z zahodno ambasado. »To skoduje publiciteti.«

Industrijalci se pritožujejo nad vlado, čes da ni sposobna odločno ukrepati. Pritožili sta se tudi dve ambasadi. Podkupljeni varnostniki menda oddajajo opremo ilegalnim rudarjem, v zameno za podkupnino pa molčijo. Novi direktor rudnikov priznava, da so problemu posvetili premalo pozornosti. Vlada namerava na tisoče majhnim rudnikom izdati dovoljenje za kopanje zlata v določenih delih Bolivije, da bi s tem zajezila ilegalno izkoriščanje. Vztrajala bo pri zahtevi, da rudniki oblikujejo združenja ali kooperacije, ki se jih da nadzorovati, in ki bi plačevala davke, kot jih plačujejo podjetja na koncesijskih zemljiščih.

Za zdaj se ni jasno, če se bodo rudniki držali novih pravil in dali del svojega zaslužka vladi. Eden izmed prizadetih podjetnikov pravi, da njihovo početje ne bi bilo tako moteno, če ne bi iskalci vedno našli tistega, kar iščejo. »Najboljši rudarji na svetu so. Zlato vedno najdejo.«

VARSTVO ŽIVALI

Avstralski krokodili so spet postali nadležni

V rezervatih so se preveč namnožili - Ljudje so ogroženi

Krokodili v tropskem delu Avstralije postajajo čedalje večja nadloga. Nevarni plazilci se čedalje pogosteje pojavljajo prav tam, kjer jih najmanj pričakujejo. Tako so pred kratkim v eni od rek, ki je od morja oddaljena le tristo metrov, odkrili tri do pet metrov dolge primerke. V darwinskem pristanišču je nekega ribiča, mileo receno, presenetilo, ko je s trnkom ujel majhnega krokodila.

Ti krokodili so morskovodni in lahko dosežejo dolžino osmih metrov. Nevarni so tudi za ljudi in kljub svojemu imenu lahko živijo tudi v sladki vodi. Strokovnjaki njihovo razmnoževanje razlagajo z zaščito, ki jo krokodili uživajo, odkar so pred 25 leti skoraj izumrli.

Po predvidevanjih je »saltiejev«, kot jih Avstralci imenujejo zaradi slane vode, danes približno šestdeset tisoč. Njihovo stevilo se vsako leto poveča za pet odstotkov. Lovci jih smejo loviti le v izjemnih primerih. Prelevitev v usnje jim grozi le na velikih krokodiljih farmah, kjer na tisoče gojen-

cev čaka prihodnost v obliki ročnih torbic, cevljev in zadnje case tudi zrezkov.

Letos je bilo deževno obdobje na tropskem severu se posebno izdatno. Tako naj bi se živali razširile tudi v predelih, kjer jih ni bilo že dve desetletji. Tako v znamenitem narodnem parku Kakadu, kjer so posneli velik del avstralske filmske uspešnice Krokodil Dundee, trenutno živi veliko več krokodilov kot v preteklih letih.

Turiste čedalje pogosteje opozarjajo, naj plavajo le tam, kjer je to izre-

cno dovoljeno, in naj ubogajo opozorila. Pred nekaj tedni so morali celo zapreti del parka, dokler pazniki niso ujeli enega od krokodilov. V bližnji reki so na tekmovanju veslače v kanujih morali zaščititi s helikopterjem in več motornimi čolni.

Mnogi prebivalci avstralskega severa zahtevajo, naj oblasti spet dovolijo streljanje krokodilov. Zaradi mednarodnih sporazumov bodo v divjini ujete krokodile kmalu spet lahko izvažali, vendar je vlada poudarila, da ne bo dovolila lovskih safarijev.

Krokodili niso vedno tako prijazni (Foto: Simon Lenarčič)

ODLOMEK IZ ROMANA, KI BO IZŠEL PRI ZALOŽBI DZS

Michael Crichton

Kongo (5)

Vstopila je v dvigalo in se ozrla v leče skenerja nad vrati. Pri ERTS so vozila dvigala samo v eno nadstropje in vsa so bila opremljena s skenerji. Tako so nadzorovali gibanje osebja po stavbi. "Karen Ross, " je spregovorila v napravo za analizo glasu in se obrnila naokrog, da si jo je kamera lahko ogledala. Slisati je bilo tih elektronski pisk. Vrata so se odprla v tretjem nadstropju.

Vstopila je v majhno kvadratno sobo z videomonitorjem na stropu in se obrnila proti neoznačenim vratom v komunikacijsko kontrolno sobo. "Karen Ross, " je ponovila in potisnila v rezo identifikacijsko kartico. Prste je podržala na kovinskem robu kartice, tako da je lahko računalnik izmeril galvanski potencial kože. (To je bila varnostna poslastica, ki so jo uvedli pred tremi meseci, potem, ko so izvedeli, da vojska preizkuša metode, s katerimi lahko spremenijo karakteristiko glasu, tako da preslepi celo Vočidentove programe.) Po kratkem premoru je zabrenčalo in vrata so se

odprla. Sla je noter.

Zaradi rdečih luci je bila komunikacijska kontrolna soba kot mehak, topel trebuh. Ta vtis je bil se močnejši, ker je bila soba natlačena z elektronsko opremo in tesna, skoraj klavstrofobna. Od tal do stropa je bliskalo na ducate videomonitorjev, bliskale so lučke, tehniki so pridušeno govorili, obračali gumbe in naravnali aparate. Kontrolna komunikacijska soba je bila živčno središče ERTS: vse komunikacije z odpravami na terenu so bile usmerjene tu skozi. V tej sobi se je snemalo vse, ne le prihajajoče podatke, ampak tudi odgovore in odzive iz sobe same, tako da je bil natanko zabeležen tudi pogovor, ki je potekal zvečer 13. junija leta 1979.

Eden od operaterjev ji je rekel: "Čez nekaj trenutkov bomo vzpostavili zvezo. Bi kavo?"

"Ne, " je odvrnila Rossova. "Rada bi bila z njimi tam zunaj, ni tako?"

"To sem si tudi zaslužila, " je rekla.

Strmela je v zasloni videonaprav. Ko so tehniki vzpostavljali zvezo s satelitom v krožnici 320 milj nad njimi in opravljali vse potrebno za zavarovanje prenosa, se je na zaslonih pojavila prava zmesnjava begajocih crt in likov.

"Signalni ključ."
"Signalni ključ. Znak gesla."
"Geslo."
"Nastavitev."
"Nastavitev. Vrtimo."

Komaj kaj se je menila za utečene fraze. Opazovala je zaslone, na katerih so migljale sive statične motnje.

"Smo odprli mi ali so oni? " je vprasala.
"Mi smo bili prvi, " je odgovoril operater. "Na klicalnem programu smo jih preverjali ob zori. Ker se niso sami oglasili, smo se mi."
"Kako to, da niso sami poklicali? " je rekla Rossova. "Je kaj narobe?"
"Mislim, da ni. Poslali smo začetni signal in odzvali so se v petnajstih sekundah, vse po dogovorjenih procedurah. Ah, je ze."

Ob 6:22 zjutraj po kongoskem času se je pricel prenos. Statične motnje so počasi zbledle in zasloni so se zbistrili. Gledala sta del tabora v Kongu, očitno ga je snemala videokamera na trinožnem stojalu. Videla sta dva sotor, majhno kadečo se ognjišče, plazeče se koprene meglenega jutra. Videti ni bilo nobene dejavnosti, nobenega cloveka.

Eden od operaterjev se je zasmeljal. "Zasacilli smo jih v postelji. Mislim, da bi jim ti zdajle prav prišla." Rossova je bila znana po tem, da natančno izpolnjuje vse predpise.

"Priključni daljinsko upravljanje, " je naročila.

Operater je pritisnil na tipko in prevzel nadzor nad kamero, ki je bila deset tisoč milj proč.

"Obrni po taboru."

Operater za delovnim pultom je prijel komandno palico. Videli so, kako se je podoba na ekranu pomaknila v levo in pokazal se je se preostali del tabora. Vse je bilo uničeno: sotori podrti in poteptani, ponjava nad skladiščnim prostorom odtrgana, oprema raztresena po blatu. Eden od sotorov je bil v ognju, v nebu so se valili oblaki črnega dima. Videli so več trupel.

"Jezus, " je rekel eden od operaterjev.

"Obrni nazaj, " je ukazala Rossova. "Vidno polje šest-sest."

Kamera se je obrnila nazaj in zaočnela tabor. Potem so gledali džunglo. Se vedno ni bilo nobenega znamenja življenja.

"Navzdol. Kamera nazaj."
Kamera se je obrnila dol, pokazala se je srebrna prenosna krožna antena in črna skatla oddajnika. Poleg je ležalo se eno truplo. Bil je eden od geologov, ležal je na hrbtu.

"Jezus, to je Roger..."
"Zoom in stop, " je rekla Rossova. Na traku njen glas zveni hladno, skoraj neprizadeto.

Kamera je približala obraz. Kar so videli, je bilo grozljivo; glava je bila zdrobljena, iz oči in nosu je mezela kri, usta so široko zevala v nebo.

"Kako je to mogoče?"

V tistem trenutku je čez mrtvi obraz na ekranu padla senca.

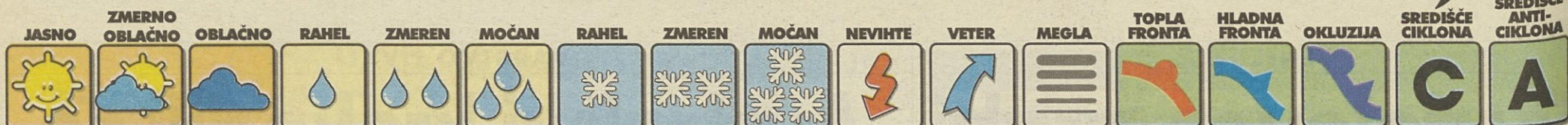
Rossova je planila k pultu, pograbila je komandno palico in pritisnila na vodilo za zoom. Vidno polje se je hitro razširilo, zdaj so lahko videli obrise sence. Bil je clovek. In premikal se je.

"Nekdo je tam! Nekdo je se živ! "

"Opoteka se. Videti je ranjen."

Rossova je strelala v senco. Njej se ni zdela podobna opotekajočemu se cloveku; nekaj je bilo narobe, vendar ni mogla ugotoviti, kaj...

"Sel bo mimo objekta, " je rekla. Ko bi bilo vsaj res. "Kaj pomeni ta zvočna motnja?"
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska.
V visinah priteka k nam od severovzhoda suh srak.
Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.35 in
zaslo ob 20.41. Dan bo dolg
15 ur in 6 minut. Luna bo
vzšla ob 03.43 in zasla ob
18.55.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	25	Mura	20,0
Portoroz	25	Sava (Radovljica)	14,2
Porec	27	Sora	16,9
Malinska	27	Ljubljana	19,6
M. Losinj	26	Soča	18,0
Split	27	Vipava	13,5
Dubrovnik	27	Bohinjsko jezero	23,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
NE 8 do 16 vozlov
popoldne:

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.29 najnižje -53 cm, ob 10.13 najvišje 28 cm, ob 15.21 najnižje -19 cm, ob 21.00 najvišje 40 cm.

Jutri: ob 3.54 najnižje -57 cm, ob 10.34 najvišje 33 cm, ob 15.53 najnižje -14 cm, ob 21.33 najvišje 43 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	26
1000 m	21
1500 m	16
2000 m	13
2500 m	10
2864 m	8

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden in tudi spanec bo globok.

VOX POPULI

Sonce vzhaja dobrim
in zlim.

☺ ☺ ☺

Kdor razsoja med
dvema prijateljema,
zgubi oba.

DANES

Slovenija: Pretežno jasno bo. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 16, najvišje dnevne pa od 28 do 33° C.

Sosednje pokrajine: Tudi v sosednjih krajih bo sončno in vroče.

JUTRI

V Sloveniji: V sredo bo sončno in spet vroče.
Obeti: V četrtek bodo proti večeru v gorskem svetu po samezne vročinske nevihte, sicer pa bo še naprej sončno in vroče.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Tudi med Kitajci je malo poštenjakov

PEKING - Prva restavracija za postenje na Kitajskem je samo po starih dneh propadla. »Postenih ni veliko,« je bistro zapisal novinar dnevnika Wenhü, ki izhaja v Shanghaiu in ki je tudi prvi objavil vest o nenavadni pobudi zasebnika v Jiangyinu na območju Jiangsua, ene izmed najbolj razvitih kitajskih provinc. V Restavraciji za postenje ljudi, kakor jo je bil optimistični lastnik poimenoval, je vsakdo smel placati za kosilo ali večerjo toliko, kolikor se mu je zdelo umestno glede na kakovost hrane in postrežbe. No, v starih dneh sta samo dva moska resnično poplacala trud kuharjev in natakarijev, marsikdo pa jim ni dal niti pare.

Proti zlorabljanju ameriške zastave

WASHINGTON - Ameriški kongres namerava obnoviti zakon, ki prepoveduje zažiganje ameriške zastave v javnosti, občinski svet v Rosevillu (Minnesota) pa hoče omejiti uporabo zastave v trgovske namene. Američani so kot neumni na zastavo, noben psiholog pa tega se ni preučil, sicer bi le izvedeli, kako je mogoče narociti 123 metrov dolgo in 64 visoko ter 8 ton težko zastavo, ki so jo izdelali pred leti za Reagana, ali pa z dvajsetimi zastavami opremiti izložbe avtomobilskega salona, v katerem Paul Robin razkazuje najnovejše modele oldsmobilea. Robin se je prvi uprl nameri o omejitvi števila zastav in zagotavlja, da bo protestiral pri ustavnem sodišču.

»Draga« ljubezen do živali

BONN - Ljubezen do zivali bi lahko spravila dobesedno na cesto neko 87-letno zensko, ki je vsak dan nosila hrano mackam v svoji cetrti. Sodisce v Trieru ji je namrec zagrozilo z izjemno visoko globo pol milijona mark, ce se temu ne bo odrekla. Sodniki so torej ugodili sosedom, ki so se pritozili, ces da jih motijo ostanki hrane, nenehno mijavkanje in tudi odpadki. Zenska je seveda odlocitev sodisca sprejela z velikim obzolvam: »Macke ne razumejo, kaj se je pripetilo, in obupano cakajo na hrano.«

Poti se ni ustrašila

PARIZ - Po šestih mesecih se je Chipie vrnila v svoje staro stanovanje v Nici. Septembra lani sta se gospodarja preselila v Marseille, vendar osem let stari in lepi Chipie novo okolje ni bilo pogodu, odpravila se je na pot in po 250 km je bila spet »doma«: ko je vratarica odprla vrata, je zagledala sestradano in izčrpano mačko. Chipie pa niti v Guinnessovo knjigo rekordov ne bo prisla: najdaljšo pot je prehodil neki macek leta 1988, napotil se je iz Tannaya v Franciji do Reutlingena v Nemčiji, na pot, dolgo kar 1.000 km.

Poletje je tudi čas porok

MONACO, OLBIA - Poletni čas je tudi čas porok. Med letosnjimi porokami »kronanih glav« je mnogo zanimanja vzbudila monaska princesa Stephanie, ki se je po treh letih skupnega življenja le omazila s svojim telesnim strazarjem Danielom Ducruetom, s katerim sedaj skupno s hčerko Pauline preživljata medene mesece kar na domaci plazi (slika spodaj, telefoto: AP).

Nic kronanega pa ni v poroki, ki sta si jo omislila Francoza Domenico Manchia in Marianne Mulet. Vечно zvestobo sta si obljubila kar pod vodo, vistem morju ob sardinski obali. Pisno, seveda, kajti pod vodo je težko govoriti. Za poročni poljub pa sta morala počakati, da sta splavala na površje (slika desno, telefoto: AP).

